

1906

KÖYHÄLISTÖN

NUIJA N

KÖYHÄLISTÖN NUIJA

II

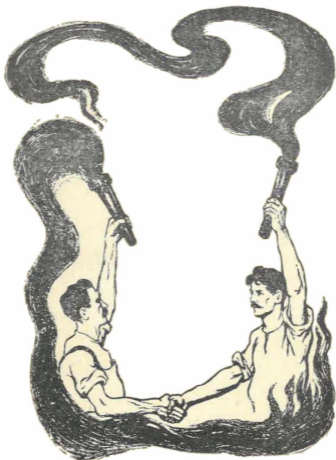
1908

HANCOCK, MICH. 1907
TYÖMIEHEN KUSTANNUSYHTIÖN KUSTANNUKSELLA

Työmiehen Kustannusyhdistön
Kirjapainossa 1907

VAPAAUS, VELJEYS JA TASA-ARVO

LIITTYÖS LIPPUUN!

*Liity, veikko, lippuhumme,
joudu, sisko joukkohomme,
käyös punaviirin varjoon,
toimeen, avuks' aattehesi!
Työskentele tarmokkaasti
eestä kansan kallihiimman,
ihmiskunnan ihantehen!*

*Kysyt: „mik' on kansan kallein,
ihanne mik' ihmiskunnan?“*

*Vapaus on kalleinpamme,
ihmisyys on ihanteemme,
tasa-arvo taiston määrä.
Veljiks' vertaisiksi kaikki,
Siinä taiston pää ja ponsi!*

Yksinään ken yrittävi
toiveitansa toteuttaa,
parannella päiviänsä,
pian hän huomaa, havaitsevi:
taistelu on tovereilla
turhaa sekä toivotonta.

Siksi liittyös sä liippuun!
Siksi jouluin joukkohomme
käyös kaiķin, köyhälistö,
kansa kaiķen kärsiväinen!

Sorron siesit, näit näljän,
vilun kärselit verhotonna;
käy jo puute poistamahan,
hätämään käy hätä kauas,
lientämähän leipähuoles!

KYÖSŦI KIVI.

MITÄ SOSIALISTIT TAHTOVAT?

MEITÄ ALINOMAA pyydetään selittämään sosialismin oppia muutamilla harvoilla sanoilla, jotka voisi lukea lyhyessä hetkessä ja helposti ymmärtää.

Se on mahdotonta. Sosialismi on huolellisen ja syvälle tunkeuvan ajatustyön tulos ja se koskee elämän kaikkia aloja. Siitä on kirjoitettu kymmeniä tuhansia teoksia. On paljon ihmisiä, jotka vuosikausia ovat tutkineet yhtä ainoata sosialismin opin alaa, eivätkä vielä ole päässeet sen syvyyksiin.

Samoin on kaikkien suurten, ajatuksen luomien oppien laita. Niitä ei voi yhtäkään käsittää lyhyessä hetkessä. Tiedon tie ei ole helppoa.

Kumminkin on jokaisessa opissa ja tieteessä joitakin perusaatteita, joita kaikki voivat pian ymmärtää. Sama sääntö on totta sosialismissakin. Ne periaatteet, joille sosia-

lismi nojautuu, voidaan selvittää muutamilla harvoilla, yksinkertaisilla sanoilla.

Tarkastakaamme aluksi muutamia tosiseikkoja. Sillä melkein kaikki sosialismin tieteessä on muutamien tosiseikkojen järjestelmällistä tutkimista.

Ihmiset tekevät nykyään työtä ihmeen tuottavilla koneilla. Höyryveturi kuljettaa nyt yhdessä tunnissa tuhat kertaa niin paljon, kuin härkäpari ennen muinoin yhdessä kuukaudessa. Lapsi kutoo kutomakoneella kilometrittäin kangasta samassa ajassa kuin ennen tottunut käsinkutoja valmistisi sitä muutamia jalkoja. Höyryllä käypä viskuukone puhdistaa vaununlastittain viljaa siinä ajassa, missä ennen puimavarstalla puhdistettiin vakallinen.

Sama on suhde kaikkialla.

Näihin ihmeellisiin koneisiin nähden on yhteiskunta jaettuna kahteen osaan — ne, jotka *omistavat* ja ne, jotka *eivät omista* noita koneita.

Koneiden omistajien ei tarvitse tehdä työtä. He voivat olla mielenvikaisia, ala-ikäisiä, vankilassa j.n.e. mutta se ei vaikuta heidän omistusoikeuteensa.

Omistajien luokan ei tarvitse tehdä mitään työtä, sillä heillä on tuloja muutenkin.

Se johtuu tuon toisen luokan olemassa-olosta, — tuon luokan, joka *ei omista* mitään.

Tämä omistamaton luokka ei voi elää, ellei se saa käyttää omistajien omaisuutta. Se ei voi astua askeltakaan maan päällä, ellei se käytä omistavan luokan maata.

Omistamaton luokka ei voi elää, ellei se tuota hyvinvointia. Ja tuottaakseen hyvinvointia — rikkautta, omaisuutta — sen täytyy käyttää omistavien maata ja koneita.

Saavuttaakseen omistavan luokan omaisuuden käyttämisellä kyllin kauvan elantoa itselleen, omistamaton luokka

sitoutuu koko päivän luomaan hyvinvointia noilla ihmeellisillä koneilla.

Sitä osaa, jonka omistamaton luokka luopi itselleen ja jonka se saapi pitää, sanotaan *palhaksi*, ja loppu virtaa omistavan luokan taskuihin *vuokrana, korkona ja voittona*.

Tästä hyvästä omistava luokka ei tee mitään, paitsi riippuu kiinni oikeuksistaan omaisuuteen. Tämän omistamisen kautta heille on mahdollista ottaa haltuunsa työn järjestäminen, johtaminen ja hoitaminen.

Sosialistien mielipide on se, että koska nämä omistajat eivät tee mitään hyödyllistä, ja koska heidän omistusoikeuksistaan riippuminen ei vaadi järkeä eikä taitoa, niin sentähden työläiset yhdessä voisivat yhtä helposti ottaa tuon omistusoikeuden. Työläiset voisivat antaa valtion huostaan tuon omistusoikeuden, yhtä hyvin kuin kapitalistit nykyään antavat sen toimen pankeille, yhtiöille ja trusteille.

Koska ainoastaan tämä yksityinen omistusoikeus estää omistamatonta luokkaa hyötymästä näiden ihmeellisten koneiden tuotteista ja käyttämästä ja luomasta itselleen hyvinvointia, niin onhan selvää, että kun tämä omistusoikeus siirrettäisiin hallitukselle, niin silloin kaikki voisivat käyttää työkaluja ja maata ja tuottaa itselleen.

Nykyinen omistusoikeus on myönnettu lain kautta. Se voidaan ottaa pois muuttamalla lakia. Sentähden työmiesten tulee käyttää valtiollista voimaansa, heidän valtavaa enemmistöään, johtaakseen hallitusta ja muuttaakseen sen avulla omaisuuden luomisessa käytettyjen välikappalten omistusoikeus sen nykyisiltä laiskoilta omistajilta työtätekeväille, omistamattomalle luokalle.

Päinvastoin kuin nykyinen yksityinen omistusoikeus, ei voittavan sosialistisen työväestön luoma yhteinen omistusoikeus tule olemaan *hajoittavaa*, mutta *yhdistävää*.

Silloin ei tule olemaan ketään omistamatonta. Kaikki ovat omistajia ja kaikki käyttäjiä. Tämä on se päämäärä, jonka saavuttamiseksi sosialistipuolue toimii.

SORRE?UILLE NUKKIJILLE!

*Miksi kuljet köyhälistö
vielä maassa ryömien?
Miksi kannat kahleitasi,
miksi nuolet ruoskiaas'?*

*Miksi raadat rautakoura
eestä kurjan elosi?
Näethän kun sortajasi
juovat hikiä, veresi.*

*Miksi kuljet kumarrellen
tyytyin armopaloihin?
Kuule! Nouse mahtavasti,
vaadi osa onnehen.*

KÖYHÄLISTÖN NUIJA

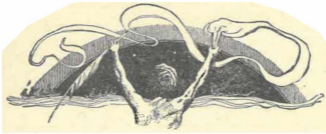
*Miksi vaivut sorron lapsi
alle puutteen, tuskan, työn?
Katsohan kun aamuruskon
säleet poistaa usvat yön.*

*Nosta pääsi köyhälistö,
särje, katko kahleesi.
Soita taiston, uhman soitto,
voitto ota väkisin.*

*Vanno: sydänverellämme
onnen päivät ostetaan,
vielä herran, jumal' auta
pyöveleille kostetaan!*

MATTI KANGAS.

SOSIALISTI- JA TYÖVÄEN- LIIKKEEN EDISTYS.

KANSAINVÄLISEN sosialidemokratian historia ei voi milloinkaan esittää suurempia voittoja kuin kuluneen vuoden ajalla. Monessa suhteessa ja kaikkialla maailmassa on tämä vuosi ollut liikkeemme historian merkkipäivä.

Mainitsemme muutamia huomattavimpia edistysaskeleita, merkkitapauksia, jotka selvimmin esittävät kansainvälisen sosialidemokratian loistavaa voittokulkua.

Ensimmäisenä on mainittava se sosialistisen luokkatuenteen nopea leviäminen, joka on ollut huomattavissa Englannin työväenluokassa. Tuo entinen, vanhanaikaiseen ammattikuntaliikkeeseen luottanut, kaikelle edistykselle taipumattomaksi luultu englantilainen työväestö, on yht'äkkiä ryhtynyt itsenäiseen poliittiseen toimintaansa. Englannin itsenäinen työväenpuolue on valinnut ensi kerran vaalitaisteluun

ryhtyessään 32 proletariatien jäsentä parlamenttiin, ja yksi noista, John Burns, istuu nykyisessä ministeristössä. Puolue kääntyy yhtä mittaa sosialistisemmaksi, ja selvimpänä merkkinä tämän kääntymisen todellisesta merkityksestä, on se silmitön taistelu, jonka Englannin vanhoillinen puolue on julistanut sosialismin uhkaavaa vaaraa vastaan. Ensimmäinen vaalitaistelu tulee osottamaan, kuinka Englannin työväenluokka suoriutuu tästä suuresta taistelusta. Mutta olipa tulos mikä tahansa, sosialismi on nyt istutettu karuun Brittiläiseen maaperään, eikä tule siitä enään koskaan poiskitketyksi, vaikka sen täydelliseen hedelmään puhkeamista voitaisiinkin ehkäistä.

Toinen suuri merkkitapaus on Itävallan vaalit! Suuren äänioikeustaistelun miehekäs ja tarmokas ajaminen on tehnyt Itävallan sosialistipuolueelle mahdolliseksi valita valtiopäiville kokonaista 84 edustajaa, joten Itävallassa on nyt maailman voimakkain sosialidemokratinen eduskuntaryhmä.

Entä Suomi! Siellä istuu uudessa yksikamarisessa eduskunnassa 80 sosialistia, joista yhdeksän naista.

Hollannissa, Sveitsissä ja Tanskassa ovat sosialistit saavuttaneet useita voittoja kunnallisvaaleissa.

Porvarillinen maailma on pitänyt suurta melua Saksan sosialistien "vaalitappiosta" viime tammikuun vaaleissa. Totta kyllä on, että sosialidemokratisten edustajain luku valtiopäivillä huomattavasti aleni. Mutta ottaen huomioon sen, että Saksan hallituspuolue saavutti tämän "voiton" ennen kuulumattomilla ponnistuksilla ja nurinkurisia vaalilakeja hyväkseen käyttämällä ja että sosialidemokratisten äänestäjien luku kuitenkin kasvoi neljännesmiljoonalla, ollen nyt 3¼ miljoonaa, on tuo voitto ainoastaan näennäinen. Puolueen valtiollisen järjestön lukumäärä on kasvanut 38 prosentilla. Jotenkin varmaa siis on, että tämä väliaikainen tappio tulee

kannustamaan Saksan puoluetta yhä kivaampaan taisteluun, ja ensi vaaleissa tulee entinen voittokulku jatkumaan.

Yhtenä tällaisena yleismaailmallisena esimerkkinä työväenluokan solidarisuuden tunteen nousemisesta voidaan täydellä syyllä mainita Haywoodin juttu, jonka onnellinen ratkaisu loistavalla tavalla osotti koko sivistyneelle maailmalle, että luokkatietoisuus amerikalaisenkin työväestön keskuudessa on heräämässä.

Lukemattomia muita vähemmän huomattavia, vaikkakin tärkeitä merkkitapauksia kansainvälisen sosialidemokratian voittokulussa voitaisiin luetella eri maista, mutta sivuutamme ne tässä, ja luomme katsauksen siihen, kaikkein tärkeimpään merkkipylvääseen, jonka tämä vuosi kansainvälisen sosialidemokratien historiassa on sivuuttanut, ja se on

KANSAINVÄLINEN SOCIALISTIKONGRESSI STUTTGARDISSA.

Tämä kongressi, joka pidettiin viime elokuun 18—24 päivinä oli todellakin suuremmin merkkitapaus kansainvälisen työväenliikkeen historiassa.

Jo osanottajain lukumäärään nähden voitti tämä kokous kaikki entiset kansainväliset kongressit. Kun edellisessä kongressissa Amsterdamissa oli koolla 476 edustaaa, niin oli nyt Stuttgartissa 884, jotka edustivat kaikkiaan 25 kansallisosastoja. Eri kansallisuuksien osalle jakaantui tämä edustajaluku seuraavasti:

Saksa	289
Iso-Britannia	123
Ranska	78
Itävalta	75
Venäjä (sosialdem. 39; sosialirevoluts. 24.)	63
Böhmi	41
Puola (P. P. S. 18; P. S. P. 12.)	30

Belgia	27
Unkari	25
Yhdysvallat	22
Sveitsi	19
Tanska	17
Italia	17
Italia	13
Hollanti	9
Norja	8
Espanja	6
Bulgaria	5
Rumania	4
Argentina	3
Suomi	2
Australia	1
Etelä-Afrika	1
Japani	1
Serbia	1

Tämän kongressin merkityksestä lausui Saksan sosialidemokratisen puolueen pää-äänenkannattaja "Vorwärts" m. m. seuraavaa: "Ei yksikään entinen kansainvälinen kongressi voi kerskata saavuttaneensa niin loistavaa menestystä; ei yksikään ole tarjonnut niin suuremmoista kuvaa parlamentarisesta kokouksesta kuin tämä kongressi avaamishetkestä päätämishetkeensä saakka; ei yksikään ole niin selvästi osottanut porvarismaailmalle kansainvälisen sosialistisen työväenliikkeen yhtenäisyyttä, voisipa melkein sanoa elimellistä yhteyttä. Vielä enemmän kuin sen molemmat lähimmät edelläkävijät, Pariisin kongressi v. 1900 ja Amsterdamin kongressi v. 1904, osotti se vääriksi kaikki sellaiset vanhat epäilykset, että kielen ja valtiollisten olojen erilaisuus muka estäisi todellisen käytännöllisen yhteistyön kansallisten sosialistipuolueiden välillä."

luiden kesken ja etteivät sen vuoksi kansainväliset kokoukset voisi saavuttaa muuta merkitystä kuin olla kansainvälisinä mielenosoituksina, ilmaisemassa luokkataisteluaatteen leviämisestä kaikkien maiden työläisjoukkoihin. — Kaikki mitä me tuskin uskalsimme toivoa, on Stuttgartn kongressi saanut suoritetuksi. Se on ratkaissut ne vaikeat kysymykset, jotka sille Amsterdamin kongressi jätti perinnöksi — ja ratkaissut ne mitä loistavimmalla tavalla. — Kansainvälisen yhteistunnon johtamina onnistui kongressin eri kansallisosastojen yhteisessä työssä löytää uusia suuntaviivoja köyhälistön rientokululle ja päätöslauselmissaan asettaa uusia tienviittoja sosialidemokratisen kapitalistisen politiikan vaarallisiin risteyskiin, missä hairahtaminen sosialististen pyrintöjen polulta voisi käydä turmiolliseksi.”

Ja *Karl Kautsky* kirjoittaa ”*Neue Zeit*’issa” kongressin päätöksien laatimisesta: ”Ei missään kohdassa tyydytä koru-puheisiin eikä häilyviin lauseisiin, jotka antaisivat jokaiselle tilaisuuden tulkita niitä oman mielensä mukaan. Yleisesti hylättiin tällä kertaa se kanta, jolla vielä Amsterdamin oli niin monta puolustajaa. ettei kansainvälisillä kongresseilla muka olisi oikeutta asettaa määrättyjä toimintasääntöjä yksityisten maiden sosialistijärjestöille. Kaikissa niissä viidessä kysymyksessä, mitkä olivat käsiteltävinä, määrättiin tuollaisia sääntöjä, ja usein hyvinkin seikkaperäisiä. Ei siksi, että jälkeen Amsterdamin kokouksen joittenkin maiden köyhälistöjoukossa olisi syntynyt ja kasvanut pakkovaltaisia haluja, eikä sikikään, että olisi muodostettu jokin keskusvalta, joka kykenisi saattamaan voimaan kansainvälisten kokousten päätökset, vaan siksi, että eri maiden sosialistiliikkeet ovat nyt, ei yksin periaatteissaan, vaan käytännöllisessä toiminnassaankin tulleet yhä lähemmäksi toisiaan.”

Kautsky huomauttaa samassa kirjoituksessaan myös sii-

tä, kuinka tässä kongressissa eivät enää saksalaiset, niinkuin tähän asti, esiinny määräävänä aineksena, vaan kaikkien tärkeimpäin kansallisuuksien edustajat ovat samalla tasolla ja yhtäläillä määrävänä. Tahdomme esittää tässä Kautskyn lausunnon mainitusta seikasta. Hän kirjottaa:

Vuosien 1870 ja 1871 tapausten jälkeen oli kansainvälisten sosialististen puolueitten painopiste liukunut Englannista ja Ranskasta Saksaan, ei siksi että Saksan sosialidemokratia olisi tavoitellut ylivaltaa kansainvälisessä liitossa — sellaisesta pyrkimyksestä oli se kerrassaan vapaa — vaan sen vuoksi että olot panivat Saksan köyhäistöliikkeen nopeasti kasvamaan ja vahvistumaan, kun ne taas Englannissa ja Ranskassa jossain määrin tyrehtyttivät tuon liikkeen edistymistä; Englannissa ne johtivat ammattiyhdistysten ammattikunnalliseen luutumiseen, Ranskassa taas synnyttivät eriseuraisuutta, hajaannuksia, ammatillisen liikkeen heikkoutta ja häilyväistä kokeilemista uusilla muoti-ilmioilla, tänään boulangismin, huomenna radikalisozialistisen ministerialismin lipun alla. Kun sitävastoin Saksan sosialidemokratia samaan aikaan nopeasti voimistui, johtui se ennen kaikkea Saksan valtakunnan nopeasta taloudellisesta kehityksestä, joka vei sen edelle ei ainoastaan Ranskasta, vaan Englannistakin. Tuohon voimistumiseen vaikutti sitäpaitsi myös Marxin teoria, jossa Saksan sosialidemokratiolla oli varma johtotähti, jollaista Englannin ja Ranskan köyhälistöliikkeissä, vaikkakaan ei kokonaan puuttunut, ei kumminkaan tarpeeksi tunnettu. Tosin ei tieteellinen sosialismi ole yksistään saksalainen tuote. Jo yli kaksikymmentä vuotta sitten selitin minä „Neue Zeit“issä, että sen syntymisessä oli osansa Ranskan vallankumouksellisilla kokemuksilla ja Englannin kapitalistisilla kokemuksilla ihan yhtä lailla kuin sillä tieteelliseen tutkimustapaan kouluuntuneella ajattelulla,

joka johtui Saksan filosofiasta. Ainoastaan sellaiset miehet, jotka olivat Englannissa ja Ranskassa yhtä lailla kotituneita kuin Saksassakin, jotka olivat perillä kaikkien näiden maiden tieteistä, saattoivat perustaa tieteellisen sosialismin.

Mutta tästä kansainvälisestä alkuperästä huolimatta omaksui tieteellisen sosialismin eli marxilaisuuden pikimmin Saksan köyhälistö, jonka kielellä sen pääteokset ilmestyivät ja jonka ajattelu, niinkuin ylipäänsä saksalaisten ajattelu, siihen aikaan vielä joustavammin mukautui käsittämään oloja suurissa yhteyksissään, koska saksalaiset eivät pitkiin aikoihin olleet niin suuresti käytännölliseen hetkenpolitiikkaan kietoutuneina kuin englantilaiset ja ranskalaiset.

Kun taloudellinen kehitys loi Saksassa voimakkaan köyhälistön, niin Marxin oppi antoi tälle kyvyn horjumatta ja hairahtumatta noudattaa selvää ja yhtenäistä politiikkaa, ja teorian yhtenäisyys teki myös mahdolliseksi saada yhtenäisesti järjestymään suuret kansanjoukot, joita ei haalittu kokoon tilapäisesti jonkun yksityisen vaatimuksen toteuttamiseksi, vaan koottiin pysyväksi järjestöksi toteuttamaan suurta, laajalle kantavaa ohjelmaa.

Tästä johtuu Saksan sosialidemokratian etevämyys Englannin ja Ranskan köyhälistöliikkeen suhteen seitsenkymmen-, kahdeksankymmen- ja vielä yhdeksänkymmenluvulla, tästä johtui se esikuvan ja opettajan asema, mikä sillä on ollut kaikkiin niihin sosialistipuolueisiin nähden, jotka syntyivät jälkeen seitsenkymmenluvun, ja tästä johtui myös se ylivalta, mikä sillä tosiasiaassa on kansainvälisissä kongresseissa ollut uuden Internationalen perustamisesta saakka, ilman että se mitenkään olisi sitä tavoitellut. Stuttgartin kongressi on ensimmäinen jälkeen vuoden 1889, missä tämä ylivalta ei enää ilmene.

Se esiintyi Amsterdamissa. Silloin oli vielä Ranskan

*SUOMEN EDUSKUNNAN SOSIALISTISIA
JÄSENIÄ*

J. Eloranta

H. Pärssinen

E. Walpas

M. Laine

M. Paasivuori

S. Heikkilä

S. Vuolijoki

M. Hoikka

M. Sillanpää

E. Hokkanen

J. E. Pertilä

M. Turkia

M. Aalto

S. Nuorteva

Ida Aalle

H. Lindroos

Y. Sirola

A. Reinholdson

sosialismi hajonneena, Englannin sosialismi näköjään vailla vaikutusta kansanjoukkoihin, samoin Amerikan, ja Venäjällä oli tsaarinvalta vielä horjumattomassa asemassa sekä julkinen joukkoyllitys köyhälistön keskuudessa mahdoton. Miten ovatkaan nyttemmin kaikki nuo seikat muuttuneet! Eikä ainoastaan ulkomaitten köyhälistöpuolueitten mahti, vaan niitten tietopuolinen ymmärryskin on kasvanut hämmästyttävästi.

Niin on nyt kansainvälisen liiton kehityksessä alkanut uusi ajanjakso. Kun ensimmäistä Internationalea johdettiin Englannista ja toisella oli tähän asti tosiasiallinen painopisteensä Saksassa, niin on nyt Stuttgartin kongressista alkaen, kaikkien maiden köyhälistöliikkeiden muodollisen tasa-arvon ohella, olemassa myös tärkeimpäin kansallisosastojen tosiasiallinen yhdenvertaisuus, joka ei perustu siihen, että Saksan sosialidemokratia olisi jäänyt takapajulle, vaan siihen, että huomattavammat muumaalaiset puolueet ovat nopeammin kasvaneet. Se on yhdenvertaisuutta, joka ei johda hajaantumiseen, vaan yhä suurempaan sopusointuun ja yhtenäisyyteen, sillä sen perustana on kaikkien kasvaminen samaan suuntaan ja se tekee lopun kaikesta kateellisuudesta, jota siellä täällä muissa maissa lie ollut monen pieneimän järjestön keskuudessa, kun ne tunsivat Saksan sosialidemokratian ylemmyyden itseään painostavan.

Saksan sosialidemokratia puolestaan voi pitää ylemmyytensä katoamista mitä ilahuttavimpana seikkana, koska se ei johdu sen oman voiman katoamisesta, vaan toveripuolueiden voimain nopeasta lisääntymisestä. Kaikkien suurten sivistysmaiden sosialidemokratisten järjestöjen yhdenvertaisuus, se vasta on sellainen luja perusta, jonka pohjalla jokainen meidän edistysaskeleemme tulee yleiseksi ja hävittämättömäksi."

MUITA KANSAINVÄLISIÄ KOKOUKSIA.

Työväenliikkeen kansainvälisten merkkitapausten joukossa voidaan mainita myöskin *ammattijärjestöjen sihteerien kansainvälinen keskus*, joka pidettiin syyskuun 15 ja 16 päivinä Krstianiassa, Norjassa, skandinaviaalaisen työväenliikkeen ja Norjan ammattijärjestöjen kokousten jälkeen.

Kansainväliseen sihteeristöön yhtyneistä ammattijärjestöistä oli edustettuina: Belgia, Tanska, Saksa, Englanti, Suomi, Italia, Alankomaat, Norja, Itävalta, Ruotsi ja Unkari. Edustettuina eivät olleet: Bulgaria, Ranska, Alankomaat, Sveitsi ja Serbia. Rahallisten syiden tähden eivät Bulgaria, Sveitsi ja Serbia olleet lähettäneet edustajiaan, jota vastoin Ranskan ja Alankomaiden vanhan työväenjärjestön poissa-olo perustui periaatteellisiin syihin. Näiden kahden maan ammattijärjestöt ovat näet henkilöiden johdettavat, jotka ovat lähellä anarkisteja ja jo kauemman aikaa on siellä huomattu pyrkimyksiä irtautua kansainvälisestä sihteeristöstä ja halua muodostaa uusi kansainvälinen keskus yhdessä saksalaisten lokaristien ja eri maissa löytyvien samallaisten pikkuryhmien kanssa.

Suomi oli ensi kertaa kokouksessa mukana ja koska Ammattijärjestö on vasta muodostunut, ei se ole ehtinyt yhtymisestä vielä kansainväliseen sihteeristöön päättää.

American Federation of Labor ei myöskään ollut kokouksessa edustettuna. Se ei kansainväliseen sihteeristöön yhtynyt, mutta on kirjelmällä Amsterdamin kokoukselle ilmoittanut sillä ehdolla edustajan lähettävänsä, että kokous pidettäisiin välittömästi joko ennen tai jälkeen Englannin ammattikokousta. Juuri silmällä pitäen sitä että Amerikan Ammattijärjestön edustajalla olisi tilaisuus olla kokouksessa, oli se kutsuttu koolle syyskuussa, eikä heinäkuussa, kuten

muuten olisi tehty. Mutta amerikalaiset eivät lähettäneet edustajaansa, eivätkä poissaoloaan pyytäneet anteeksi.

Tämän kysymyksen yhteydessä päätti kokous vielä koettaa päästä amerikalaisen Ammattijärjestön kanssa tekemisiin. Asiasta tulee sikäläisille järjestöille tehdä ilmoitus ja samalla lausua kokouksen mielipaha että amerikalaiset järjestöt huolimatta kaikesta huomaavaisuudesta eivät ole kokouksessa edustettuina.

Muuten kokous toisti pari vuotta sitten Amsterdamissa pidetyn samallaisen kokouksen päätöksen, jonka mukaan kansainvälisen neuvottelukokouksen tehtävänä on neuvotella kaikkien maiden ammattijärjestöjen läheisemmästä yhdistymisestä, yhtenäisestä ammattitilaston tekemisestä, keskinäisestä avunannosta taloudellisissa taisteluissa ja kaikista työläisten ammatillista järjestäytymistä koskevista kysymyksistä.

Neuvottelujen ulkopuolella ovat kaikki teoretiset kysymykset ja sellaiset, jotka koskevat yksityisten maiden ammatillisen liikkeen suuntaa ja menettelytapaa.

Kokous pitää kysymyksiä militarismista ja suurlakosta sellaisina, jotka eivät ammatillisten toimitsijain, vaan ainoastaan kansainvälisen proletariatin säännöllisesti pidettävissä sosialistikokouksissa ovat ratkaistavat ja on molemmille kysymyksille nykyistä asiantilaa vastaava ratkaisu Amsterdamissa ja Stuttgartissa löydetty.

Kokous hartaasti kehotti eri maiden työmiehiä mainittuja kysymyksiä maansa työläisten valtiollisten järjestöjen kanssa yhteisesti pohtimaan ja ottamalla osaa kansainvälisiin sosialistikokouksiin vaikuttamaan näiden kysymysten ratkaisemiseksi ja ammatillisten tehtävien suorittamiseksi edelleen pitämään yllä kansainvälistä ammatillista yhteyttä.

KAIVOSMIESTEN KANSAINVÄLINEN KONGRESSI

alkoi myöskin syysk. 15 p:nä Salzburgissa, Itävallan Tyrolissa. Tämäkin kokous oli edustajain lukumäärään nähden suurempi kuin koskaan ennen. Englannilla yksin oli 65 edustajaa, edustaen 916,048 kaivosmiestä, Amerikasta 2, Ranskasta ja Belgiasta 15, Saksasta 19 ja Itävallasta 10. Sitäpaitsi oli edustettuna Saksan kristillinen kaivosmiesyhdistys, käsittäen 77,000 jäsentä.

Kokouksessa käsiteltiin 8-tunnin työpäivän kysymystä, ja puhuttiinpa kaivosmiesten kansainvälisestä lakosta, y. m. kaivosmiesten järjestöjä koskevista kysymyksistä.

Niin paljon kuin vielä olisikin puhumista kansainvälinen rikkauksien keskittyminen, ja siitä pakoakin johtu- ja luomme silmäyksen

AMERIKALAISEEN LIIKKEESEEN.

Viime vuoden ajalla on pitkälle kehittynyt kapitalistisen työväenliikkeen kehittämisestä, sivuutamme sen täten nyt yleinen tyytymättömyys perkanut maaperää sosialismin nopealle edistymiselle. Mädännäisyyden paljastaminen porvarillisissakin sanomalehdissä ja julkaisuissa, ja hallituksen trustijahti on uneliaimpiakin herättänyt ainakin jonkun verran ajattelemaan. Vapaamielisempi henki on yleensä hyvin huomattavasti ilmennyt amerikalaisessa (porvarillisessakin) aikakaus- ja sanomalehtikirjallisuudessa viime vuoden kuussa.

Politiisella alalla on huomattavissa samallaista hermostumista. Samalla kuin republikaaninen ja demokraattinen puolue koettavat kilpailla vapaamielisyydessä, on uusia porvarillisia „reformipolitikoitsijoita“ noussut kuin sieniä saateilla.

American Federation of Labor, suurin amerikalainen

työväenjärjestö, ensimmäisen kerran neljännesvuosisataisella olemassaoloajallaan, on kuluneen vuoden ajalla toimitetuissa muutamissa paikallisvaaleissa rikkonut „poliittisen puolueettomuutensa“ lakia. Kunnallisomistusoikeus on ollut useiden keskiluokan „reformaattorien“ vaalihuutona paikallisvaaleissa. Tällaisista mainittakoon Dunne, Chicagossa, Missourin kuvernööri Folk, ja keskiluokan tyyppillinen edustaja, lehtiporvari Wm. R. Hearst, joka on „itsenäistä“ liikettä ajanut useissa vaaleissa New Yorkista aina San Franciscoon.

Sosialistipuolueelle eivät nämä adikaaliset ilmaukset maan taloudellisessa, kirjallisessa ja poliittisessä elämässä ole ensisijassa olleet kovin lupaavia, kuten luonnollista. Nämä voimakkaat uudistusliikkeet ovat herättäneet itsetiedottomien! työläisjoukkojen keskuudessa toiveita pikaisemmista parannuksista, ja tavallaan vieraannuttaneet heidän huomiotaan enemmän radikaalisesta, mutta hitaammin (vaikka varmemmin) parannuksia lupaavasta sosialistipuolueesta. Tämä on vaikuttanut jonkun verran sosialistiseen äänimääräänkin, mikäli v. 1906 toimitetuista vaaleista ilmoitettujen tulosten nojalla voi päättää.

Sosialistipuolueella ei ole vielä yhtään edustajaa kongressissa, mutta on se valinnut useita jäseniään valtioiden ja kunnallisten vaalien avulla eri virkoihin. Wisconsinissa tuo luku ei ole vähempi kuin 126, joiden joukossa on yksi edustaja valtion lainlaatijakunnan ylähuoneessa (senaatissa) ja viisi alahuoneessa. Valtion suurimmassa kaupungissa Milwaukeeessa, on kaksitoista sosialistista valtuusmiestä ja puolueen äänimäärä on paljon suurempi kuin demokraateilla.

Mutta näistä horjuvista ääniluvuista ei voida päättää sosialistisen liikkeen edistystä Yhdysvalloissa. Liike kokonaisuudessaan on viimeaikoina edistynyt nopein askelin.

Parin viime vuoden ajalla on Sosialistipuolueen järjestö kasvanut lähes kaksinkertaisesti, joten siihen kuuluu nyt 2,000 paikallisosastoa, joiden yhteinen jäsenmäärä on 40,000. Puolueella on nyt täydellisiä valtiojärjestöjä 39:ssä valtiossa ja hajanaisia paikallisjärjestöjä muissa valtioissa ja territorioissa. Ja sosialistipuolue ei käsitä ihan kokonaisuudessaan maan sosialistista liikettä. Sosialistinen työväenpuolue (Socialist Labor Party) yhäkin väittää jäsenlukunsa nousevan useampiin tuhansiin, ja paitsi näitä molempia poliittisia sosialistipuolueita, on olemassa satoja itenäisiä yhdistyksiä ja seuroja ympäri maata, joiden suorainen tarkoitus on sosialistisen propagandan levittäminen.

Toinen tärkeä todistus sosialistisen liikkeen edistyksestä Yhdysvalloissa on sosialistisen kirjallisuuden ja sanomalehdistön nopea kehitys.

Kulunee ja sitä edellisen vuoden ajalla on sosialistinen sanomalehdistö kasvanut kaksinkertaisesti, ollen sen lukumäärä nykyään yli viisikymmentä. Niistä painetaan 25 ulkomaalaisilla kielillä, seuraavasti: Kahdeksan saksalaista (joista kaksi päivälehteä), neljä juutalaista (kaksi joka-päiväistä), kaksi suomalaista (molemmat kolmasti viikossa ilmestyviä), ja yksi kullakin seuraavalla kielellä: Ranskan, Italian, Böhmin, Puolan, Unkarin, Lätin, Liettuun, Slovaakin, Ruotsin, Japanin ja Viron. Englanninkielellä ilmestyy sosialistinen päivälehti Chicagossa ja sellaisia puuhataan parhaillaan myöskin New Yorkissa ja Californiassa. Muut englanninkieliset julkaisut ovat viikko- ja kuukausilehtiä.

Viime vuoden ajalla on sosialistista kirjallisuutta ja lentolehtiä julkaistu suuret määrät yksityisten kustantajain välityksellä sen lisäksi, mitä varsinaiset sosialistiset kustannusliikkeet Charles H. Kerr & Co. Chicagossa, ja Appeal to Reason, Kirardissa, Kans., ovat maailmalle lähettäneet.

Voi laskea, että viime vuoden ajalla on sosialistista agitasionikirjallisuutta levitetty ainakin noin 50 miljoonaa kappaletta.

Kuten kaikissa muissakin maissa on sosialistinen liike Yhdysvalloissakin pääasiallisesti työvenluokan liikettä, mutta viimeaikoina on riveihimme liittynyt useita sivistyneitäkin, ja varsinkin opiskelevan nuorison keskuudessa on sosialistisia aatteita entistä innokkaammin ruvettu levittämään, hyvällä menestyksellä.

Sosialistinen liike ei ole vielä saanut paljon aikaan käytännöllisiä voittoja, mutta se on kuitenkin kuluneen vuoden ajalla tehnyt tärkeää työtä. Se on luonut yhä varmemman ja taistelukykyisemmän sosialistisen veteraan armeijan, ja siten laskenut vakavan perustuksen sille voimakkaammalle käytännölliselle taistelulle, joka varmasti on tuleva taisteltavaksi Yhdysvalloissa läheisessä tulevaisuudessa.

Se kokemus, mitä tämänvuotiset tapahtumat taloudellisella ja teollisuusalalla ovat opettaneet maan työläisluokalle, on pysyvistä merkityksestä. Nämä joukot eivät enää koskaan tule olemaan tyytyväisiä nykyiseen asemaan ja siitä johtuvaan epävarmuuteen. He ovat menettäneet luottamuksensa politikointsijain valheisiin, ja ovat valmiit liittymään nykyisen järjestelmän vastustajiin. Jonkun aikaa voivat he vielä olla politillisten silmäkääntäjäin leikkikaluna heidän reformipuhissaan. Mutta nämä fakiiritemput eivät tule miellyttämään heitä kauan, sillä kun työläisjoukot syventyvät hiukankaan enemmän sosialistien ohjelmaa, niin he tulevat huomaamaan, kuinka onttoja ja tyhjiä noiden reformaattorien ohjelmat ovat. He tulevat huomaamaan lopultakin, että ne eivät valvo työväenluokan etuja, ja että työväestön itsensä on ryhdyttävä asemaansa parantamaan.

Kun amerikalainen työväestö tuon kokemuksen saavut-

taa silloin tulee sosialismin viljankorjuu, ja se päivä ei ole enään kovin kaukana.

AMMATTIKUNTALIHKKEEN

alalla on kulunut vuosi ollut aivan yhtä vaiherikas kuin sosialistiliikkeenkin alalla.

Suurin amerikalainen ammattijärjestö A. F. L. on kasvanut nopeasti, ja sen jäsenluku on nykyisin noin 2,000,000. Sen ulkopuolella toimivien työväen ammattijärjestöjen jäsenluku nousee noin 1,000,000.

Tämä ammattikuntaliikkeen nopea vahvistuminen ei ole voinut olla herättämättä levottomuutta työnantajain keskuudessa, jotka ovatkin ryhtyneet toimenpiteisiin tämän edistymisen ehkäisemiseksi. Huomattavin liike siltä taholta on ollut n. k. „avoimen työpajan“ agitatsioni. Tämä liike on saanut erikoista tukea Yhdysvaltain presidentin julistuksesta, jossa hän määräsi hallituksen kirjapainolaitoksen työskentelemään „avonaisen työpajan“ periaatteita noudattaen. Tämä presidentin isku oli tarkotettu jotenkin suoranaisesti järjestynyttä työväestöä vastaan, ja maan kapitalistit ottivatkin sen merkinanto-toitotukseksi „avoimen työpajan“ agitatsionia harjottaessaan. Tärkeimpänä tekijänä tässä työnantajain liikkeessä on „Citizens' Industrial Association“, joka perustettiin Chicagossa, lokakuussa 1903. Tämä järjestö on aina perustamisestaan alkaen toiminut jyrkästi kaikkia työväen pyrkimyksiä vastaan, ja puolustaa jyrkästi kapitalistisen vapaakilpailun oppia.

Toinen samallaisilla tarkotusperillä toimiva kapitalistien liitto on „National Civic Federation.“ Tämä järjestö, joka syntyi senaattori Mark Hannan johdolla, sisältää mitä hauskimman sekotuksen miljoneeria, työväenjohtajia ja muita „prominenttia“. Sen tarkoitus on ylläpitää työn ja pääo-

man sopusointua, mutta todellisuudessa on se samallinen kapitalistien ase järjestynyttä työväestöä vastaan kuin edellisenkin liitto. Sanotaan sen edustavan satoja miljoonia pääomaa ja enempää kuin 2,500,000 palkkatyöläistä. Viimeksimainittu lukumäärä tarkoittaa varmaankin A. F. L. jäsenlukua, sillä mainitun työväenjärjestön johtajat ovat todellakin antaneet narrata itsensä jäseniksi tuohon yhdistykseen, vaikkakaan se ei ole koskaan saanut sanottavaa kannatusta varsinaisen työväestön puolelta.

Näistä seikoista jo näkee, että tämä suurin työväen ammattijärjestö on vielä hyvin vanhoillisella kannalla. Siihen kuuluvat sosialistiset ainekset ovat kyllä yrittäneet „valloittaa“ liittoa, mutta jokaisessa vuosikokouksessa on liiton esimies Samuel Gompers ja muut virkailijat ankarasti vastustaneet noita „valloitus-hankkeita“, ja hyvin usein osoittaneet äärimmäistä vihamielisyyttä sosialistista liikettä kohtaan. Tämä on herättänyt katkeruutta useissa liittoon kuuluvissa ammattikunnissa, ja viime vuosikokouksessa voi Gompers pelastaa asemansa asettumalla näennäisesti yhä „jyrkemmälle“ kannalle.

Vastapainoksi tälle vanhoilliselle suunnalle ammattikuntaliikkeessä perustettiin v. 1905 Industrial Workers of the World liitto, jonka olemassaolo ja vaiheet ovat erittäin kuvaavia nykyiselle asemalle järjestyneen työväestön piirissä.

Perustajain suunnitelmien mukaan tämä järjestö tarkoitettiin „perustukseksi sosialistiselle yhteiskunnalle“, ja oli sen tarkoitus järjestää työväestö samojen periaatteitten mukaan (jaettuna eri osastoihin eri teollisuushaarojen mukaan) kuin ko'operatiivisen yhteiskunnan kokoonpano ajateltiin tulevaksi olemaan. Järjestö on jaettu kolmeentoista teollisuusdepartementtiin eli osastoon, sellaisiin kuin esim. kaivos-, liikenne-, ravintoaineiden valmistus- y. m. osastoihin.

niin että koko nykyaikainen teollisuusjärjestelmä olisi tullut järjestetyksi. Eri osastoihin tarkoitettiin kuuluvaksi kaikki tosistaan läheisesti riippuvat teollisuudet. Jokaisen teollisuusosaston hallintoasioita hoitaisi erityiset toimeenpanevat hallinnot, kaikki kuitenkin ollen „yleisen toimeenpanevan komitean“ kontrollin alaisia, ja tämä komitea käsittäisi yhden jäsenen kustakin kolmestatoista osastosta. Päämiehenä tässä „yleishallinnossa“ olisi yleinen presidentti, jolla olisi ylin valvonta kaikissa sen asioissa.

Olemassaolonsa ensimmäisen vuoden ajalla uusi järjestö osotti huomattavaa edistystä. Mutta liikkeen menestys joutui jo toisella vuodellaan sisällisten ristiriitaisuuksien raadeltavaksi ja monien rettelöimisien perästä, hajautui se lopulta kahteen leiriin. Lopuksi vielä Lännen Kaivosmiehiliitto, suurin ja vahvin työväenjärjestö, joka siihen kuului, teki pesäeron molemmista leireistä.

I. W. W., kokonaisuudessaan, ei siis täyttänyt synnyttäjiensä suuria toiveita, ainakaan ei sitä voi sanoa vielä tätä kirjoittaessa. Tuleeko kumpikaan hajautuneista leireistä saavuttamaan tyydyttävämpää edistystä tulevaisuudessa, ja tuleeko „teollisuusunionismi“ yleensä esittämään mitään tärkeämpää osaa amerikalaisessa työväenliikkeessä, joko uuden järjestymisen kautta tai muuten, saadaan nähdä parin tulevan vuoden ajalla.

Sosialistipuolue konventionissaan 1904 päätti kieltäytyä sekaantumasta minkään ammattikuntaliikkeen sisällisiin riitoihin, mutta julisti olevansa solidaarinen kaikkiin työväestön ajanmukaisiin taloudellisiin järjestöihin ja taisteluihin nähden, ja puolue sellaisenaan ei ole peruuttanut kantaansa I. W. W. järjestön suhteen.

Amerikan työväenluokan poliittinen ja taloudellinen asema on nykyisin yhtämittaisen muutoksen alainen, se on

suuren murrosajan vaiheessa, niin sanoaksemme. Vaikuttavat seikat maan taloudellisen kehityksen alalla tulevat pakkotamaan työväenluokan heräämään, ja kulkemaan eteenpäin sopusointuimmassa yhteistyössä, sosialistiseen itsetietoisuuteen.

Kaikista merkillisempänä ja huomattavimpana välikohtauksena nykyisessä työväestön järjestymisen ja sosialismin historiassa Yhdysvalloissa voidaan pitää *Moyer-Haywood juttu*, joka on välillinen seuraus muutama vuosi sitten käydystä surullisen kuuluisasta Coloradon työtaistelusta.

Jutun vaiheet ovat niin yleisesti tunnetut, että niiden kertominen tässä olisi vaan tarpeetonta tilan haaskausta. Mainitsemme vaan, että sosialistit ovat olleet syytettyjen L. K. Liiton virkailijoiden puolustuksen etunenässä. Jokaisessa valtiossa ja kaupungissa ovat he väsymättömästi toimineet puolustusliikkeen hyväksi, ja tämä seikka on paljon vaikuttanut sen läheisemmän yhteyden syntymiseen, jota nykyisin on havaittavissa sosialistien ja ammattiunionien välillä.

Ja jos Yhdysvaltain työläiset ovat onnistuneet väittämään sen kuolettavan iskun, joka tähdättiin järjestynyt työväestöä vastaan, niin sosialisteille lankeaa suuri ansio tuosta menestyksestä.

AMERIKAN SUOMALAINEN SOSIALISTIJÄRJESTÖ.

Kulunut vuosi on ollut myöskin Amerikan suomalaiselle sosialistiliikkeelle merkkivuosi. Vuoden ajalla on oikeastaan vasta syntynyt, tai ainakin käytännöllisesti tullut todeksi se suunnitelma, jonka edellisenä vuonna pidetty suomalaisten sosialistien edustajakokous valmisti. Mahdollisesti ei kaikki kokouksen suunnitelmat ole toteutuneet „rikusta rikkiin“, mutta vuoden ajalla saavutetun kokemuksen nojalla voi, ilman kehumatta, sanoa Hibbingin kokouksen suunni-

telmien toteutuneen niin hyvin kuin mikään tällainen suunnitelma koskaan voi toteutua.

Hibbingin kokouksessa valittu „alkuunpaneva komitea“ pani toimeen ensimmäiset päätökset, jonka jälkeen varsinainen järjestön toiminta voidaan sanoa alkaneeksi. Joulukuun 29—30 p. 1906 piti nimittäin määrätystä järjestyksessä valittu toimeenpaneva komitea kokouksensa, jossa kielenkääntäjäksi valittiin tov. Wm. Wilen. (Hänen erottuaan heinäkuussa on sittemmin tointa hoitanut tov. V. Watia.) Samassa kokouksessa päätettiin muistakin toimenpiteistä järjestön käyntiinsaamiseksi, tehtiin sääntöehdotus (joka sittemmin hiukan muutettuna yleisäänestyksellä vahvistettiin), ja Hibbingin kokouksen suunnitelman mukaan jaettiin maa kolmeen agitatsioonipiiriin: länsipiiri, johon kuuluvat kaikki valtiot Mississippi joen länsipuolella (paitsi Black Hillin seutuja, jotka kuuluvat keskipiiriin); keskipiiri, johon kuuluvat valtiot Mississippi joesta itäänpäin, Ohion länsirajaan saakka; Itäpiiri, Ohion länsirajasta itäänpäin.

Manitaksemme itse järjestön kehitymisestä, oli se vuoden alkupuolella ensin hiukan kankeampaa, luonnollisesti. Mutta sittemmin on kuitenkin osasto toisensa jälkeen ennen toimineista liittynyt varsinaisesti järjestöön ja uusia on perustettu, joten nykyisin on niitä kaikkiaan noin sadan korville, samalla kuin suomalaisia sosialistiosastoja kaikkiaan on Amerikassa 125 vaiheille. Järjestön jäsenluku lienee kohtuullisen arviolaskun mukaan nykyisin noin 4,000.

Suomalaisen järjestön toiminta muuten täällä on rajoitettua, mitä tulee itse sosialistiseen uudistustyöhön, sillä järjestömme on tavallaan vaan osa varsinaisessa amerikalaisessa puolueessa, joten meillä siinä suhteessa ei ole mahdollisuutta mihinkään itsenäiseen toimintaan, ja sisältyy tämä

puoli pääasiassa siihen, mitä jo edellä sanottiin amerikalaisesta liikkeestä yleensä puhuttaessa.

Tärkein toimintamme on *agitatsioni- ja kasvatustyö* sekä suomalaisen siirtolaisväestön keskuudessa yleensä kuin myöskin järjestöme jäsenistön keskuudessa. Tähän työhön luotakoon siis ensiksikin silmäys.

Puoluelehtemme ovat tässä ehkä suurimpina tekijöinä. Niitä on vuoden kuluessa ilmestynyt entiset kaksi, mutta molemmat laajennettuina kolmipäiväisiksi, sensijaan kun ne ennen ilmestyivät kerran viikossa. Molempain aineellinen puoli on vielä tämän vuoden kuluessa ollut kituvaa, mutta onnellisesti ovat ne läpäisseet kaikki vastukset, ja nykyisin näyttää, että järjestön voimakkailla avustuksilla ja lisääntyvällä kannatuksella voivat ne luottaen katsoa tulevaisuuteen, päästyään helpommalle laajennuksen vuoksi syntyneistä veloista ja sitoumuksista. Niiden tilaajamäärä on vuoden ajalla tuntuvasti kasvanut, ollen Työmiehellä nykyisin 6,000 tilaajaa (lauantai-numeroa, jota erikseen voidaan tilata Suomeen; tämän maan tilaajamäärä 5,500), ja Raivaajan tilaajamäärä ei kai liene paljoakaan pienempi. Työmiehestä edellisinä vuosina julkaistun *Soihdun* sijasta on tämän vuoden ajalla ilmestynyt „*Säkeniä*“ niminen kuukausijulkaisu Raivaajasta; sen tilaajamäärää emme tarkalleen tunne, mutta lienee se tuhannen korvissa. Muita julkaisuja on ilmestynyt Raivaajan Työvainolta ja Työmiehestä kevätlehti *Vappu* ja tavalliset vuosijulkaisut jouluksi *Köyhälistön Nuija* ja *Työmiehen joulu*. Sitäpaitsi on ilmestynyt *Ash-tabulan* sos. osaston juhannusjulkaisu *Taisto* ja *Minnesotan* osastojen kesäjulkaisu *Saratus*. Vuoden ajalla ilmestyneistä suuremmista teoksista mainittakoon *Hibbingin* kokouksen pöytäkirja, *M. Hahl'in „Uudemman ajan kansantalous“*, ja „*Neljä Orpoa*“, joka kertomuksen muodossa esittää Co-

loradon lakkotaistelujen historiaa, ja on erinomainen agitasioniteos. Pienempiä kirjasia ja lentolehtisiä on painettu paljon, joista pari järjestön kustannuksella.

Järjestön toimesta on organiseeraajia ollut liikkeellä useampiakin. Tov. Martin Hendrickson, joka vuoden alussa valittiin yleiseksi organiseeraajaksi, on tehnyt agitatsionimatkan Tyynenmeren rannikolta Atlantiin ja sieltä palatessaan länsirannikolle puhunut etupäässä niissä paikoissa, joissa edellisen suuntaan kulkiessaan ei käynyt. Kaikkialla on tov. Hendrickson tehnyt paljon merkitsevää herätystyötä ja myöskin „ripittänyt“ puolueen jäsenistöä, siten tarkoittaen saada aikaan innostusta, puhdistusta ja vakavampaa toimintaa. Porvareita on hän tietysti ruoskinut tuhatta kovemmin, ja onkin heidän leiristään kuulunut alituista vonkunaa Martin matkoilla ollessa. Uusia osastoja on hän perustanut useampia, ja siten laajentanut järjestömmme rajoja tuntuvasti.

Keskipiirin organiseeraajana on mainitussa piirissä puhujamatkoilla kulkenut jälkimäisellä vuosipuoliskolla tov. Eemeli Parras, ja on hänen toimintansa samoin ollut suuresta merkityksestä. Itäpiirissä on niinkään järjestön keskuustoimiston määräysten mukaan agitatsionityötä suorittanut vuoden jälkimäisellä puoliskolla naistoveri Sanna Kallio, ja kaikkialta on kuulunut kiitteleviä arvosteluja hänen toiminnastaan. Raivaajan asiamiehenä kulkiessaan on agitatsionityötä harjottanut ympäri maata tov. Mooses Hahl.

Yksityisiä sosialistiagitaattoreita on myöskin pitkin vuotta ollut liikkeellä useampia. Naistoveri Hilda Sikanen on tehnyt koko maata käsittävän luentomatkan. Tov. J. R. Tossavainen on puhunut joissakin paikoin lännessä. A. Kilkinen on vaikuttanut hyödyllisesti useissa paikoin, perustaen uusia osastoja, toimien sanomalehtitilausten ja kirjalli-

suuden välittäjänä, J. N. E. Työmiehen entinen toimittaja-tov. Santeri Mäkelä on agiteerannut keski- ja itävaltioissa Suomeen mennessään. Ida Pasanen on puhunut useilla eri paikkakunnilla. Samoin Työmiehen toimittajat, toverit L. Laukki ja A. Rissanen ovat pyydettyä käyneet lyhemillä puhujamatkoilla Michiganissa ja Minnesotassa. Canadassa ja idän valtioissa on puhujamatkalla kiertänyt tunnettu puoluetoveri F. J. Syrjälä, Torontosta. Alfr. Hautamäki on ollut puhujaretkillä, samoin L. K. Liiton järjestäjinä John Kolu, A. Öhrn, y. m., joita kaikkia ei tässä muista luetellakaan. Mutta tämäkin on jo kylliksi osottamaan, kuinka voimakkaalla tavalla sosialistista agitatsionia puhujien avulla vuoden kuluessa on harjoitettu.

Tässä sopinee mainita Ashtabulassa, O., keväätalvella pidetyt, kolme viikkoa kestäneet luentokurssit, joissa luennoitsijoina toimivat A. Halonen ja Mooses Hahl. New Yorkissa pidettiin myöskin kesällä luentokurssit, joten näissäkin on harjoitettu kasvatus- ja agitatsionityötä vaikuttavalla tavalla.

Samaa työtä on tehty niissä monissa juhlissa, joita eri osissa maata on kuluneen vuoden ajalla toimeenpantu. Suurin niistä lienee Pohjois-Minnesotan sosialistien kesäjuhla, Evelethissä, Minn., joka pidettiin kesäk. 2 p. ja 3—4 p:nä oli luentokurssit. Juhlaan osaaottaneiden luku nousi tuhansiin ja oli ohjelmassa juhlakulkue, johon otti osaa useampia soittokuntia, ja etunenässä kannettiin punasia lippuja. Sivumennen sanoen voi mainita, että tämä se oikeastaan on synnyttänyt sen punalippukauhun, jota nykyisin kaikkialla porvarit sairastavat. Puhujina ja luennoitsijoina olivat M. Herdrikson ja Ida Pasanen.

Michiganin suomalaisilla oli heinäk. 28 p. suuri juhla Hancockissa, ja on se tullut kuuluisaksi siitä, että

siellä väkivallalla estettiin punasien lippujen kantaminen katukulkuessa, ja kolmesta lipunkantajaa vangittiin. Tästä johtunut oikeusjuttu ei vielääkään ole päättynyt, ja on asia herättänyt tavatonta huomiota, amerikalaisissa „vapaissa oloissa“ ennen kuulumattoman räikeytensä takia. Katukulku oli nimittäin ehdottomasti rauhallinen, ja kulki Yhdysvaltain tähtilipun turvissa.

Työpäivänä pidettiin Ironwoodissa, Mich. Gogebic kauntin osastojen keskinäinen juhla, jossa myöskin lippuja varastettiin.

Ohion osastojen yhteinen juhannusjuhla vietettiin 23 p. kesäkuuta Ashtabulassa, O. ja oli se kaikinpuolin onnistunut.

Hibbingissä, Minn. vietetty juhannusjuhla, josta oli tarkotettu „puolueeton“ kansallisjuhla, muodostui jonkullaiseksi „myrskyksi vesilasissa“, ja herätti sosialistissakin piireissä aikanaan huomiota.

Muutamia piiri- ja valtio-edustajakokouksia on pidetty vuoden ajalla. Huomattavin niistä on Quincy'ssä, Mass., pidetty idän piirin edustajakokous ja juhlat heinäk. 5—6 p. Siellä keskusteltiin useista idän piiriä koskevista asioista, m. m. hyväksyttiin ehdotus, että Raivaajan osakkeita omistavien osastojen jokainen jäsen on oikeutettu ottamaan osaa yhtiön yleisäänestyksellä valittavain virkailijain valitsemiseen. 1908 vuoden juhlat päätettiin pitää Worcesterissa, Mass.

Minnesotan suomalaiset sosialistiosastot ovat vuoden ajalla pitäneet neljä edustajakokousta, Bovey'ssä, Auro-rassa, Spartassa ja Evelethissä. Niissä on keskusteltu useista eri asioista, jotka koskevat järjestöä kokonaisuudessaan, mutta erittäinkin Minnesotan valtiojärjestöä, ja yleensä voi sanoa Minnesotan toverien olevan vilkkaammassa vuorovaikutuksessa englanninkielisen valtiojärjestön kanssa kuin

missään muualla. Mainituissa edustajakokouksissa on keskusteltu m. m. kieltolakivaatimuksen saamisesta valtion puolueohjelmaan, ja tulee asia esille tammikuulla 1908 pidettävässä valtiokongressinissa. Tämän vuoden ajalla on varsinaisesti toimintaan saatu sosialistien sairaus- ja hautausapurengas Minnesotassa. Ammatikuntaliikkeen alalla on tämä valtio tavallaan itsenäisesti edustanut suomalaista työväestöä. Pohjois-Minnesotan rautaalueella on nimittäin vuoden alkupuolella järjestetty L. K. Liiton piirijärjestö, jonka jäsenistöstä suurin osa on suomalaisia. Heinäkuussa joutui nuori järjestö taisteluun alueen valtijasta Terästrustia vastaan, ja alussa olikin taistelu mahtavaa otelua, mutta sittemmin, L. K. Liiton varoja kysyvien suurten oikeusjuttujen vuoksi, ja osaksi kai myöskin järjestön vielä kokemattomien jäsenten ja muiden syiden takia on lakkoo jatkettu vaihtelevammalla onnella. Lakon johto, kuten aina tällaisissa työväestön äkkinaisuuksissa, joutui alueen sosialistien käsiin, ja kun taistelu ei käynytäkään „kaikkien mielen mukaan“, niin on osa lakkolaisista ja varsinkin porvarillinen sanomalehdistö, voimiansa mukaan koettanut parjata ja vääristellä „johtajien“ menettelyä, siten saadakseen ehkäistyksi tähän ensimmäiseen ponnistukseen työväestön nousemisyrityksen. Kuinka he siinä ovat onnistuneet tulee näyttämään läheinen tulevaisuus. Kaikista huolimatta on S. S. järjestön osanotto tähänkin taisteluun osottanut täkäläiselle suomalaiselle työväestölle selvästi, että järjestömme on sekä siveellisesti että aineellisesti tukenut tätä työtaistelua, kuten sosialistipuolueen onkin tehtävä. Huolimatta porvarillisten vehkeistä on järjestömme esiintynyt omaksi voitokseen tässäkin suurta huomiota herättäneessä taistelussa, joskaan sen voiton hedelmät eivät ole heti näkyvissä.

Moyer-Haywood juttuun nähden olemme samassa

suhteessa kuin amerikalainenkin työväestö, ja koska jutun kansainvälisestä ja kansallisesta merkityksestä on jo edellä mainittu, niin sivuutamme sen tässä.

Mutta meillä suomalaisilla on ollut Rocklandin juttu, joka on erityisesti opettanut meille samia mitä Haywoodinkin asia. Kuten muistetaan johtui tämä oikeusjuttu Rocklandissa, Mich. edellisenä vuonna käydyin lakkotaistelun seurauksena. Lakkolaisista ampuivat sheriffit pari kuoliaaksi, ja sittemmin heitä lakkolaisia vielä syytettiin murhayrityksestä, joku kun oli käyttänyt asetta. Juttu alkoi maalisk. 4 p., ja ensimmäinen syytetyistä, Matti Wäyrynen, vapautettiin saman kuun 15 p., ankaran oikeustaistelun jälkeen. Maalisk. 19 p. alkoi juttu A. Huuskosta vastaan, ja hänet vapautettiin maalisk. 30 p. Muut syytetyt ovat sen jälkeen jätetyt rauhaan. Samoinkuin Minnesotan lakkoasiassakin olivat tässäkin etunenässä suomalaiset sosialistit, syytettyjen asiaa ajava komitea ollen kokoonpantu socialisteista. Mutta vaikka asia näin loistavasti voitettiin, ei suomalaiselta porvaristolta puuttunut häpeämättömyyttä syyttää socialisteja asian huonosta ajamisesta — ja rahojen kavaltamsestakin, kuten tavallista. Kaikki solvaustulva virtasi socialistien niskaan, huolimatta jutun kulun täydellisestä julkisuudesta ja tilien sääntillisestä julkaisusta. Samalla siis, kun tämä juttu osotti työväestön yhteistoiminnan merkityksen, osotti se myöskin, että mitä hyvänsä työväestö yrittää oikeuksiensa puolesta, jopa niinkin räikeää sortoa vastaan, kuin Rocklandin asiassa tapahtui, niin aina se tulee saamaan porvariemme vastustuksen, aina tulee aikansa ja voimansa uhranneet toimihenkilöt saamaan häpeällisiä syytöksiä osakseen porvarien taholta. Mutta me socialistit tiedämme tämän edeltäpäin, ja senvuoksi ei se meitä ponnistuksissamme laimenna. Huolimatta parjaustulvasta, me taistelemme luokkamme asian

puolesta eteenkinpäin, ja aina saamme porvarien luokkaan itsensä laskevien vastustuksen, sehän on luonnollinen asia luokkataistelussa, ja sen vuoksi ei muuta ole odoettavissa, olkoon asia mikä hyvänsä, olkoon kysymyksessä työläisten henki ja elämä tai mitkä muut seikat tahansa.

Muuten Washingtonissa olevalle Venäjän konsulille Rocklandin komitean tekemän vaatimuksen johdosta pitäisi piakkon nostettaman juttu syyllisiksi epäiltyjä viranomaisia vastaan.

Tämä katkonainen yleissilmäys liikkeemme viime vuosiin vaiheisiin kaikkialla maailmassa olkoon kehotuksena meille Amerikan suomalaisille sosialisteille yhä eteenkinpäin toimimaan samalla järkähtämättömällä tarmolla ja varmuudella, jolla asiaamme viime vuoden ajalla on puskettu eteenpäin kaikkialla.

Ensi vuosi tulee olemaan yksi Yhdysvaltain historian merkivuosia, vaalivuosi, jolloin taas ratkaistaan tärkeitä asioita, ja me luonnollisesti olemme osaltamme myöskin tekijöinä, vaikkapa mitättöminäkin, tässä suuressa taistelussa.

Oman kansallisuutemme keskuudessa aukenee meille yhä uusia toiminta-aloja. Meillä on nyt käsissämme yksi uusi tilaisuus senjälkeen kuin Kansan-Opisto on hallussamme, ja tämä monien muiden mahdollisuuksien kanssa, antaa meille ensivuoden ajalla tilaisuuden tehdä siirtolaisyöläisluokallemme suoranaista, käytännöllistä hyötyä tuottavaa työtä. Niin pieniltä ja mitättömiltä kuin työmme tulokset näyttänevätkin, ovat ne kuitenkin tärkeitä edistysaskeleita siinä voittokulussa, jolla koko maailman köyhälistö rientää kohti vapautensa auringon nousua.

T. H.

MULLAN, IDAHO, SOSIALISTIOSASTON TALO.

YHTEISLAIVA

*Laske purtes' matkamiesi
souda aavaan ulappaan,
vaičkëi ehkä lämmin liesi
sua siellä varrokkaan,
vaičkä myrsköyisenä meri
kuohuu, kiehuu, vaahtoaa,
— ehkä ei onnen lankaa keri
sulle keijut milloinkaan.*

*Purjehtivi suuri kansa
elon merta mahtavaa,
kukin koittaa alustansa
oikealle johdattaa.
Mutta laiva muutamilla,
toisilla vain venho on,
joku kulkee kuunarilla,
jollain „paatti” mitätön.*

*Elon meri myrsköyisenä
yhä riehuu, raivoaa.
Pursi vallan pienoisena
aina vaaran tarjcaa —
monen salakarit sortaa,
hyökylaineet upottaa,
monen mahtilaivat kaataa,
kulkkeissansa hukuttaa.*

*Miksi toiset laivoin soutaa,
toisilla vain venho on?
Miksi harvoille vain joutaa
matka vapaa, huoleton?
Miksi suuri joukko saapi
ainaisesti taistella?
Miksi aallot tuhoaapi
monen monta matkalla?*

*— Oli aika, jolloin sousti
yhteis-voimin kansa tää,
jolloin yhteis-laivaan nousi
matkailija meren tään.
Mutta harvat laivan ryösti,
yhteisomaisuuden sen,
heikompansa „veljet“ syösti
turvatoinna aalloillen.*

*Näin he valtalaiivan saivat,
näin on pyhää omaisuus.
— Mutt' jos kurjat pyytäin uivat
heitä kohtas' pelastus:
armossaan he laivaan otti,*

*orjiksensa kohotti,
itse laivaansa he johti,
orjat työhön asetti —.*

*Työtä jos ei enään ollut
ulos heitti uudestaan:
sillä lailla ne on tullut
mierolaiset maailmaan.
Kiitti ken sai venhon heistä,
kenpä pienen purrenkaan,
parempi tok' siinä seistä
meren lyödess' kuohujaan.*

*Pieni venho lainehilla
suuren, aavan ulapan,
ihme jos se voisi tulla
sortumalla salamaan.
Mutta epätoivon syytä
eihän sentään vielä lie,
tutkiessa turman kyytä
löytyy pelastuksen tie.*

*Paras venhot läjään lyödä
purret pienet pirstata,
yhteislaiva sijaan tuoda,
takaisin se vallata.
Tiettään: kauvan pelastusta
orjat vuottaneet jo on,
siis: ei enään arvelusta
käytävä on taistohon!*

*Laske purjees matkamiesi,
astu laivaan yhteiseen!
Nyt jo johdatellos tiesi
luokse lieden lämpöisen!
Meren aallot huohuvaset!
yhteislaiva lannistaa,
onnen lanhaa keijukaiset
jokaiselle valmistaa.*

AUG. L.

PUNANEN LIPPU.

Eugene V. Debs.

Kapitalistinen sanomalehdistö käyttää hyväkseen jokaista tilaisuutta, purkaakseen sappensa „valtiopetoksen ja anarkian punaiselle lipulle“. Historiallinen tosiasia on, että Bunker Hillin taistelu ja muut Amerikan vallankumouksen ottelut taisteltiin „valtiopetoksen ja anarkian punaisen lipun turvissa.“

Punanen lippu oli sen vallankumouksellisen hengen tunnusmerkki, joka loi meille tasavallan.

„Vallankumouksen pojat ja tyttäret“ kiihkeästi tavoittelevat ja vaativat vallankumouksen hedelmiä, mutta tuo punanen lippu, jonka alla riistetyt maakunnat taistelivat mahtavan Britanian vanhoillisuutta vastaan, on hyljätty soimattuna mitättömäksi ja vastenmieliseksi.

Ja miksi?

Koska se on yhä vielä edistyksen ja vallankumouksen merkki, sillä yltäkylläinen, iheramahainen porvaristomme ei halua enään vallankumousta.

Se vallankumous, joka kohotti porvariston valtaan, oli suuri ja sen lippu oli jalo; nykyinen vallankumous, jonka tarkoitus on syöstä porvaristo vallasta, on halpaa ja sen lippu edustaa valtiopetosta.

Toisin sanoen, porvaristo, kapitalisti-luokka, ylistää kaikkia menneen ajan vallankumouksia, mutta puistavat läskinyrkkiään kaikille tulevaisuuden vallankumouksille.

Menneisyyden vallankumoukset ovat nostaneet kapitalistiluokan valtaan; sentähden ne ovat jaloja. Kapitalistit tahtovat pysytellä ijankaikkisesti vallassa; sentähden enemmät vallankumoukset ovat tarpeettomia.

Maailman pitää pysähtyä; kehityksen seisahtua; edistyksen tykkäänään lakata.

Kapitalistiluokka on puhunut kuten Josua muinoin, ja sen sana on yhtä järkähtämätöin kuin Jehovan käsky.

Ei enään vallankumousta! Repikää alas tuo kapinan punanen lippu, tuo valtiopetoksen tulipunainen tunnusmerkki, tuo roistoväen vihattu riepu!

* * *

Toinen palanen punasen lipun historiaa on näytetty tuossa suuressa mielenosoituksessa Roomassa, josta maailman sanomalehdille on riittänyt niin paljon puheenainetta. Syyskuun 27 p. vietettiin 37 vuosijuhlaa Rooman valloittamisen ja paavin maallisen vallan kukistumisen muistoksi. Päivää vietettiin mahtavilla juhlallisuuksilla ja punanen lippu liehui kaikkialla. The Associated Press'in kirjeenvaihtaja sanoo:

„Paavin värväämät aseelliset miehet ovat koko päivän vartioineet Apostolien palatsin käytävää ja Vatikaani on ollut kuninkaallisten joukkojen erityisessä suojeluksessa, mutta mitään papistonvastaista väkivallantekoa ei ole tapahtunut.

„Kaksi suurta juhlakulkuetta kulki tänään iltapäivällä kaupungin kaduilla ja garibaldistien punaiset mekot pistivät silmiin tungoksesta. Edellinen juhlakulkue oli virallinen, ja otti siihen osaa viisikymmentä eri paikallista yhdistystä. Toinen juhlakulkue oli yleinen ja epävirallinen. Se marssi sivu hallitustalon, kantaen lipuissaan papiston vastaisia lausemia. *Palatessaan joukko kohotti punasen lipun Marcus Aureliuksen ratsu-patsaan yli.*

„Päivän kuluessa poliisi anasti joukon hallituksenvastaisia julistuksia, ja kaupungin rakennusten seinät olivat peitetyt kehoituksilla „täydentämään papistonvastaisten voitto tulevaisuuden kunnallisvaaleissa.“

„Noita kolmekymmentä seitsemän vuotta sitten sattuneita tapauksia juhlitaan Italiassa joka vuosi, mutta nyt osoitti rahvas oireita, käyttämällä mielenosoitusta hyväkseen, heittäytyä niiden papistonvastaisten taipumusten valtaan, jotka viimeisinä kuukausina ovat aiheuttaneet Vatikaanille niin paljon levottomuutta.

„Päivää juhlittiin ympäri koko niemimaan samalla tapaa kuin Roomassa.“

Kun Garibaldi seuralaisineen taisteli historiallista taisteluaan Italian itsenäisyyden ja paavivallasta eroamisen puolesta neljäkymmentä vuotta sitten, niin he kantoivat punasia lippuja ja pukeutuivat punasiin mekkoihin, pitäen niitä kapinan tunnusmerkkinä sietämätöntä valtion ja kirkon hirmuvaltaa vastaan. Ympäri maailman saivat Garibaldi ja hänen soturinsa kehoituksia ja kannatusta taistelussaan Ita-

lian itsenäisyyden ja kirkon kouristuksesta vapautumisen puolesta, eikä heitä missään maassa kiihkoisemmin ylistetty kuin Amerikan Yhdysvalloissa.

Garibaldi ja hänen seuralaisensa taistelivat hirmuvaltaa ja tyranniutta vastaan, ja he taistelivat sitä kuten vapautta rakastavat patriootit sitä aina ovat taistelleet — kapinan punasen lipun turvissa. Ilman kapinan henkeä tuo vihattu lippu esittäisi sitä osaa ihmiskunnasta, joka yhä vieläkin viiruisi kurjassa orjuudessa, kyyristellen kuin pieksetyt pedot herrojensa ruoskan uhatessa.

Punasta lippua ovat aina vihanneet kaikki hirmuvaltiaat, kaikki tittelöidyt loiseläjät ja kaikki kuninkaallisen työn eutoikeutetut ryövärit.

Neljäkymmentä vuotta sitten amerikalaiset sanomalehtimiehet, joiden suonissa vielä kiehui esi-isien vallankumouksellinen veri, ylistivät Garibaldin ja hänen vallankumouksellisten seuralaistensa punasta lippua ja punasia mekkoja. He eivät silloin olleet Standard Oil'in, lihatrustin, rautateitten tai muitten korporationien nöyriä kätyreitä, kuten nykyään. Heillä oli silloin jonkun verran miehuutta ja kunnioitusta itseensä, uskaltuen tervehtää vallankumouksen punasta lippua, jota he nyt syyttävät kaikella pelkurimaisen luopion myrkylisyydellä, arvellen iljettävässä ja halvassa nöyryydessään, että „hännystely takaa hyvän toimeentulon.“

„Minä muistan selvään“, kirjoittaa Henry L. Drake, eräs vanha punalipun puolustaja, „Italian vallankumouksen, punasine lippuineen ja punamekkoisine garibaltisteineen; ja muistan vielä selvään sen rajattoman ylistyksen, jonka he saivat New Yorkin ja Albanyn sanomalehdistön puolelta; mainittavimmat ovat New York Tribune, The Albany Journal ja The Detroit Free Press. Nämä ja kaikki maamme lehdet innolla taputtivat käsiään punaselle lipulle ja pu-

naselle mekolle vapauden tunnusmerkinä.”

Punasessa lipussa tai sen luonteessa vastalauseen ilmoitajana ja vapauden airueena ei ole tapahtunut mitään muutosta.

Muutos on tapahtunut täydellisesti noissa käskynalaisissa toimittajissa tai paremminkin palkatuissa töhertäjissä, jotka nyt teeskentelevät kammovansa esi-isien tunnustamia periaatteita ja sitä lippua, jota esi-isät ylpeinä kunnioittivat.

Eräs vanhanaikuinen New Yorkin toimittaja, joka saavutti kuuluisuutta järkähtämättömällä rehellisyydellään, ilmaisi syvää inhoaan tuonnottain Amerikan sanomalehdistön turmeltumisen tähden. Hän oli silloin toimessa eräässä New Yorkin päivälehdessä, joka oli tunnettu „riippumattomaksi”. Kun häneltä eräänä päivänä muuan ystävä kysyi, oliko lehti todella riippumaton, hän terävästi vastasi: „Riippumaton, helvetissä! Sehän on täydellinen vekselitoimisto”.

Tuo lause kuvaa yleensä ylimysvaltaisen sanomalehdistön luonnetta, noitten kapitalistisien kaakattajien, jotka vastustavat punasta lippua ja palkkaorjuutta poistavaa yhteiskunnallista vallankumousta.

Mutta punanen lippu tulee edelleenkin liehumaan!

Ja vallankumous edistyy!!

(SUOMENNOS)

TYHMYYDEN ESIKUVA.

*Mä unta näin, ett' rakenneltiin
tyhmyydelle patsahia,
kilpaa tehden piirusteltiin
settuvata symbolia.*

*Joku aasinpäättä luuli
esikuvaks' mainioiksi,
mutta toiset tuola tuumi
liian viisaaks' otsikoiksi.*

*Minä puusta pyörähytin
aito uskovaisen kallon,
sisään syöstin lumpunpäitä
koko suuren kilon pallon.*

*Teelmä nähtiin sattuvaksi,
palkittihin palkinnolla. —
Heräsin ja kummaelin:
tuopa taisi — totta olla.*

HENRY JOKINEN.

JUOPPOUS JA KÖYHYYS.

T. Quining.

Kerran eräänä iltana viime kesänä jouduin minä odottamatta keskusteluun työväenasiasta erään työmiehen kanssa, joka koottuaan jollain tavoin joukon rahaa piti itseään oikeutettuna arvostelemaan köyhempiä työläisiä. Hän sanoi, että työläset saavat sen mitä ansaitsevatkin. Sillä he ovat vain arvotonta joukkoa, tuhlaten kaikki rahansa kapakoissa. Jos työläiset tuhlaisivat vähemmän rahaa väkijuomiin, niin saisivat he parempaa palkaakin.

Tuollaiset lauseet ovat jo kyllin huonoja, tullessaan sellaisen ihmisen huulilta, joka ei koskaan ole tutustunut työmiehen elämään, mutta kun niitä lausuu jokin hiukan onnistuneempi työläinen, niin ovat ne todella surettavia. Mutta minä tulin pian huomaamaan, ett tuo mies puhui va-

kaumuksestaan, ja samoin tekevät monet muut, joilla on tuommoinen käsitys asiasta. Ymmärtäen aseman täydellisesti väärin, he syyttävät työläisten kohtuuttomuutta ja juoppoutta kaikkien nykyaikaisten onnettomuuksien syyksi. Luodakseni vähän totuuden valoa tähän seikkaan, olen tahtonut lausua muutamia sanoja juoppouden suhteesta köyhyyteen.

Onko juoppous suurimpana syynä köyhyyteen?

Me usein kuulemme sanottavan, että suurin syy köyhyyteen on juoppous. Eivät ainoastaan meidän naapurimme ja ystävämme vahvista tuota mielipidettä, mutta vieläpä monet „hyväntekeväisyyttä“ harjoittavat henkilöt ja yleensä ne, jotka käsittelevät työväestöä koskevia asioita, tukevat sitä ja kirjoittavat siitä.

Useimmat henkilöt kuluttavat niin tarkoin aikansa elintarpeiden hankintaan itselleen ja perheilleen, että he eivät jouda syventyä köyhyiden syiden tutkimiseen. Mutta kun heillä on sattunut olemaan hetkinen joutilasta aikaa katsella ympärilleen, ovat he nähneet että ne, jotka olivat juoppoja kohtuuttomuuteen saakka, pian menettivät rahansa, ja että äärimmäiseen kurjuuteen joutuneissa perheissä yksi tai useampi jäsen oli auttamaton juoppo. Luonnollisesti he pitivät näitä kahta asiaa edellistä syynä ja jälkimmäistä seurauksena, ja arvelivat että jos kaikki työläiset olisivat kohtuullisia ja ahkeria, niin varallisuus vallitseisi köyhien maissa.

Tuollainen päätelmä on annettava anteeksi niille, joilla ei ole ollut aikaa tutkia kysymystä läpeensä; mutta niille, jotka ovat tilaisuudessa syventymään kysymykseen, joita pidetään ihmisystävänä, ja jotka painattamalla mielipiteitään asettautuvat lukevan yleisön opettajiksi, niille ei pitäisi antaa anteeksi sitä, että he tarjoavat yleisölle vääriä pintapuolisten tai ajattelemattomien tutkimustensa tuloksia.

Tarkastakaamme siis, mille perustuu tuo luulo, että juoppous on köyhyyden pääsyy. Pankaa huomioon, etten minä tule koskettelemaan sitä, jos joku mr. Jones on menettänyt isältään perityn omaisuuden juopottelemalla ja lyömällä laimin asiansa, tai jos jonkun mr. Harris'in perhe on ilman kenkiä sentähden, että hän menettää rahansa kapakassa. Inhimillistä kärsimystä on tutkittava aina kunkin eri tapauksen luonteen mukaan. Mutta se kysymys, jota tulen käsittelemään, on tämä: Onko työläisluokan köyhyys ja siitä johtuva suuri kurjuus seuraus heidän juoppoudestaan luokkana? Minä en tule vetoamaan kenenkään tunteisiin; minä tulen yksinkertaisesti näyttämään teille tosiseikat, köyhyyden syyt, ja sen suhteen, missä juoppous on köyhyyteen.

Ensiksikin, mitä on köyhyys? Käyttäkäämme sanaa sen yleisimmässä merkityksessä, ja sanokaamme että köyhyys on elämän tarpeitten ja tavallisten mukavuuksien puute, ei välttämättä kurjuus, mutta yleensä puute. Se voi tarkoittaa ravinnon, oikean vaatetuksen, tai lääkäri-avun puutetta. Jokainen noista puutteista on kärsimistä köyhyydestä, ja minä luulen, ettei kukaan voi kieltää tuollaista kärsimystä olevan ilmeisesti nähtävänä työläisluokassamme.

Jos siis joiltakin kansalaisiltamme puuttuu elämän tarpeita, niin mistä se johtuu? Sanotte ehkä sen johtuvan hänen „tuhlaavaisuudestaan ja juoppoudestaan“. Tarkastakaammepa, minkä verran sellaisessa väitteessä olisi perää.

Siinä tarkofuksessa teen minä kysymyksen: „Mitenkä elämän tarpeet hankitaan?“ Te vastaatte: „Tekemällä työtä“. Sillä te tarkoitatte, että ihmisen täytyy löytää jotain työtä, nostaa palkka ja siten hankkimallaan rahalla ostaa itselleen elintarpeensa. Asiain näin ollen on ilmeistä, että työläinen voi hankkia itselleen elintarpeita sen mukaan, kuin hänelle maksetaan työstään, s. t. s. palkan mukaan. Jos

siis hänen palkkansa on riittävä kaikkiin hänen tarpeisiinsa, niin hän täyttää ne, eikä ole enään puutteessa. Mutta ellei hänen palkkansa olekkaan riittävä, mitenäs sitten? Niin, silloin näette työläisen kärsivän puutetta; hän ei voi tyydyttää tarpeitaan.

Sellaisessa yhteiskunnassa, jossa jokaisella olisi mieluisaa työtä, ja jossa jokainen saisi riittävän palkan tyydyttääkseen tarpeensa, sellaisessa yhteiskunnassa ei olisi köyhyyttä, paitsi henkilökykyjen puutteellisuuden tähden. Mutta päinvastaisessa tapauksessa, jos työnsaanti on hyvin vaikeaa tai mahdotonta, tai jos palkka on riittämätön elintarpeisiin, tulee aina olemaan puutetta, olipa ihminen puutteellinen eli ei. On siis selvää, että työnsaannin helppous ja palkan korotus ovat päätekijät köyhyyden poistamisessa ja hyvinvoinnin luomisessa työväestön keskuuteen. Mitkä toiseikat ovat mainittavimmat tässä maassa noihin kahteen seikkaan nähden?

Työttömyys.

Yhdysvaltain alue on niin laaja, sen eri seutujen asukkaat elävät niin erilaisissa oloissa, mitä tulee elantosuhteisiin, työnsaannin mahdollisuuteen, ilmanalan satunnaisesti tarjoomiin mukavuuksiin, väestön lukuisuuteen y. m., että keskimääräisen työläisen palkan arvioiminen koko maassa ei antaisi meille parempia tietoja työläisluokan tilasta, kuin mitä meillä enemmän jo oli. Työmiehen todellisen palkan määräävät ne elintarpeet, joita sillä voidaan hankkia. Tutkiessamme työläistemme keskuudessa vallitsevan köyhyyden syitä. On edullisempi ottaa tarkastaakseen joku määrätty alue ja katsella siellä köyhimmille työmiehille maksettua palkkaa, elintarpeiden hintaa ja työnsaannin mahdollisuuksia. Siten me saamme tarkasti todenperäisen kuvan työläisten tilasta kaikkialla Yhdysvalloissa. Sillä työmiehet otta-

vat hyvin tarkkaan selvän eri paikkakuntien olosuhteista, ja me voimme varmasti päättää, että jos jollain paikkakunnalla työsuhteet olisivat paremmat kuin missään muualla, niin työläiset pian joukkoutuisvat sinne, ja se johtaisi pikaiseen työsuhteiden tasoittumiseen ylt' ympäri.

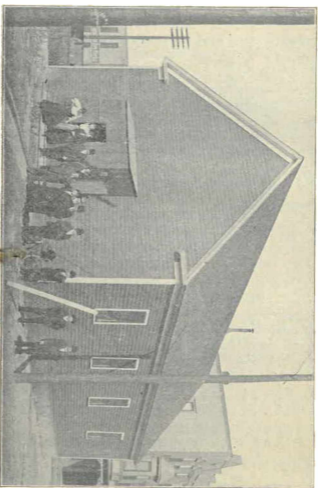
Tarkastelkaamme siis työväestön tilaa New Yorkin ja Massachusettsin valtioissa. Noihin valtioihin on keskittynyt paljon työvoimia, johtuen näiden seutujen lukemattomista ja vaihtelevista teollisuuslaitoksista ja verrannollisesti suuremmasta työnsaannin mahdollisuudesta.

Massachusettsin työtoimiston tilastot näyttävät vuosien 1890—1900 välillä suuren ja kasvavan määrän työttömiä:

v. 1890 oli työttömiä sadasta	22.09
v. 1891	22.48
v. 1892	22.34
v. 1893	34.83
v. 1894	32.89
v. 1895	24.47
v. 1896	32.68
v. 1897	27.87
v. 1898	29.79
v. 1899	25.81

Tämä tilasto tarkoittaa niitä, joilla ei vuoden pitkään ole ollut työtä, ollen toimettomina joitakin aikoja. Numerot ovat otetut ainoastaan tehdaslaitoksista, eikä niissä ole otettu lukuun maalaistyöväestöä ensinkään.

Vuoden 1898 viime puoliskolla New Yorkin ammattiunionioiden tiedonantojen mukaan oli 29 pros. koko jäsenistöstä työttöminä, s. t. s. 46,000 jäsentä. Ajatelkaahan, että kolmen kuukauden kuluessa yksin New Yorkissa 46,000 miestä ovat pakoitettut toimettomuuteen, ja nämä ovat par-

MINNEAPOLISIN, MINN., SOSIALISTIOSASTON TALO.

haimmin järjestyneitä ja taitavimpia ja kyvykkäimpiä työmiehiä. New Yorkin Labor Bulletin osoittaa vuosien 1898—1900 välillä keskimäärin 12 pros. työväestöä olleen työttä. Tuota aikaa on pidetty hyvänä aikakautena.

Nämä numerot ovat riittäviä osoittamaan, että kaikkina aikoina on suurempi tai pienempi määrä työväestöä joutilaana noissa suurissa teollisuuskeskeisissä, New Yorkissa ja Massachusettsissa. Jos joku tahtoi tarkempia tietoja, miten yleinen tällainen tila on, niin voi hän saada niitä useiden valtioiden työtoimistoista, mutta varmaa on, että työsuhteet ovat vielä paljon huonommat taloudellisesti kehittymättömämmissä seuduissa, joissa suurin osa väestöä saapi elantonsa maaviljelyksestä.

Palkat.

Sitten tarkastakaamme huonompipalkkaisten työmies-temme palkkaussuhteita. Massachusettsin tiedonantojen mukaan noin neljäs osa miehistä täyskasvuisista työmiehistä työskentelevät 88:llä eri teollisuuden alalla (ei maanviljelyksen), saaden vähemmän kuin \$8 viikolta palkkaa. Siis neljäsosa työväestöä — ollessaan työssä — saapi vähemmän kuin \$8 viikon työstä. Luonnollisesti työttömät ajat paljon alentavat keskimääräistä palkkaa. Ja me voimme varmasti päättää, että viralliset tilastot eivät esitä näitä tosiseikkoja kaikkein huonoimmassa valossa.

„Mutta“, sanonevat jotkut, „tuo palkka olisi riittävä kyllä, ellei sitä tuhlattaisi väkijuomiin“. Vaikka voitaisiinkin olettaa, että tällanen alhainen palkka riittäisi työläisen tarpeisiin, ja vaikka työmies tyytyisi huonoimpaan ruokaan ja halvimpiin vaatteisiin, niin on se siltäkin monen mielestä toisarvoinen asia niihin useihin muihin menoihin verraten, joita työläisillä on suoritettavana. Vuokra-kysymys on yksi vaikeimpia ratkaistavia köyhyyden ahdistamalle raatajalle,

ja täytynee kaikkien tunnustaa, että jonkinlainen asuinpaikka on välttämätöin olemassa-ololle.

Maamme suurkaupungeissa on köyhimmissä ja huonimmissa kaupunginosissa kalustamattoman huoneen keskimääräinen vuokra vähän päälle \$1 viikolta. Siten täytyy perheellisen työläisen maksaa \$5.00—\$7.50 viikoppalkastaan vähintään \$2 huoneenvuokraa viikolta. Tämä otetaan hänen kurjasta ansiostaan anoastaan paljaasta asunnosta. Miss Ada A. Hoolfolk tuli huomaamaan, että 600 perhettä kuluttaa 7 pros. tuloistaan vuokraan. Jos otaksuisimme, että työläisellä on vakituisesti työtä, ja pettämätön terveys, niin hänelle jää vain \$3.00—\$6.00, millä ruokkia ja vaattettaa perhettä, asuen kurjassa, ahtaassa huoncustossa. Yhäkkö olette sitä mieltä, otetuanne nämä numerot huomioon, että perheenisien keskimääräinen palkka on riittävä turvaamaan perheelle elintarpeet ja sellaiset satunnaiset kustannukset, jotka johtuvat syntymisestä ja kuolemisesta? Ja oletteko yhäkköin sitä mieltä, että tuhlaus ja juoppous ovat pääsyyt köyhyteen?

Me emme ole tässä puhuneet alhaisimmasta palkasta, vaan ainoastaan Massachusettsin valtiossa tehtaissa työskentelevien miespuolisten työläisten ansioista, ja ne eivät minun mielestäni ole riittäviä. Se pakoittaa lapset ja vaimot työhön, lisätäkseen perheen tuloja. Lapset tavallisesti ansaitsevat vähemmän kuin \$2.50 viikolta ja kaikissa suurkaupungeissamme tuhansittain naisia työkenotelee \$3.00 viikolta.

Se toiseikka, että naisten ja lasten on pakko työskennellä noin kurjissa oloissa ja tuollaisilla nälkäpalkoilla, osoittaa sitä äärimmäistä kurjuutta, joka heidät tähän pakoittaa. Ja vaikka nämä kurjat köyhät voisivatkin pienentää vaatimuksensa äärimmäisyyteen saakka, riin on heidän kummin huoneesta maksettava sama kuin muidenkin; itse asiassa

tuntuu heille huoneen vuokra monta kertaa rasittavammalta heidän tuloihinsa nähden. Kurjimmat suurkaupunkiemme hökkelit tuottavat omistajilleen suurinta korkoa, toisinaan neljäänkymmeneen prosenttiin saakka. Kun me ajattelemme niitä luolia, missä ihmisiä asuu, kun me ajattelemme, että heidän on pakko elää siellä vuosimäärä, että kuolevaisuus siellä on suurempi kuin syntyneiden luku, niin voimmeko silloin ihmetellä, että nichet ja vieläpä naisetkin hakevat kapakasta vaihtelua.

Minä väitän, että syynä työläisluokkamme köyhyyteen on liian pieni palkka elantosuhteiden kalleuteen nähden.

Mikä alentaa palkkoja?

Mikä siis alentaa palkkoja? Kohottaisikko se ehkä palkkoja, jos kaikki työläiset kieltäytyisivät väkijuomista?

Kun työläinen kulkee työnhaussa, tarjoaa hän työvoimaansa kaupaksi kuten muutakin kauppatavaraa kaupataan. Hän saa siitä silloin ostohinnan, toisinaan vähemmän, toisinaan enemmän, mutta ylipäänsä saman verran kuin kuka toinen työläinen tahansa saa samasta työstä, aivan samoin kuten mies, joka myö tonnin kivihiiliä tai leiviskän vehnää, saapi niistä silloisen ostohinnan. Ja joku ammatti-unio, pitääkseen palkkoja mahdollisimman korkeina, menettelee samoin kuten mikä kauppias tahansa, pitäessään tavaransa hintaa mahdollisimman kalliina.

Mutta mikä määrää jonkun kauppatavaran hinnan? Sen määrä, tuotto ja menekki; se on, että jos jotakin tavaraa valmistetaan paljon ja sen menekki on huono, niin sen hinta alenee; päinvastaisessa tapauksessa hinta nousee. Samat vaikuttimet vallitsevat työmarkkinbillakin. Jos työläisiä on paljon saatavilla, eikä työtä ole paljoa, niin palkat alenevat; päinvastaisessa tapauksessa palkat kohoavat.

Nämä toiseikat, työn saanti ja kysyntä, määräävät palkat, ja kuten olemme nähneet, niin juuri palkoista riippuu työväestön varallisuus tai köyhyys.

Tuon selvän ja helposti ymmärrettävän „tuoton ja menekin lain“ takana ovat ne syyt, joista tuotto ja menekki saavat alkunsa. Ne syyt ovat toiselta puolen tuottava työ ja toiselta puolen elintarpeiden hinta. Tuottava työ aiheuttaa työn menekin; ja työn korkein mahdollinen tuottavaisuus määrää siitä maksetun mahdollisimman korkean palkan. Toiselta puolen elintarpeiden hinta määrää sen alimman hinnan, jolla työväki voi pysyä hengissä, sillä onhan selvää, että jos palkat laskettaisiin elinehtojen pienintä hintaa alemmaksi, niin silloinhan tapettaisiin tuo kultamunia munivana — työväestö.

Seuraus kilpailusta työmarkkinoilla.

Sellaisessa yhteiskunnassa, missä on olemassa joukko työttömiä, eivät palkat koskaan nouse korkeimmilleen, vaan päinvastoin tasaisesti pyrkivät laskeumaan mahdollisimman alas, kilpailun vaikutuksesta; ja kuten olemme nähneet alhaisimman palkan johtuvan huokeimmista elinehdoista, niin seuraa siitä, että kaikki toimenpiteet elinehtojen huojentamiseksi pienentävät myös palkkoja.

Kummallista kyllä, mutta pidättäytyminen väkijuomista näyttää olevan juuri tällainen huojentamis-toimenpide. Mies, joka ei arvele voivansa tulla toimeen ilman jokapäiväistä ryyppyään, laskee siihen kuuluvan rahaerän elinehtojensa hintaan, ja häntä halvemmalla voi myydä työvoimansa ainoastaan sellainen työmies tai nainen, joka ei pidä ryyppyä välättämättömänä, ja joka lupautuessaan tekemään työtä halvemmalla kuin hänen ryyppiskelevä naapurinsa, antaa kapitalistille pienen apunsa palkkojen pienentämiseksi.

Voitaisiin kumminkin huomauttaa, että ryyppyä, koska se on vain oletettu eikä todellinen tarve, ei voida pitää varsinaisiin elinehtoihin kuuluvaksi, ja että alin palkka riippuu varsinaisista eikä oletetuista elinehdoista. Me voisimme siihen vastata, että ihmisen tarpeet määrää yhtähyvin miehen järki ja mielikuviutus, kuin hänen ruumiinsakin, ja että niin kauvan kuin suuri osa yhteiskuntaa pitää väkijuomia tarpeena, niin kauvan se on heille tarve, ainakin mitä palkkojen korkeina pitämiseen tulee. Mutta jos voitaisiin työstää työläisen välttämättömimmät tarpeet mahdollisimman pieneen määrään ruokaa ja juomaa, joka vielä voisi häntä hengissä pitää, niin palkat putoaisivat tuolle asteelle ja se vahingoittaisi työläistä varmasti enemmän, kuin väkijuumien nauttiminen.

Voisi otaksua, että koska korkein mahdollinen palkka maksetaan mahdollisimman tuotteliaasta työstä, niin johtuisi tuosta, että työnantajat maksaisivat suurempaa palkkaa raittiille miehelle, koska raittiin miehen työ on tuottavampaa kuin juopottelevan. Ja tuollainen olisikin asianlaita, ellei löytyisi niin paljon työttömiä ja jos tuotteet menisivät kaupaksi sitä mukaa kuin niitä valmistetaan. Mutta nykyisissä olosuhteissa ei tuotteliaisuuden lisäys ole työläisille eduksi. Tuotteiden menekki on rajoitettu, ja toiselta puolen työtä on saatavissa enemmän kuin sitä voidaan käyttää. Työnantaja ei uskalla valmistaa tavaraa rajattoman paljon. Hänen täytyy saada tuotteensa kaupaksi, ja valmistaa niitä silmällä pitäen mahdollista kysyntää. Jos hän siis huomaa, että kolmekin miestä voisi tehdä saman työn, missä hän nyt käyttää neljää, niin hän yksinkertaisesti eroittaa neljännen, eikä kumminkaan maksaisi noille kolmelle enemmän kuin tavallisesti. Ja hän olisi pakoitettu tekemään näin, sillä kilpailu tehtailijain välillä tavarainsa kauppaamisessa pakoi-

taa heitä laskemaan tuotteittensa hinnan mahdollisimman alhaalle ja tyypistämään menot — joihin palkatkin kuuluvat — pienempään määrään. Kuten jo edellä sanoimme, niin siinä tapauksessa, että menekki olisi rajaton, tehtailija voisi pitää työssä kaikki miehensä ja voisi kohottaa palkkoja heidän suuremman tuotteliaisuutensa vuoksi — mutta tällainenhan ei ole asianlaita.

Mutta kun tuo neljäs mies pantaisiin pois työstä, niin tulisi hänestä lisä työttömien suureen armeijaan. Tämä ihmisjoukko, joka kiertele ympäriinsä työmarkkinoilla ja joka on pakoitettu myömään työvoimansa halvemmalla kuin työssä olevat, aiheuttaa alituisen palkkain laskemisen. Ja jokainen lisä heidän riveihinsä on vahinko työläisille. On siis selvää, että työmihien suurempi tuotteliaisuus vaikuttaa suorastaan epäedullisesti, lisäämällä työttömien lukumäärää. Mergenthalerin latomakoneen sanotaan tekevän neljän miehen työn. Sen käyttämisen suoranainen seuraus on kolmen miehen työttömäksi joutuminen.

Siis meidän nykyisen yhteiskuntajärjestyksen vallitessa, kun luonnolliset tulolähteet ovan yksinoikeutena, ja kun ihmiset ovat pakoitettut kilpailemaan työvoimansa kauppaamisessa, tuotteliaisuuden lisäys vaikuttaa suoranaisesti palkkojen alenemiseen.

Toisinaan sanotaan, että työn suurempi tuottavaisuus on etu työläisille sen kautta, että se halventaa valmiin tavarain hintaa, ja siten tekee mahdolliseksi sen huokeamman valmistamisen, mutta tuo riippuu täydellisesti sen tavarain laadusta, joka täten tulee halvemmaksi. On vakan mahdollista, että suuri osa työläisistämme valmistavat alhaisilla palkoilla sellaisia tavaroita, joita ei ainoakaan heistä voi lunastaa itselleen. Eikä näin ollen heille ole siis siitä mitään etua, että näiden ylellisysy tuotteiden hinta laskee. To-

dellinen etu työläiselle olisi jauhojen, lihan, vihanneksien, vaatetavaran hintojen alennus, ja suurimmasta merkityksestä työläisille olisi vuokran huojentuminen.

Ajatelkaamme työsuhteita maassamme. Täällä on suuri joukko työttömiä, ja työnantajalla on mainio tilaisuus valita palkatyöläisensä. Voimme varmuudella otaksua, että hän mieluummin palkkaa raittiin kuin juopottelevan, ja jopakäiväinen kokemus näyttää, että raitis mies on säännöllisempi kuin viinaanmenevä. Jos siis juopotteleva, epäsäännöllinen työläinen muuttuisi raittiiksi ja luotettavaksi, niin mahtaisikohan tuo aiheuttaa palkkojen nousua.

Me usein näemme tilastoja raittiuslehdissä, missä verrataan väkijuomiin kulutettua summaa elintarpeiden vaatimaan summaan. Aina on tultu siihen johtopäätökseen, että jos tuo väkijuomiin kulutettu summa olisi käytetty muiden tarkoituksiin, niin olisi siitä varmasti ollut työläisille suurta hyötyä. Mutta tämä johtopäätös on erehdys. Jos alkoholi-
pitoisten aineiden käyttö äkkiä lakkaisi, niin työmarkkinoille ilmestyisi yhä suurempi määrä kilpailevia, riippuvia, työkykyisiä työläisiä, lisäten työn varastoa, ja johdonmukaisesti alentaen silloisia palkkoja. Niin että lopulta raittiilla olisi vähemmän rahaa kuin juopottelevalla on nyt, sillä se summa, mikä nyt kulutetaan väkijuomiin, tulisi vähennettäväksi palkoista.

Täten me näemme, että raittius, mikä muissa oloissa olisi etu yhteiskunnalle, lisäämällä kunnollisia, ahkeria ja kykenenviä työläisiä, on nykyisen kirotn kilpailujärjestelmän kautta muuttunut vahingoksi. *Ja ainoastaan työnantajien luokka hyötyisi ehdottomasta työläisluokan raittiudesta, sillä kaikkien ollessa raittiita, olisi työvoimaa saatavana paljon halvemmalla entistään.*

Tarkoitukseni ei kumminkaan ole puhua juopottelijain

puolesta tai heidän edukseen. Kaukana siitä. Minä ainoastaan tahdon näyttää, että juoppous ei ole, eikä voi olla syynä suuren kansanluokan alhaisiin palkkoihin, ja että jos palkat ovat liian alhaiset, niin köyhyyttä on oleva olemassa vaikkapa kaikki työläiset olisivat raittuita ja ahkeria. Minä tahdon vain kääntää oikealle suunnalle tutkimisen köyhyyden ja kärsimysten todellisista syistä; enkä minä tällä tule vahingoittamaan raittiusliikettä. Tositseikkojen tunteminen on pääehto tarmokkaalle toiminnalle niin tässä kuin jossain toisessakin liikkeessä. Minä tahtoisin hävittääirstauden ja juoppouden sen tähden, että niiden vaikutus on niin turmeleva ihmisluonteen ja yhteiskunnan hyvinvointiin, mutta minä en tahdo väärennellä tositseikkoja väittämällä, että juoppous olisi syynä näihin oloihin, joita suurinkaan puhtaus ei voisi muuttaa.

Juoppous — köyhyyden seuraus.

On siis ilmeistä, että työläisten raittius ei tule poistamaan köyhyyttä. Yksi seikka ainoastaan sen voi tehdä, ja se on riittävä työnsaanti riittävillä palkoilla. Mutta tähän sanotaan, „mistä johtuu, että juoppous ja köyhyys niin usein kulkevat käsikkäin, ellei juoppous ole köyhyyden syy?“ Me vastaamme, että juoppous on hyvin yleinen seuraus köyhyydestä.

Katselkaamme jotain miestä suurkaupungissa; antakaamme hänen ansaita liian pientä palkkaa voidakseen hoitaa kunnollisesti perhettään, ja antakaamme hänen tuosta syystä sijoittaa perheensä johonkin täyteen ahdettuun luolaan laitakaupungin takapuolella, jossa ei ole muuta näköalaa nähtävänä, kuin samanlaisia hökkeleitä, eikä mitään muuta kuultavana kuin lasten kirkunaa ja eukkojen rähinää; onko silloin ihmeellistä, että hän käveskelee katukäytävillä

VAAALIEN AIKANA.

saamassa raitista ilmaa ja kun poliisi estää miesten joukkoutumasta kaduille, niin onko silloin ihme, että hän astuu lähimpään kapakkaan, laskemaan pilaa ystäviensä kanssa ja kuulemaan viimeisiä uutisia? Ja koska on tapana köyhimmissäkin piireissä ostaa kapakassa jotain, niin panee hänkin jonkun lantin menemään olutlasista tai parista, sillä siten tietää hän saavansa vapaan suojan ja ystävyyden. Se tosiasia, että suurissa kaupungeissa kapakka on todella ainoa köyhien kokoontumispaikka yhteisiä asioita keskustellessa, vaikuttaa suurella määrällä juomatavan levenemiseen; mutta meidän täytyy muistaa myöskin, että moni kurja onneton unhoittaa surunsa juomalasiin. Ja koska enin osa onnettomuutta enimmäkseen johtuu köyhyydestä, niin tässä juuri on nähtävänä köyhyyden voimakas vaikutus juoppouteen.

Myöskin se seikka, että köyhälistömmie ei voi hankkia itselleen riittävää ravintoa, on aina otettava huomioon. Läällinen väsymys myös suuresti aiheuttaa kiihotusjuomien tarvetta. Monesti tapahtuu, että vatsa ei pidä sisässään ruokaa kovan väsymyksen vallitessa. Silloin tuntuu ruumiissa voimakkaimmin juomien tarve. Ehkäpä alkohoolittomat, mutta ravitsevat juomat olisivat tässä tapauksessa parempia vatsalle ja vähemmän vahingollisia. Mutta missä niitä on saatavana? Tavallinen työmies ei tiedä niistä mitään, eikä osaa niitä hankkia. Väkiuomia on aina saatavana. Se kiihottaa vatsaa ja ruokahalua, niin että työmiehen raaka ruoka jollain tavoin sulaa.

Prof. Richard T. Ely sanoo teoksessaan „Amerikan työväenliike“: Meidän ei koskaan tulisi unhoittaa niitä viettelyksiä, joita on työmiehen jokaisella askeleella. Pitkät työpäivät varmojen auktoriteettien mukaan suuresti edistävät juoppoutta. Ja koneitten hirveän kolinan vaikutus hermostoon on toinen juoppouden edistäjä. Juoppous on

enin levinnyt niillä seuduilla, missä työpäivät ovat pitkät." Henry George sanoo teoksessaan „Edistys ja köyhyys": Jokaisessa sivistyneessä maassa lisääntyvät ne taudit, jotka johtuvat pingoitetuista hermoista, riittämättömästä ravinnosta, ahtaista asunnoista, yksitoikkoisesta työstä, ankarasta lasten työstä ja niistä siveettömyyksistä, joihin köyhyys on pakoittanut naisen." Näiden tautien joukkoon, joita köyhyys synnyttää; me varmasti voimme lukea juoppouden taudinkin.

Jos me siis olemme samaa mieltä, että köyhyys on yleinen syy juoppouteen, niin yksinkertainen johtopäätös on, että tepsivin keino juoppouden vastustamiseksi on poistaa köyhyys. Kun työläisillämme on huoleton tulevaisuus, hauska ympäristö ja sivistyttäviä huvituksia, niin varmasti on juoppous suuresti vähenevä.

Täytyykö köyhyyden jatkoa.

Meitä on opetettu ajattelemaan, että köyhyys on välttämätön suurelle osalle ihmiskuntaa, ja tällaiset vuosisatoja vallinneet mielipiteet, jotka ovat syöpyneet ihmiskunnan tapoihin ja kirjallisuuteen, ovat liian syvällä helposti pois juuritettaviksi. Jos me kumminkin otamme vaivaksemme läheltä tutkia näitä oloja, niin tulemme näkemään, että ihmiskunnan olosuhteet ovat suuresti eroavia entisyydestä. Ei ole enään pakkoa samanlaiseen väsyttävään työhön, kuin entisaikoina, hengen ylläpitämiseksi. Ihmisjärki on keksinyt ja taito valmistanut tuotannon välikappaleita, aseita taistelussa luontoa vastaan, jotka antavat meille tuhatkertaa suuremman voiman kuin esi-isillemme. Nykyajan ihminen voi kehittyneitten koneittensa avulla valmistaa suuria määriä tavaroita pienellä työllä; näin ollen ovat ihmisten olot paljon muuttuneet, mutta mielipiteet ja kirjallisuus on

yhä vielä pääasiallisesti entisellään. Tältä kannalta katsoen kirjallisuutemme on painajainen meille. Se estää meitä huomaamasta meille auenneita rajattomia mahdollisuuksia. Nykyään on varmasti voitu näyttää toteen, että järkipäisesti johtamalla työtä ja järjestämällä tuotannon ja menekin, ei yhdenkään ihmisen tarvitse nähdä puutetta tai raataa työn painavan taakan alla.

On aika, että kaikki teeskentelevät ihmiskunnan hyväntekijät kiinnittäisivät huomionsa tuohon yhteen suureen pahaan, tuohon paheiden äitiin ja onnellisuuden hävittäjään, tuohon miljoonien työläisien kauheaan köyhyyteen. Eikö löydy mitään keinoa, millä tämä onnettomuus voitaisiin juurrittaa pois maan pinnalta? Me olemme kehittyneet sille asteelle, että yksi henkilö voipi valmistaa ihmisten tarpeita enemmän kuin sata voi tehdä muutamia vuosisatoja sitten; onko sittenkin köyhyys oleva kirouksenamme? Ihmiskunta on elänyt läpi aikojen mitä äalkuperäisimmissä olosuhteissa; emmekö me pysty tekemään sen enempää? Onko meidän ijäti eletävä kädestä — suuhun elämää?

Teollisuuden järjestäminen.

Maaailman teollisuutta on harjoitettu ja harjoitetaan ilman mitään yleistä johtoa. Ihmset kuluttavat työtänsä tarveineihinsa ja sellaisiin tavaroihin, joita toisille vaihtamalla he voivat saada omia tarpeitansa. Jos heidän laskunsa toisinaan pettävät, niin tuottajat saavat kärsiä tappion. Heidän tuotteensa jäävät heille hyödyttömänä ylituotantona. Tämä tapahtuu usein, vaikka suurinta varovaisuutta harjoitetaan. Monesti on myös tapahtunut, että tärkeät tarveaineet ovat saaneet turmeltua sen tähden, ettei niitä ole voitu kulettaa niille seuduille, missä ne olisivat käyneet kaupaksi.

Viljaa on käytetty lannoitusaineena, hedelmiä on heitetty mereen, samalla kuin tuhannet kärsivät niiden puutetta.

Se on juuri tämä järkipöyhäinen johdon puute tuotannossa ja kuluttamisessa, joka nykyään on ainoa todellinen syy köyhyyteen. Ei ole kylliksi sanoa, että työtätekevä maailma voi valmistaa kaiken sen, mikä on tarpeen hyvän toimeentulon tekemisessä kaikille. Me voimme mennä kauvemmaksiksi ja väittää, että nykyajan työ kykenisi valmistamaan meille yltäkyläisyyden, jos se oikein järjestettäisiin ja johdettaisiin.

Näyttää siltä, että tämä joillakin tahoilla jo ymmärrettäisiinkin. Kapitaalille käyttäjälle, työvoiman palkkaajalle on selvennyt yhteistyön ja järjestäytymisen suunnaton etu, ja näin on maailmaan ilmestyneet trustit". Tällainen kapitalistinen yhtyminen merkitsee, että omistajat ovat yhtyneet suuremman voiman ja käytännöllisyyden saavuttamiseksi, ovat jättäneet kilpailun keskenään ja alkaneet toimia yhdessä ja järjestyneinä. Nähtävästi työmiehetkin ymmärtävät käyttävä samaa keinoa etujensa puolustuksessa.

Teollisuuden ryhmittyminen suuremmiksi ja suuremmiksi kapitaaliksi ja työn yhtymiksi johtaa viimein niin suuruuteen, että joko kansan kokonaisuudessaan on otettava se haltuunsa tai alistettava muutamien äärettömän rikkaiden ja mahtavien harvojen palkkalaisina tekemään kaiken työn. Ja tällaista nykyisen sivistyneen yhteiskuntakehityksen ymmärtämistä kutsutaan sosialismiksi.

Socialismin aatteen mukaan pitäisi olla yhteistyö tuotannossa, järjestys teollisuudessa ja koko kansan yhteisömuoto tuotannon ja kulunkin välikappaleisiin johtavina periaatteina tulevaisuuden yhteiskuntaa luodessa. „Tuotannon välikappaleilla“ tarkoitetaan sosialismin maata, koneita, j. n. e.

ja kulunkin välikappaleilla rautateitä sekä kaikkia kulkuvälineitä ja jakamisessa tarvittavia laitoksia.

Nykyinen kapitalistinen yhteiskuntakehityksen ymmärtäminen johtaisi mahdottoman suuriin tuotanto-järjestymisiin, joissa kyllä vallitseisi yhteistyö ja järjestys tuotannossa, mutta joissa ainoastaan muutamilla harvoilla olisi määräämisvalta.

On vaikeaa ymmärtää, miksikä nykyajan sivistyneet ihmisjoukot vihaavat sosialismia ja sen oppia järjestyksestä tuotannossa. Sillä sen opit ovat kokemuksen perusteilla näytetyt toiseksi pienemmissä yhtymissä. Enään on vain meillä sovitettavana samat opit koko systeemiin ja koota äärettömiä aineen ja voiman säästöjä työpäivien lyhenemisellä ja järjestyksestä johtuvalla säästäväisyydellä, ja täten lisätä koko yhteiskunan hyvinvointia.

Minä otan pienen esimerkin. Suurkaupungeissa maitoa jakaa monet erillään toimivat yhtiöt, ilman yhteistä järjestystä. Samalla kadulla kulkee viisi kuusi eri yhtiön maitokuskia, jakaen maitoa eri taloihin. Jos nyt kaupunki olisi jaettu piireihin ja maitoa jaettaisiin järjestelmällisesti, niin säästettäisiin tällä arvaamaton määrä työtä. Mutta työn säästö on menojen säästämistä, sillä kuluttajat saavat maksaa niin hyvin maidon hinnan, kuin sen jakamisessa tarvittavan työn.

Eräs toinenkin tärkeä seikka meidän on otettava huomioon. Nykyään teollisuuttamme harjoitetaan voiton tähden. Sosialismin aate on, että jokaista teollisuuden eri haaraa harjoitaisi koko kansa yhteisesti, heidän omien tarpeitensa tyydyttämiseksi, ja että täten valmistetut tavarat jaettaisiin heille tekohinnalla. Täten tulisi voitto otettavaksi pois myyntihinnasta. Ja kun täten kansa olisi tavaran tuottaja ja kuluttaja, niin ei tulisi olemaan mitään kilpailua tuo-

tannossa. Ja kun kilpailu on kadonnut niin tulee paljon hyödytöntä työtä — säästetyksi.

Sitten kun yleisö ymmärtää, että kaikille olisi mahdollista omistaa paljon enemmän kuin nyt; kun yleisö huomaa, että työttömien armeija on tarpeeton yhteiskunnan elätettäväksi; kun he näkevät, että järjestämällä ja johtamalla työtä yhteisesti ja kansanvaltaisesti, he tulevat saamaan enemmän hyvinvointia ja onnellisuutta maailmaan, silloin tulee tuo kauhea köyhyys loppumaan. Silloin me tulemme elämään yhdessä ihmisinä, ja löytämään yhtymisestä sekä huvia että etuja — eikä kuten nyt taistelemaan hirveää olemisen taistelua ja tappamaan kaikki ihmistunteet itsestämme sekä toisistamme.

Ei yksikään sosialisti tahdo eikä voi määritellä tulevaisuuden yhteiskunnan muotoa. Sillä on mahdotonta niin tehdä. Me, jotka ajamme sosialismin aatetta, emme tahdo luoda kuivaa elämän ohjelmaa, määräämällä sellaisia ja sellaisia lakeja tai hallituksia etukäteen. Sosialistit opettavat periaatteita. Republikaanit sata vuotta sitten opettivat valtiollisen yhdenvertaisuuden periaatteita, eikä he voineet tietää, millaisiin oloihin nämä periaatteet johtaisivat yhteiskunnan sadan vuoden kuluttua. Nykyajan sosialistit opettavat taloudellista yhdenvertaisuutta, eikä hekään voi yksityiskohdittain määritellä, millaisiin oloihin nämä opit johtavat. Taloudellisella yhdenvertaisuudella me tarkoitamme, että tilaisuus työhön annetaan kaikille ja että työn tulokset annetaan sen tekijölle.

Socialismin opit ovat valloittaneet viimeisinä vuosikymmeninä niin suurta alaa, että on melkein anteeksiantamaton olla sen periaatteista epä tietoinen. Europassa sosialistit muodostavat suuren osan äänestävästä yleisöstä, ja meidän maassamme niiden luku nopeasti kasvaa. He tahtovat

vaaliuurnan avulla päästä päämääriensä perille ja tehdä vaatimuksensa ja periaatteensa tunnetuksi. Ja yksin he kaikista nykyajan taloustieteilijöistä opettavat, että köyhyys on tarpeeton ja että ihmiskunta kehittyy sellaisiin oloihin, jolloin köyhyys on oleva tuntematon.

(SUOMENTANUT E. T.)

TASAN MYRSKYT.

*Kuin pienoinen lastu on inehmo vain
kuohuissa elämän virran,
kuin lanka mi katkee ja solmin ain'
suihkaisissa elämän pirran.*

* * *

*Kyllä huvittais'
jospa laskettais'
rajusäihin nyt joka haaksi,
eikä katsottais'
keitä laskettais'
tyvenlahihin valtiaaksi.*

KÖYHÄLISTÖN NUIJA

*Jospa jälkeen yön
ani raskaan työn
aina saisinkin purten suojaan,
ja ken lahdessa
oli suojassa
minun lähtisi laivaa luovaan.*

*Tuo se hauskaa ois'
jos noin vain vois'
kukin kulkua myrskysäihin.
Silloin vuorollain
minä iloissain
ulos lasķisin laķķapäihin.*

HENRY JOKINEN.

LIIKENERO

IHMISELLÄ on mitä moninaisimpia luontaisia ja perinnöllisiä haluja ja taipumuksia. Eräillä on erinomainen kyky tehdä mainioita jalkineita, toisilla on sanomaton halu ja taipumus muokata maata, toiset ovat sangen saattavia tekemään jos jonkin näköisiä kapineita puusta, kun taas muutamat ovat intohimoisia metallien muokkaajia, tehden niistä kaikenlaisia hyödykkeitä. Muuan on taas elävä viisuniekka, eräs kirjoittaa jyriseviä artikkeleita, joku on taasen mainiolaskemaan. Nämä taipumukset ovat useat perinnöllisiä, tai muuten juurtuneita, vaan on niitä tuollaisia taipumuksia muitakin, joskaan ei yhtä hauskoja. On henkilöitä, joilla on sanomaton himo ja taipumus puhdistaa toisten taskuja, toiset ovat perin etevä pankkien „tarkastajia“ ja murtovarkaita, jokusten kynsiä syhyttävät näkyvissä olevat rahat, kellot, sor-

mukset y. m. siinä määrin, etteivät malta olla ottamatta niitä, toisilla on sangen suuri kyky pettää muita, s. t. s. tehdä hyviä kaappoja. Jopa tulimme tuohon liikeneroon!

Saattaa joku epäillä, onko liikenero oikeastaan mitään neroutta. Onpa niinkin, hyvät ystävät, vaan onko tuon nerouden käyttäminen oikeutettua, siitä kannattaa enemmänkin puhua.

Millainen on siis henkilö, jota sanotaan liikeneroksi? Hänellä on taipumus kaupantekoon. Hän on aina varuillaan, milloin tulee tilaisuus käyttää toisten hätää hyväkseen. Hän jos on kauppias, aavistaen että jonkun määrätyn tavaran hinta lähimmässä tulevaisuudessa on nouseva, ostaa sitä suuremman määrän hintojen ollessa halpoina, jotta voi sitä myydä suuremmalla voitolla hinnan kohottua. Töitä osaa hän kuitenkin teettää alhaisten palkkojen vallitessa, kun työvoimaa on enemmän kaupaa. Hänellä on mitä mainioin kyky valehtelemiseen, tavaran väärentämiseen, toisten rehellisyyden (mitä hän sanoo tyhmyydeksi) hyväkseen käyttämiseen, kaksinkertaisen maksun kiskomiseen, saman maksun neljäkertaisesti juopolta kiskomiseen, pilaantuneen tavaran välittämiseen, jumalisella ja jumalattomalla naamalla esiintymiseen ja lukemattomiin muihin „kelvolliselle kansalaiselle“ sopivien tekojen tekemiseen. Ja tuota liikenerojen ansio- luetteloa saattaisimme jatkaa aivan loppumattomiin, vaan tyytykäämme nyt tähänkin.

Sanotaan tämän vapaan kilpailun aikakautena, että jokaisella pitäisi ja täytyy olla oikeus menetellä taipumustensa mukaan ja saada käyttää hyväkseen omaamaansa neroutta ja toimeliaisuutta. Kernaasti olkoon minun puolestani, kunhan ei se tapahdu muiden kustannuksella ja vahingoksi, joka tässä tapahtuu. Samaiset nerouden käyttämisen puolustajat eivät puheestaan huolimatta anna *kaikkien* käyt-

tää hyväkseen neroaan. Aivan koreasti panevat he varkaat, pankinpuhdistajat, kavaltajat, vekselinväärentäjät y. m. nerot telkien taka. Pistäkääpäs hyvät herrat samaan paikkaan iikenerotkin, sillä nekin ovat varkaita, valehtelijoita, petkuttajia ja väärentäjiä, joskin vähän hienommassa muodossa. Te ette viitsi, sillä on sangen luultavaa, että moni teidän joukostanne on liikenero ja menisi myös, eli olisi meneminen, ja ette te muutkaan ole noista „hyveistä“ juuri vapaita. Teissä on kaikissa joltinenkin määrä liikeneroa! Tämä heille!

Luterilaiset pappimmekaan eivät liikoja moiti kiskomista. Eivät he tapaa sanoa mitään, jos moittivatkin kauppiaita, siitä, miten paljo saa ottaa voittoa. He vain sanovat, ettei saa ottaa liikaa. Tämä on hyvin heiluvasti moitittu, sillä kauppiaat eivät todellakaan koskaan ota liikaa, niinhän he itse sanovat. Kauppias voi esim. 100 prosenttia pitää ihan kohtuutena. Niin niin, herrat pastorit! Ruvetkaapa miettimään montako prosenttia on kohtuus! Koska tiedän teidän pitävän tohtori Martti Luther-vainajaa auktoriteettinanne ja hänen neuvojaan kovin suuressa arvossa, niin sanon teille, jos olette unohtaneet, mitä hän asiasta tuumii:

„Jumala siunaa oikeata ja kohtuullista kauppaa, kun joku aina kahtakymmentä penniä kohti ottaa voitoksi yhden, mutta jumalatoiminnan kohtuuton voitto kaupassa on kirottua. — Kohtuullista voittoa on se, kun kahdestakymmenestä pennistä voitoksi saadaan yksi, sadasta guldenista yksi guldeni. Mutta häpeällinen, kirottu ahneus ei pidä mitään rajoja.

Nyt tahdotaan saada pennistä 2 voitoksi, 100 guldenista 200.“

Ottakaapa vain hänen neuvonsa varteen, ei taida olla ollenkaan hullummaksi. Erityisesti suositan teille: „häpeällinen, kirottu ahneus ei tiedä mitään rajoja.“ Älkää unohtako että se on aivan kuin teille kirjoitettu. — Turhaa lie

kuitenkin puheeni papeille; pahoin pelkään heissäkin piilevän liikeneroa!

Havaitsemme, että liikenero on yksi ihmisen huonoista taipumuksista. Ja koska ihmiskunnan on koitettava yksilöistään saada kaikki huonot taipumukset poistumaan, niin olisi tuokin nero niinmuodoin saatava maanpäältä katoamaan. Ja se saadaankin, joskaan ei lähestulkoonkaan vielä tällä syömisellä. Koska tämä on porvarillisen yhteiskunnan tärkein ylläpitomahti, nun ei luonnollisesti ole toiveitakaan saada sitä poistumaan tämän yhteiskuntamuodon vallitessa. Tästä voimme siis sangen selvästi nähdä, että porvarillinen yhteiskunta seisoo valheen, varkauden ja petoksen muodostamalla pohjalla. „Lyhyet on valehen jäljet“, sanoo sananlasku. Mitä tästä saadaan päättää?

Alati näinollen tulee porvarillisessa yhteiskunnassa olemaan varkautta, valhetta, petosta, väärennystä, kavallusta, murhaa ja turmiota niiden räikeämmissä ja hienommissa muodoissa. Ja näiden seurauksena on säilyvä vankilat, kurjuudenpesät ja mitä raain, verisin, hirvittävin ja inhottavin ihmisyyden sorto. — Näistä ihmiskunnan vapauttaa, sorretut nostaa ja lokaan tallatun ihmisyyden kunniapaikalleen kohottaa vain sosialistinen yhteiskunta!

KÖSSI KIVI.

KOLMIYHTEYS.

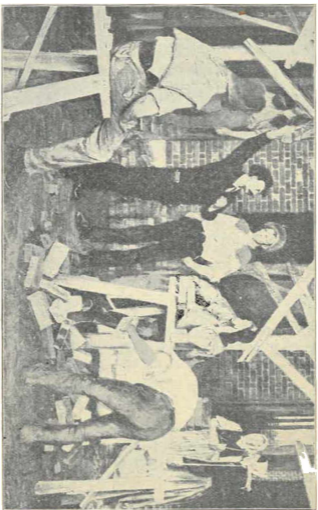
*Kolme on koittoa raavasta
enin mi vihaavat punasta,
Sitä kun ne vainen nähdä saa
vaahto jo suustansa pursuaa.*

*Silmät kuin tiiherin kiiluvat
hampahat hohtaen vilkkuvat,
punasen kimppuun kun ryntäävät,
läävänsä tyhjiksi hylkäävät.*

*Ensin on porvari porhoinen,
härkkipä toinen on karvainen,
kaakkuva kalkkuna kolmanneks'
astelee vainen kuin ameneks'.*

*Oo sinä kolmien yhteys,
kollous, pöllöys, ylpeys —
läävässäs' jos pysyne et
niin sinut tervaavat — punaset.*

HENRY JOKINEN.

КИНОТАЈА.

ITSEMURHA YHTEISKUN- NALLISENA ILMIONÄ.

Itsemurhan alkusyyksi jokainen maailman parantajaryhmä väittää sen erikoisen epäkohdan, jota vastaan kukin näistä ryhmistä taistella koettaa. Kristillinen kirkko kutsuksensa mukaan näkee itsemurhaajan vain olevan niin ylönpaltisesti täynnä syntiä, että hän siihen syntiinsä sortuu. Se on yksilöllisyyden, sokean vapaa-tahto-uskon johdonmukainen tulos. Ja sen kanssa täydessä sopusoinnussa on kapitalistinen vapaan kilpailun ihanne, joka itsemurhaajaa pitää heikkona sieluna, turmeltuneena, mahdottomana ja sentähden ansatsee kohtalonsa. Raittiusväki ei yksilöllisyyden autuutta kokonaan tunnusta, vaan vapaan tahdon rinnalle nostaa väkijuomain kaupan ja helpon saannin toiseksi tekijäksi, tunnustaa täten jossain määrin olosuhteitten voiman. Sosialistinen maailmankatsomus johtaa itsemurhain, samoin kuin muittenkin yhteiskunnallisten epäkohtain alkujuuret kapitalistisesta tuotannosta, joka on omiansa epätoivoon vaivuttamaan suurilukuiset kansanluokat tärkeimpäin välttämättömyyksien puutteen perustan luomalla.

Ja tätä katsantokantaa itsemurhatilasto vahvistaa sangen puhuvilla numeroilla. Äskettäin on Gustav Bang Tanskassa julassut sarjan mieltäkiinnittäviä tuloksia itsemurhatilastosta. Kun niistä osa on kansainvälistä laatua, teemme seuraavassa selvää hänen keräämistään tiedoista ja lausumistaan ajatuksista.

Tuskin mikään teko näyttää niin ehdontahdoin määrätäviltä kuin itsemurha, hän kirjoittaa. Erikoiset taipumukset, elintavat, kokemukset ja vaikutelmat ovat niin erilaisia eri yksilöissä, että tapahtuman, mikä toisen ihmisen saattaa epätoivon partaalle, toinen sivuuttaa melkoisen levollisella mielellä. Itsemurhatilastosta luulisi sentakia tapaavansa mitä suurinta ja selittämättömintä epäsäännöllisyyttä. Siitä huolimatta osottaa tilasto tässäkin kohden jotenkin suurta säännöllisyyttä. Itsemurhain luku sekä luokitus iän ja sukupuolen, toiminta-alan ja aviollisen aseman mukaan, vuodenaikojen mukaan, kaupunkia ja maaseutua verraten, kaikki nämä suhteet ovat vuodesta vuoteen jotenkin samat. Toiset näistä suhteista pitempiä ajanjaksoja seuratessa osottavat merkillisyyksiä, joiden vaikuttimet on helppo havaita. Tämä tilastollinen säännöllisyys osottaa, että itsemurhat, samoin kuin muutkin yhteiskunnalliset joukkoilmiöt *riippuvat yhteiskuntaa vallitsevista taloudellisista laeista*. Samat taloudelliset voimat, jotka tänä vuonna pakottavat suuren joukon ihmisiä katkemaan elämänlankansa vaikuttavat ensi vuonna jotenkin yhtä suureen ihmisjoukoon samalla tavalla, aiheuttavat saman epätoivoisen teon; vaikka lukumäärä toisinaan ylenee, pysyy se kuitenkin vissien rajojen sisällä.

Taloudelliset voimat aiheuttavat siis alkuperin itsemurhat; ei niin käsittäen, että elatushuolet, nälkä, puute ta muut sellaiset taloudelliset kärsimykset suorastaan saisivat aikaan kaikki itsemurhat tai edes suurimman osan niistä. Taloudel-

listen kärsimysten ohella kapitalismi saa aikaan monia muita kärsimyksiä, jotka ovat suoranaisia aiheina ei ainoastaan itsemurhiin, vaan moniin rikoksiin. Epävarmuuden tunne, joka asuu melkein kaikissa kansanluokissa, siitä syntyvä yhä suurempi hermostuminen ja sairaalaisuus, prostitutsioni ja juoppous, on yleinen kapitalistisen tuotantomuodon tulos. Kaikki tällaiset tekijät yhdessä vaikuttavat sukupolvesta toiseen alati heikentaen luonnetta ja valmistuen sitä maaperää, josta itsemurhatilasto vuosittain satonsa näyttää. Tutkimukset tuovat esille vain suoranaisen, viimeisen syyn, tavallisesti maintsematta sitä epätoivoa, johon tuotantomuoto ihmiset syöksee. Holberg kirjoittaa: „Ihmiset sanovat kyllä, että Jeppe juo, mutta eivät sano, miksi Jeppe juo“; ja siinä on asian ydin.

Sosialistinen yhteiskuntajärjestys ei ehkä itsemurhia kyllä lopettaisi, koska on olemassa aiheita, jotka vain osaksi ovat taloudellista laatua, mutta se vähentäisi niiden lukua, aivan pieneen murto-osaan itsemurhain nykyisestä määrästä. Työväestön ammatillisesta ja valtiollisesta järjestäytymisestä seurannut taloudellinen ja sivistyksellinen kohoaminen on jo vähentänyt itsemurhain lukua.

Itsemurhain suurempi tai pienempi lukumäärä maassa on sangen läheisessä yhteydessä korkeamman tai alhaisemman kapitalistisen kehityskannan kanssa, joka maassa valitsee. Esimerkkejä vertailemalla eri maista käypi tämä seikka selväksi. Korkein on itsemurhain määrä Sachsenissa, Ranskassa, Sveitsissä ja Tanskassa, missä 100,000 asukasta kohti yli 20 vuosittain tekee itsemurhan; alin se on taas Alankomaissa, Suomessa, Norjassa ja Irlannissa, missä vastaava luku ei ole täyttä 5 sataatuhatta asukasta kohti. Sachsen ja Irlanti ovat kaksi vastakohtaa; ensimmäinussa on itsemurhain luku enemmän kuin 10 kertaa suurempi kuin

viimemainitussa. Kummassakin maassa on köyhälistö suurilukuinen ja köyhyys hirvittävä; mutta Sachsenissa kurjuus on nykyisen kapitalistisen suurteollisuuden harjoittaman työväen nylkemisen seurausta, Irlannissa taas se johtuu suurten maanomistajain harjoittamasta vuokraajain kiristyksistä.

Mutta tämä vertailu osottaa erään toisenkin, sangen omituisen seikan. Niissä maissa, missä itsemurhain lukumäärä on pieni, se viime vuosikymmeninä osottaa taipumusta kohoamaan, kun se taas päinvastoin osottaa alenemisoireita niissä maissa, missä lukumäärä on suuri. Yllämainituista neljästä maasta, missä itsemurhain luku on alhainen, oli vain yhdessä (Norjassa) se luku pienempi 1890-luvulla kuin 1880-luvulla; toisissa se oli noussut noin 15 prosentilla. Ja neljässä toisessa maassa oli se alentunut noin 8 prosentilla, yhtä lukunottamatta (Ranskaa), missä luku 1890-luvulla oli suurempi kuin edellisellä vuosikymmenellä.

Tämä seikka osottaa kapitalistiselle kehityskululle ominaisen liikkeen tuonnetta. Alemmalla kehityskannalla olevat maat joutuvat vähitellen kapitalistisen sivistyksen piiriin, niiden väestö kapitaalın suoranaiseksi käyttövoimaksi, samallaiset elinehdot syntyvät kuin kapitalistisissakin maissa, samat yhteiskunnalliset voimat alkavat vaikuttaa — ja sen kautta käyvät itsemurhain edellytyksetkin samallaisiksi. Missä taas väestö on jo kapitalistisen myllyn läpi käynyt, siellä syntyy vastavaikutus työväestön heräävästä luokkatietoisuudesta ja korkeammasta sivistyksestä, joka syntyy työväestön oppiessa tuntemaan ihmisarvonsa ja taistelllessa sen puolesta ammatillisissa ja poliittisissa järjestöissään.

Tämä kehitys, joka alempana olevissa yhteiskunnissa pyrkii kohottamaan ja ylempänä olevissa alentamaan itsemurhain lukua, osottaa historiallisen suunnan kapitaalın ja työväen luokan keskinäisissä suhteissa: toiselta puolen kas-

vava aineellinen ja henkinen kurjuus, jonka kapitaali synnyttää köyhälistössä, toisella puolen vastapaino, jonka köyhälistö vissillä historiallisella kehitysasteella pystyy aikaan saamaan kapitalistista kurjuuteen painamista vastaan.

Toisellakin tavalla osottautuu yhteys itsemurhain ja kapitalistisen kehityksen välillä. Siten nimittäin, että itsemurhain luku suurkaupungeissa pyrkii olemaan noin puolta suurempi kuin maaseudulla. Ja sukupuoliin nähden on itsemurhaajista miehiä $\frac{3}{4}$ —4-5, joka aiheutuu siitä, että miehillä perheen ylläpitäjinä on yhteiskunnallisesti vielä suuremmat huolet kuin naisilla. Vuoden ajalla on myös vaikutuksensa. Näyttää siltä kuin talviunestansa heräävä luonto olisi omiansa lisäämään ihmisten raskasmielisyyttä. Tanskassa on touko- kesä- ja heinäkuussa itsemurhain luku ollut noin 50 pros. suurempi kuin talvikuukausina.

Lopuksi on vielä mainittava surullisimmat kaikista näistä ilmiöistä, lasten itsemurhat. Niistä mainitsee kirjotaja useita esimerkkejä. Lasten käyttäminen tuotannon palveluksessa aikana, jolloin heillä on luonnollinen leikkiaikansa, iloaikansa, on aivan poikkeuksettomana syynä näihin surkeuksiin.

Mutta ei ole tilaisuutta viipyä pitemmälle näissä Bangin esittämissä tosiseikoissa. Nämäkin jo puolestansa puhuvat elävää kieltä siitä, minkälaisessa yhteiskunnassa elämme. Sosialidemokratinen maailmankatsomus on ainoa, joka menestyksellisesti voi taistella alati lisääntyvää, itsemurhaan johtavaa toivottomuutta vastaan. Se maailmankatsomus on ainoa valo puutteen pimeydessä, sillä se osottaa tien päivän koiton maille ja antaa ihmiselle varmuutta, varmuutta siitä, että maapallomme sittenkään ei ole kirouksen laakso eikä surun alho, ellemmme itse sitä siksi tehdä halua.

TYKIT JYSKII.

*Tykät jyskii; pois on rauha maasta,
vastaan sortoa on noussut ihmislapsi.
Kuoloon astuu vapauden eestä
nuorukainen sekä vanhus valkohapsi.*

*Tykät jyskii; pois on rauha maasta,
kiittää hyyneleitä, kuuluu voivotusta.
Tahtoo kansa, että poies tulis saasta,
mi nyt tuottaa vainen sille hirousta.*

*Tykät jyskii; pois on rauha maasta,
kuuluu voittajien korkeet hurraahuudet.
Mutta voitettukin voipi nousta,
ja silloin heidän omi korkeet hurraahuudet.*

* * *

*Alta turpehien
ääni murhattujen
kuuluu: — taistoon —
huolemaan tai voittoon!*

(Viaporin kapinan muistolle).

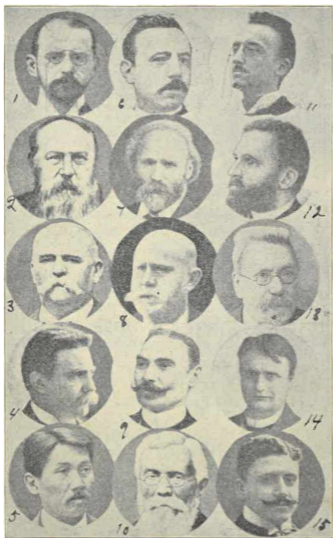
R. K.

*KANSAINVÄLISEN SOSIALISTILIIKKEEN
MERKKI-HENKILÖITÄ.*

1. E. Vandervelde, Belgia	16. K. Kautsky, Saksa
2. C. Hyndman, Englanti	17. E. Rubanovits, Venäjä
3. P. Knudsen, Tanska	18. P. Iglesias, Espanja
4. Hj. Branting, Ruotsi	19. J. Weltner, Unkari
5. Sen Katayama, Japani	20. J. Sakasow, Bulgaria
6. E. Anselee, Belgia	21. A. Bebel, Saksa
7. Keir Hardie, Englanti	22. R. Luxemburg, Puola
8. C. M. Olsen, Tanska	23. Enrico Ferri, Italia
9. C. Wickman, Ruotsi	24. W. Adler, Itävalta
10. Dadabu Narofi, India	25. E. Velimir, Serbia
11. C. Huysmans, Belgia	26. H. Van Kol, Hollanti
12. Jean Jaures, Ranska	27. G. Plechanoff, Venäjä
13. E. Vaillant, Ranska	28. F. Turati, Italia
14. O. Kringen, Norja	29. F. Sonkup, Böömi
15. M. Ugarte, Argentina	30. D. De Leon, Yhdysvallat

(Kuvat seuraavilla sivuilla.)

VAPAASSA MAASSA.

TUULENA syöksähti juna asemalle. Veturin pillin kiljhdus, ja niin se seisahtui. Konduktööri ilmoitti Matti Manniselle, joka saapui „vanhasta maasta“, että nyt on matka lopussa. Matti tunsikin oikein iloista huumausta itsessään, kun vihdoinkin pääsee pois kiusallisesta ja väsyttävästä rautatien kolinasta.

Kovin oli kylmä ilma. Kun Matti astui junasta ulos, väkisten tahtoi väsynyt ruumis vilusta värähdellä. Pieni oli kaupunki, tuollainen Lännän vuoristokylä, mutta sentään oli kansaa asemalla koko paljon. Kuului siinä monta eri kieltä, mutta Mattin korvaan kalskahtivat ne jo hyvin tuskastuttavilta. Hän katseli veljeään, joka oli hänelle piletin lähettänyt ja kirjeessä luvannut olla asemalla vastassa.

Matti asteli asemahuoneen edustalla vähän rauhatonna. „Jos ei se Kallekaan nyt oo täällä, niin mihin minä arvaan mennä, kun ei osaa noilta kysyäkään“ tuumi Matti

edestakaisin astuessaan ja tarkkaavasti silmäillen jokaista tulevaa miestä.

Etäänpänä kuuli hän miesryhmän puhuvan suomea, mutta ei tahtonut niiltäkään kyselymään mennä, näyttihän ne Matin silmiin vähän „pikkuherroilta“.

Vihdoin näki hän miehen kiireesti katukäytävää astelevan asemahuoneelle päin. „Ehkä se tuo on Kalle, vaikka ei sitä voi tuntee; johon viimeäkemästä onkin yli kahden-toista vuoden“, tuumi Matti itsekseen.

Mies asteli suoraan Mattia kohden. „Oletteko suomalaisen? kysyi mies Matin luokse päästyään.

— „Kyllä minä olen“.

— „I oletko vanhasta maasta?“

— „Kyllä tulen“.

— „Minun veljeni olisi pitänyt myös näinä päivinä tulla, mutta eipä tuota kuulu. Tainnut sika syödä matkaväät, epäilen vähän“, sanoi mies, aikoen ruveta astelemaan pois päin.

— „Niin tuota, herra, kuulkaa, mikä teidän veljenne on?“

— „Sen nimi pitäisi olla Matti Manninen, jos ei tuo olisi jo ennättänyt muuttua joksikin sonniksi matkalla“.

— „No v oitulen hüsi! — Oletko sinä Kalle? — Minä olen sinun veljesi Matti — Matti Manninen“.

— „Joo, olen minä Kalle. Kyllä tunsin sinut, mutta koetin josko tunnet minua“, sanoi Kalle nauraen samalla tervehdykseksi pitkästä ajasta ojentaen Matille kätensä.

Kun näin oli selvitty, niin lähtivät veljekset yhdessä astelemaan Kallen ruokataloa kohden.

Suuri kasarmin näköinen oli ruokatalo, jossa Kalle sanoi asuvansa. Mattia oikein pakkasi niinkuin ujous vai-vaamaan sisälle astuttuaan. Miehiä oli kuin Vilkkilän kissoja jokaisessa nurkassa. Missä puhuttiin kauheaa ja raakaa leikkiä, missä taasen mitäkin hommattiin.

Kun Matti oli syönyt ja juonut, niin vei Kalle hänet kahdenkesken makuukamariinsa. Siinä veljekset juttelivat yhtä ja toista vanhan ja uuden maan asioita.

— „Kuinkas ne valtiolliset asiat oikeen siellä nykyään menee? Täällä sanomalehdistä seuratesani, minusta on näyttänyt kuin köyhälistö, kansan pohjakerrokset alkaisi vihdoin saada oikeuksia“, kysäsi Kalle, kuin muut asiat oli jokseenkin läpi käyty.

— „Kyllähän ne muuten hyvin menisi, mutta nuo sosialistit jokaisessa maassa pakkaavat häiriöitä tekemään“, sanoi Matti.

— „Oh! — noinko tyhmä sinäkin vielä olet. Olispa miehen noinkin vanhana jo luullut päässeen asioista selville! — huudahti Kalle ihmeissään“.

— „No oletko sinäkin sosialisti. En usko. Jumalan kieltäjiä ja pilkkaajiahan ne kaikki ovat“, sanoi Matti.

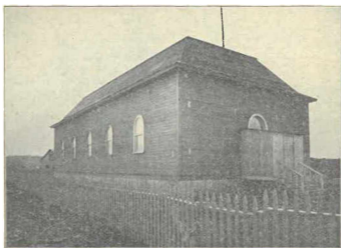
— „Olen, minä olen sosialisti sielultani ja mieleltäni ja jokaisen rehellisen työmiehen tulee olla, joka ei tahdo oman luokkansan petturi olla — sen luokan petturi, jonka lihaa, verta ja luuta hänen koko olemuksensa on. Ainoastaan sosialismi taistelee kärsivän ihmiskunnan vapauttamisen puolesta“, — puhui Kalle.

* * *

Matti oli ollut noin kolme kuuta Amerikassa. Vielä ei hän ollut saanut työtä, vaikka joka päivä oli kysymässä

veljensä kanssa käynyt. Paljon oli miehiä jouten. Herrat naurahtivat sanoen työn kysyjille: „ei ole tilaa, kun ei ole ketään kuollut ja kuitannut“.

Vihaiseksi alkoi jo Matti tulemaan. „Se nyt on s— a kun ei saa tehdä työtä vaikka haluaisikin“, kiroili hän usein herrojen puheilta tullessaan. Velkaa alkoi raskas riippi hartioilla painamaan. Suomessa odotti vaimot ja lapset isän apua, mutta isä ei saanut — työtä Amerikassa.

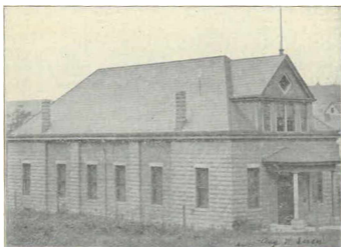
Elyn, Minn., sos. os. talo

Kalle oli hyvin murheellisen näköinen näihin aikoihin. Eräänä iltaa työstä tullessaan, ennenkuin kukaan ehti kyselläkään murheen syytä, kertoi hän seuraavan tapahtuman:

Tänä päivänä sattui kamalasti. — Minulta kuoli työtoveri, jonka kanssa olen seitsemättä vuotta puskenut —

tässä hiilikaivoksessa. Olin saada itsekin surman, mutta sain sen vielä ainakin tällä kertaa torjutuksi. Katosta tuli suuri „luusi“ ja s elöi työtoverini murskaksi, mutta minä pääsin pakenenaan vähää ennen.

— „No nyt saa Matti työn. Menkää veljekset nyt heti herrain puheelle!“ sanoi joku joukosta Kallen kertomuksen perään.

Monessen, Pa., sos. os. talo

— „Kamalaa on sekin, toisen kuoleman reikään hypätä“, sanoi Matti.

— „Mutta täällä vapaassa maassa ei muu aina auta. Jos ei yksi mene, niin toinen menee — se on vapaata,“ sanoi joku mies vähän pilkallinen hymy kasvoilla, kun tiesi Matin sosialismin vastustajaksi.

Kalle toimi niin, että sai Matin työtoverikseen.

Varhan seuraavana aamuna työn saatuaan tallusteli Matti veljensä Kallen perässä kaivannon suuta kohden. Michiä virtasi joka puolelta pienen kaivantokaupungin katuja. Hyvin kylmäversesti kulkivat he toistensa sivu huomenta sanomatta. Noiden vanhojan, luhistuneiden vuorten jättiläisien kasvoista kuvastui kumma ilme. Niiden leveät hartiat, suuret luiset nyrkit ja vartalo näytti niin sitkeän terästetyiltä. Oikein kumma tunne valtasi Mattin noita pelkäämättömiä maan myyriä katsellessa.

— „Jopa se Mattikin on saanut työn. Eikö housusi vapise yhtään, kun pitää tuonne reikään ruveta painumaan. Se reikä on jo monta työmiehen ruumista niellyt kaameaan kitaansa“, sanoi muuan vanha kaivantomies, josta ei näyttänyt enää olevan jällellä kun kookas luuranko.

— „Pitäs koittaa mennä“, sanoi Matti alkaen painuimaan alas, mielessä pelokas tunne.

Työpaikalleen päästyä, Kalle sanoi Matille: „nyt sitä täydytään koettaa“, samalla alkaen riisumaan päällystakkia pois.

Niin alkoivat he töihin. Kalle oli ankara työmies. Toistakymmentä vuotta kun oli tehnyt kaivantotyötä, kävi se häneltä kuin itsestään. Matti sen sijaan hikoili ja puhkui. Alinomaa janotti. Tuskalliselta se tuntui Matista.

— „Kyllä on onnettomia ihmisiä, jotka pitää koko elämänsä näissä surman kidöissä tehdä työtä“, sanoi Matti, kun he olivat kaaran täyttäneet. „Piru vieköön, ennen antaisin ampua itseni kuin koko elämäni näissä olisin“

— „Ahaa, joko muistuu „vanhamaa“ mieleesi. Ei täällä auta, koettaa täytyy vaikka paikalle oikeaksi, jos mieli elää. Eikö enää tunnu liian suloiselta työmiehen asema? Kyllä Amerika opettaa, sen takaan, kun niinkauvan

olet kuin minäkin ja rikastutat suuria korporatsioneja! Uskotko? — puhui Kalle.

Kun he olivat päivän tehneet, niin uupuneena Matti tunsu itsensä. „Ei täältä kirostusta kuopasta jaksa ylös kavuta“ sanoi Matti, astuessaan pikka olalla Kallen perässä ylös.

Ei täältä tarvitsekaan. Kone nostaa ja samalla olivat he ylhäällä, missä odotti miehiä. Pian olivat miehet nostokoneessa, tiheään lastattuna kun sillit tynnyriin.

Kone alkoi nousemaan. Ensin oli sen vauhti hiljempää mutta pian alkoi se pyyhkäsemään täyttä vauhtia. Matti puri hampaansa yhteen ja kätensä koncentapaisesti vaunun laitaan tarttui. Vauhti yhä koveni. — Matti pelkäsi vaunujen jo varmasti radalta suistuvan ja niin murskautuvan koko kalliin lastin, lihaa, verta ja luita ja ja . . .

Mutta maanpäälle tultiin. Kun he ruokatalonsa muutuhuoneeseen saapuivat, niin oli Matti hyvin pahalla päällä:

— „Tämähkö vapaa maa? — Voi saatana! Niinhän täällä ollaan päivillä kuin pakkotyöläiset Siperiassa. Mitenkähän nämä olot korjautuisi?“

— „Ei mitenkään muuten, kuin työläisten sitkeällä, yksimielisellä taistelulla — sosialistisella luokkataistelulla.“

RICHARD PESOLA.

KOKO KÄÄNNE.

*Oli mullakin ennen ihanne
Sen nimi ol' henkinen valta. . . .
Sen uskoin ma pystyvän nostamaan
Ihmisen ainehen alta.*

*Niin uskoin ja ehkäpä luotinkin,
Kun pohjalle perustan laadin:
„En sorra toisia taistelussaan,
Tätä samalla mullekin vaadin.“*

*Kun ushoin, niin ushon ohjaamana
Tein mitä se ohjeeksi laati:
Oli alhaista leivästä taistelu,
Sitä pakohon mennä vaati.*

*Minne ikänä sitte ma käännnyinkään,
Oli vastassa sama paha:
Tekopyhyys kaikill' kauhtananaan
Ja sen sisällä selvä raha.*

*Näin kuljin ja kaartelin kujilla,
Pakoillen tuo' mammonan valtaa.
Etsein, mikä pystyisi tukemaan
Ja laittaisi kullulle salpaa.*

*Näkynyt sitä ei löytyvänkään,
Vaan kaikilla mieletön touhu.
Ne murteli toistensa kannikkaa;
Se kirveli kuulla tuo rouhu.*

*Se kirveli niin, että herran tein
Sen päätöksen varman ja lujan:
Minä en noin harvasta leipää syö
Ennen etsin vaihk' umpikujan.*

*Niin tein — sepä päätös se veikin mun
Ulkoapuolelle siviili-ajan.
Luontoon, mi uhkuili neitseyttään
Sekä viittaili alkun ajan.*

*Tänne töllin tein, hyvin pienen vain,
Lahden pohjaan ruohosen lammin.
Ikihongan juurelle varjokkaan,
Jonka huminaa sieluuni ahmin.*

*Sen kuuntelin juurella kuiskeita,
Sekä katselin luontoa suurta.
Se mieleeni toi, johti hakemaan
Tämän elämän alkujuurta.*

*Siell' näin minä laineitten leikintää,
Sekä luonnon muovaaman taulun.
Ve'en väretten valossa kylventää, —
Kuulin iltasin rastahan laulun.*

*Näin erakkona ollen yksinäin
Ma tapasin henkisen vallan.
Ja ma muistin niin selvän selvästi
Sen entisen kadon ja hallan.*

*Sen kadon ja hallan mi kylmentää
Jopa veljet jäisiksi jäätää —
Ainehen vallan — mi hälventää,
Ja sen henkisen kauaksi häätää.*

*En halunnut takasin hoijakkaan
Sen pyörintä päätäni huimaa.
Täällä luonnon sylissä lemmehtään
Ei mielessäkään tunnu tuimaa.*

*Kerran sitte kuitenkin viskasi
Mulle sattur.a luokseni miehen,
Puheissansa niin perin lennohkaan,
Ett' hurn.asi minulta mielen.*

*Hän vahtona pärskyili kertoissaan
Ja manasi maailman vallat.
Juttelipa kaikki sen kieryydet
Omat kokemansa huolet, hallat.*

*Ol' kateita kyntänyt kyllikseen
Ja sen sekaan kylvänyt kyitä.
Tämän kaikki hän sanoi synnikseen
Mutta järjestelmäss' on sytä.*

*„Kun maita ja kansoja hallitsee
Aine, mi elämän on ehto,
On henkinen halu: valta, maine
Ja ihmisen aivot sen kehto“.*

*Tämän kaiken tiesin ma ennaltaan;
Olin kokenut kaikki ne varhain.
Siksipä siellä miss' toista ei oo
On maailma puhtain ja parhain.*

*Ja kun tietää sen seikan tarkalleen,
Että järjestelmäss' on sytä,
Pitäähö lähimmäistä purrakseen
Silti kannella mustaa kyötä.*

*Minä mieheen kuitenkin mielistyin
Teimme veljeysliiton käteen.
Eik' ihme — lopultakin kyllästyy
Aito tapiolaiseen väkeen.*

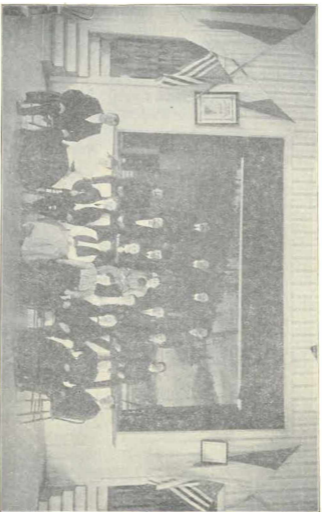
*Vuosiapa tästä, ma viestin sain,
Ja siinä tänkälläisen tiedon:
Veljeni karitsansa varkaaks' ol'
Minut kierillä pauloill' kieton'.*

*„No nyt tuli ilmeinen perkele!“
Niin muistelen, silloin ma sanoin.
Lähdin veljen asuntoon juoksemaan
Ja häneltä selvyyttä anoin.*

*Siitä päivin min' en oo uskonut
Henkisen vallan suurta voimaa.
Se on särkyvä vahtokupla vaan,
Jota mammona täysin hoivaa.*

*Seikka on sekin täysin selvillään,
Tämä milloinkä toiseks' ruuttuu:
Silloin kun moisehen järjestelmään,
Ihmislapset ne täysin suuttuu.*

*Mutta tok' kurja ja kiera en oo,
En totta ma — pirulla soita —.
Mä tiedän, tää käänne on taisteluun;
Ennen sanon: tule ja koita!*

ELYN, MINN., SOS. OS. JÄSENIÄ

MIEHET JA NAISET, TAISTELUUN!

Köyhälistö taistelee sykyään päästäkseen vapauteen sekä henkisesti että aineellisesti. Hyökyaallon tavoin on tämä taistelu temmannut mukaansa suurimman osan köyhälistöstä sekä miehet että naiset. Jos me tarkastelemme tätä taistelua kokonaisuudessaan, niin tulemme huomaamaan jo senkin ohella eri sukupuolien tasa-arvoisuutta. Meilläkin tahdotaan uskotella porvarilliselta taholta, että esim. naiset tarvitsevat erityisiä oman asian ajamisharrastuksia ja sitä juuri on todistavinaan tuo porvarillinen naisliike. Sosialidemokratisen liikkeen puolelta on katsottu tuota porvarillista naisliikettä jopa tarpeettomaksikin ja epäkäytännölliseksi yhteiskunnallisten parannusten saavuttamiseen nähden köyhälistölle. Meille köyhälistöön kuuluville miehille ja naisille ovat nuo sekä henkiset että aineelliset epäkohdat yhteisiä ja siksi pä näitten poistamiseksikin täytyy yhteisesti taistella.

Porvarilliselta taholta väitetään, että naiset ovat miehiin nähden toisarvoisessa asemassa. Me emme kumminkaan niitten monien, meitä yhteisesti rasittavien epäkohtien takia näe mitään toisarvoisuutta heidän suhteensa.

Jos me luomme silmäyksen vanhemmille ajoille, niin huomaamme historian ja yhteiskuntatieteen todistelujen mukaan, että nainen entisaikana ei ollut muuta kuin suvun lisääjä ja orja. Mies ryösti ja möi hänet mielivaltaisesti; väkevemmän oikeus määräsi miehen ja naisen suhteet melkein täydellisesti. Miten on ollut laita vuosituhansien kuluessa? Varalliset naiset „onnellisista“ yhteiskuntakerroksista ovat olleet etupäässä ikäänkuin jalustalle nostettuja. Heiltä ei ole puuttunut mitään jokapäiviseen elämään nähden. Heistä ylevimmät ja jo etevimpinä pidetyt ovat saaneet kiemailua ja imarteluja ympäristönsä miesmaailmankin puolelta. Heitä on ikäänkuin uskottelemalla uskoteltu tuollaiseen mielentilaan, että he eivät piittäisi koko yhteiskunnallisista asioista. He tuollaisessa mielentilassa ollessaan uskovat itsekkin olevansa se *kerma*, johon luonto on antanut heille kaiken suosituksensa.

Näitä ylimmillä portailla olevia naisia ovat taas matkineet keskiluokkalaisetkin ja kellä vähänkin lie siihen ollut mahdollisuutta.

Päinvastainen asema on köyhälistön naisella. Heidät on jätetty miehisen toveriensa kanssa pitämään huolta jokapäiväisestä toimeentulostaan. Siitä juuri seuraa että köyhälistöön kuuluvista naisista on hyvinkin kurjassa asemassa olevia.

Se seikka juuri, että yleensä naisten asema on edellä sanotulla tavalla ollut kautta aikojen, johtuu kilpailusta ammatti ja toimialoilla. Naisen miehiset toverit ovat kilpailleet toimialoja itselleen ja siitä syystä juuri on tahdottu syrjäyt-

tää nainen: asettamalla toiset nukeiksi jalustalle, ja toiset taas ovat joutuneet suureen kurjuuteen. Ylhäiset naiset ovat syrjäytetyt osaksi viekkaudella, ja alemman luokan naisten on täytynyt syrjäytyä olojen pakosta.

Kummatkin kärsivät, vaikka tosin porvarilliset naiset vähemmän noista monista yhteiskunnallisista epäkohdista. Työläisluokkaan kuuluva nainen kärsii liiallisen raatamisen ja nälän takia.

Mutta on paljon epäkohtia olemassa, joista kärsivät sekä ylä- että alaluokan naiset. Eikä ainoastaan he kärsi, mutta ne alentavat koko naissuvun arvoa. Sellaisia ovat alkoholi, prostitusiooni ja porvarillinen avioliitto.

Väkijuomien takia kärsii nainen samoin kuin mieskin, jos hän on kerran joutunut juoppouden uhriksi. Mutta väkijuomien takia kärsii naimisissa oleva nainen miehensä juoppouden takia. Köyhälistön perheen äiti kärsii lastensa kanssa jokapäiväisten elintarpeiden puutetta, sekä useimmissa tapauksissa pahaa ja raakaa kohtelua juomarimiehen puolelta.

Porvarilliset naiset kärsivät myöskin aviomiestensä juoppoudesta, vaikkakaan heiltä ei jokapäiväisiä elintarpeita puuttuisikaan. Onhan niitä juoppoudesta johtuvia kärsimyksiä muitakin kuin mitä kärsitään jokapäiväisten elintarpeitten puutteessa. Kuinka paljon täytyy heidän teeskennellä jopa omien lastensa ja maailman edessä. Heidän täytyy näyttäytyä seuralaistensa parissa iloisilta ja onnellisilta, vaikkakin heidän sisin olentonsa puhuisikin aivan päinvas-taista kieltä. Ainoastaan yksinäiset hetket kuiskaavat, kun heidän herransa on kapakoissa, heillekin heidän onnettomuudestansa juomarimiehen puolisona, sekä samalla muistuttavat heille väkijuomaliikkeiden turmiollisuudesta.

Mutta yhtyvätkö he silti puolustamaan köyhälistösi-
riensa kanssa edes yleistä kieltolakivaatimusta? Eivät tie-
tenkään, sillä heihin on fuurtunut kokonaan porvarillinen
käsityskanta sen järjestelmän pystyssä pysyttämisestä.

Porvarilliset naiset kärsivät myöskin oman järjestel-
mänsä mukaisesta avioliitosta. Sehän onkin useimmissa ta-
pauksissa kokonaan keinotekoinen. Se perustuu etupäässä

PANIIKKI PÖRSSISSÄ

vaan rikkauteen, sivistysmäärään, maineeseen j. n. e. Har-
vinaisuuksiin kuuluu että rikas mies nauttii köyhän tai päin-
vastoin että rikas nainen menisi köyhälle miehelle. Sivisty-
neet taas tahtovat pitää „luokkarajat“ selvinä vähemmän
sivistyneitten suhteen. Maine on myöskin suurena tekijänä

porvarillisessa avioliitossa. Rakkaus ja tunne-elämä eivät tule kysymykseenkään.

Sosialisteja kumminkin syytetään avioliiton ja perheen hävittämisestä. Sosialistit eivät — sanomme kerta kaikkiaan — tahdo hävittää avioliittoa eikä myöskään perhettä, vaan porvarillinen järjestelmä on jo aikoja sitte sen hävittänyt, asettamalla naisen kauppatavaraksi. Minkä sosialistit tahtovat hävittää, niin hävittävät ne juuri tuon prostitutsioonijärjestelmän, joka on porvarillisen avioliiton mitä ilkein seuralainen, liittolainen. Ja miten ne sen hävittävät? Ne hävittävät sen siten kuin ne tahtovat kehittää miehen ja naisen tasa-arvoisuutta; ja tahtovat saada naisille samoin kuin miehillekin aineelliset olot korjatuiksi, semmoisiksi, että ei toimeentulon puutteessa tarvitse kenenkään naisen alistua myymään itseänsä enemmän keinotekoiseen avioliittoon kuin sen liittolaiseen prostitutsiooniin.

Kaikki ainoastaan varallisuuteen, sivistykseen ja maaneseen perustuvat avioliitot ovat keinotekoisia, ovat etupäässä niitä, mistä joutuvat kumpikin, sekä mies että nainen kärsimään. Useinkaan eivät ihmiset pilaa avioliittoa, vaan avioliitto, keinotekoinen, pilaa ihmiset. Se vaikuttaa myöskin jälkeläisiin, lapsiin. Ne, joita meillä on totuttu nimittämään konniksi ja pahantekijöiksi oletetaan, että ne ovat syntyneet etupäässä onnettomista avioliitoista.

Teot, syyt ja seuraukset kulkevat käsikädessä kolmanteen ja neljänteen polveen. Avioerot ja kaikki nuo retelöt vaikuttavat jälkeläisiinkin.

Avioeroja kumminkin tapahtuu etupäässä porvarillisissa piireissä. Siihen vaikuttaa juuri sen järjestelmän keinotekoisuus. Nulle ei kumminkaan mahda mitään heidän oma sivistyksensä, ei kirkot pappeineen eikä rukouksineen. Siispä meidän on taisteltava keinotekoisuutta vastaan eikä

avioliittoa vastaan, ihmisten mielipiteitten kahlehtimista ja sortoa vastaan eikä ihmisiä vastaan. Nün kauvan kuin me emme tiedä järjestelmän heikkoja puolia emme voi ryhtyä taisteluun näitten siedettävämmäksi muuttamisenkaan puolesta. Aivan ensimmäinen puoli asiassa on se että naiset samoin kuin miehetkin saavat tilaisuutta tasapuolisesti kehittymiseen ymmärtämään olevia oloja.

Warwick'in herttuatar vaalipuhetta pitämässä

On totta että ristiriitaisuuksia syntyy aviopuolisoitten keskuudessa, mutta se johtuu useinkin siitä, jos toinen tai toinen aviokumppaneista ei voisi seurata kehityksen mukana. Siällinen onttoisuus synnyttää eripuraisuutta. Ihmiselle jo yksistään velvolluuksistaan tietäminen asettaa korkeampia vaatimuksiakin oman itsensä suhteen. Köyhälistöhän on

jäänyt, — nün ainakin oletetaan — verrattain vähäiselle osalle kehityksessä. Sitä saavuttaaksemme täytyy meillä olla tilaisuutta seurata kaikkia niitä aatevirtauksia, jotka todella vastaavat ihmisen korkeampia kehitysmahdollisuuksia ihmisenä ja kansalaisena täyttämään velvollisuuksiaan omaa itseään ja yhteiskuntaa kohtaan. Tähän vaaditaan monipuolista asiain seuraamista. Samalla kuin tarvitaan seurata yleistä yhteiskunnallista kehitystä, tarvitaan myöskin asettaa siveelliset ihanteet korkealle ihmiskunnan veljestyksen suhteen. Veljestymisaate alkaa sekin yksilöistä jopa perheistä.

Siksipä juuri sosialidemokratia tahtoo tasoitettavaksi ne monet yhteiskunnalliset epäkohdat, jotka haittaavat ihmisellistä kehitystä. Onhan tiettyä jos ihmisten täytyisi sivuuttaa kaikki itsensä kehittämismahdollisuudet, että silloin henkisten kykyjen harpouduttua astuu taantumus sijalle.

Työläisille ja etenkin työläisvanhemmille tahtoo yhtenäinen, jatkuva kehitys käydä hankalaksi. Ei ole aikaa, ei ole varoja. Tämä kumminkin on suuri vahinko köyhälistölle ja sen aatteille. Onhan luonnollista, että useinkin asiaan perehtyneet yksilöt ovat pakoitettut vaikeenemaan perheen vanhemmiksi jouduttuaan. Perheenäidit etupäässä ovat syrjäytetyssä asemassa.

Porvarillisen maailmankatsomuksen mukaan on perheen äidin ainoa ja oikea paikka kodin piirissä, lasten kasvattajana. Olkoonpa vaikka niinkin, mutta kunnollisesti eivät äidit voi kasvattaa lapsiaan tulevaisuutta varten elleivät he saa tilaisuutta seurata nykyaikaisia yhteiskunnallisia uudistusvirtauksia.

Sen suhteen tarvitaan valmistaa perheen äideillekin tilaisuutta seuraamaan kaikkia sosialistisia yhteiskuntakysymyksiä. Silloin hekin pysyvät aikansa tasalla ja voivat toi-

mia miestensä apuna ja tovereina saman päämäärän saavuttamista varten. Wilhelm Liebknecht, saksalainen aate-
toveri kirjoittaa kirjasessaan „Hyökkäystä ja Puolustusta“
sosialistisesta naisliikkeestä seuraavasti:

„Niin — „naiskysymys“ on eroittamaton osa yleisestä
yhteiskunnallisesta kysymyksestä, ja meille on mitä suurim-
masta tärkeydestä, että naiset ottavat osaa liikkeeseemme.
Vaimo on miehen välttämätön täydennys — ilman vaimoa
ei mies voi olla ihminen, ilman vaimon apua ei mies voi
toteuttaa mitään ihmisellistä ihannetta. Me tarvitsemme
sentähden naisen apua työssämme. Ja niin hyvin velvolli-
suus kuin etu vaatii heitä seisomaan vierellämme taistelussa.
Naiset tuntevat syvimmin nykyisen yhteiskunnan onnettomuu-
det, he tulevat tuntemaan syvimmin myöskin yhteiskunnalli-
sen vapautuksen edut. Sentähden jokainen vaimo, jokainen
tyttö, sen sijaan että koettaa pidättää miestään, pidättää ra-
kastettuaan ottamasta osaa liikkeeseen, innostakoon häntä,
rohkauskoon häntä, kun hänet epätoivo valtaa“.

Siihen, että perheen äideillä on velvollisuuksia lapsien-
sa suhteen kasvattamalla heitä tulevaa yhteiskuntaa varten,
kirjoittaa myös Liebknecht seuraavasti: *Ja saarnatkoon jo-
kainen äiti lapsilleen vapauden, yhdenvertaisuuden evanhe-
liumia, jotta kasvaisi uusi suku, joka ylpeänä ihmisarvostaan
ei enää sallisi maan päällä olevan herroja ja orjia“.*

Siispä työläismiehen ja naisen on käytävä käsikädessä
taisteluun orjuuttavaa kapitalistista yhteiskuntajärjestelmää
vastaan. Ei voi köyhälistön nainen saavuttaa oman luok-
kansa naiselle vapauksia ja oikeuksia porvarillisen naisliik-
keen yhteydessä. Sen ovat sosialismia tutkineet ja sitä kan-
nattavat naiset aikoja sitte tunnustaneet.

Vaan siihen taisteluun täytyy käydä rohkeasti ja ar-
kailematta. Silloin täytyy syrjäyttää kaikki ne perheen hä-

vittämislörpötykset, joita porvarilliselta taholta sosialismin mustaamiseksi on löpötetty. Silloin täytyy syrjäyttää kaikki ne taannuttavat opit, joita etuoikeutettujen naisten puolelta työläisnaisillekin tyrkytetään.

Ne eksyttävät työläisnaista luokkatietoisuudesta. Ne eksyttävät näkemästä sitä juopaa mikä eroittaa köyhälistöä etuoikeutetuista. Ja ne hidastavat työläisnaista itsetietoisuuteen pyrkimästä.

Sitte ne monet turhamaiset huvitukset, joissa etuoikeutetut naiset ja yläluokan nuoriso tuhlailevat aikaansa, eivät sovi työläisnuorisolle. Niissä kuluu aika hukkaan ilman arvoa. Niitä seuratessa ei joudeta seuraamaan sitä tehtävää mikä köyhälistön miehellä ja naisella on suoritettavana oman luokkansa tulevaisuuteen nähden.

Tähän samaan köyhälistön tulevaisuusasiaan on myöskin työläisnuorison kiinnitettävä huomionsa. Silloin kuin se hakee huvituksia, niin olkoot ne semmoisia, jotka ovat läheisessä yhteydessä aatteellisen kasvatuksen kanssa.

Eräs kansalaisistamme on kerran lausunut: „minkä puolesta ihminen lämpenee nuoruutensa päivinä, sen puolesta hän innostuu ja toimii myöskin miehuuden ikäänkin tultuaan“. Jos meitä on innostuttanut köyhälistön pyrkimykset, sen vapautuminen itsenäiseen toimintaan oman luokkamme hyväksi, niin käykäämme sen puolesta taisteluun.

Sen puolesta käykhöön sekä mies, että nainen rohkeasti eteenpäin!

A. H. H.

VALHE JA TOTUUS.

*Valhe se loistaa, kiiltoa etsii,
yllensä verhovi välkkyvät vaipat,
jotta se tenhoisi ihmisten silmät,
etteivät huomaisi sen sisäpuolta
kuinka se tyhjä ja ontto on.*

*Totuus kuortansa kelsiä koittaa,
yltensä rüsuvi mutkaiset muodot,
niin että selvemmin sen sisäpuolta
voisivat ihmisten silmät nähdä
suuret ja kirkkaat helmyet.*

LAURI SOINI.

IHMISKUNTA.

*Ihanteinen ihmiskunta
Vielä nukkuu, näkee unta
Mielikuvat suuret haaveet
Tieto mahti . . . Peikot aaveet
Vaan kiusaa painajaisena.*

*Ei oo yhteistyöhön voimaa
Seuraukset syytä soimaa
Veljeys tuo valta mahti
Ei oo pyyteillensä vahti
Vaan kiusaa painajaisena.*

*Kaikeilla tuska kauhu
Aatevirtain mahtipauhu
Hermostuttaa tutkijaansa
Nykyaikeista ne kansaa
Vaan kiusaa painajaisena.*

*Kuinke kauvan valhe-unta
Nukkuu tämä ihmiskunta
Kerran herää tositoimiin
Luottaa veljeyden voimiin
Kuullen kutsumuksen suuren.*

ALFRED WAINIO.

KAKSI LEHTEÄ MUISTIKIRJASTANI.

OLI ERÄS sangen kylmä talvinen sunnuntai-ilta. Ruoka-talon yläkerrassa oli pelattu korttia koko päivä ihan aamusta iltaan useammassa joukossa. Paikkakunnan parhaat tytöt olivat saaneet siinä päivän kuluessa muuttaa omistajaa moneen kertaan. Illan tultua lähtivät „peliveikot“ seurakunnan myyjäis-iltamiin, jotka sanottiin olevan V. T. raittius-haalilla.

Jäin nyt vihdoin yksinäni huoneeseen, missä toistakymmentä miestä oli koko päivän tupakkaa savuuttaneet, joka omituisen talvisen höyryn kanssa teki olon sisällä sietämättömäksi. Niinpä läksin minäkin toisten jälessä vetämään luitani raittiushaalii kohti. Suuri haali oli sulloutunut ääriään myöten täyteen elämää uhkuvaa yleisöä, hienoja silkkipukuisia neitosia ja siististi puettuja nuorukaisia. Sain tilan aluksi aivan oven pieleen, josta vähitellen tungoksen mukana kul-

keudivin peremmälle. En heti lähtenyt kompuroimaan haalin peräpuolelle, mihin kaikki parhaat näkyivät pyrkivän.

Puheenjohtaja astuu juhlallisesti lavalle, muutamin sanoin puhuu seurakunnan merkityksestä, sekä ilmoittaa, että muuta henkistä ohjelmaa ei ole, vaan aineellista sen sijaan on runsain määrin, onpa jotain aivan uuden uutukaista, jota nyt aluksi ei kuitenkaan ilmoiteta. Viitaten vaatekasan luo hän Jumalla merkitsevän silmäyksen yleisöön ja kehoittaa että ihmiset koettaisivat roponsa uhrata rakkaan ja kalliin seurakunta-aatteen eteen.

Sen jälkeen nousi pöydälle seisomaan eräs paikkakunnan hyvin tunnettu kauppias. Hän alkaa myynnin vyöliinoista, huutaa, kirkuu ja kiihottaa minkä jaksaa, mutta eipä vaan tahdo nousta 25 senttiä korkeammalle kappale, vaikka maksupäivä on ollut edellisenä päivänä. Huono rahan tulo ei näytä tyydyttävän. Kauppias laskeutuu alakuloisena pöydältä. Nyt ottaa hänen paikkansa paikkakunnan suomalainen esivallan palvelija. Hän kantaa pöydän keskelle lattiaa, nen esivallan palvelija. Sitten nousee hän pöydälle, nakkaa lakin pois päästään ja takin päältänsä, joten yleisö saa nähdä esivallan, joka on jumalalta, ja joka ei miekkaa hukkaan kannan, täydessä reilassa: housun etutaskusta on näkyvissä kirikkaat käsiraudat, takataskusta revolveri ja nuija. Tällaisessa asussa hypähtää hän pöydälle ja huutaa: „Hei pojat, tänne päin“! Hänkin alottaa myynnin vyöliinoista vaan huononlaisella menestyksellä. Ei näytä tyydyttävän, muutetaan ohjelmaa. Nyt tuodaan sitä uutta, josta niin salaperäisesti oli alussa viitattu, ja josta niin merkitseviä salaperäisiä silmäyksiä oli yleisöön heitetty: — naisten housuja. Herra konstaapeli ottaa käsiinsä yhdet valkeasta liinasta tehdyt, levittelee ja kääntelee niitä selitellen niiden käytännöllisyyttä ja monipuolisuutta. Vihdoin saa hän äänen: „Mitä lupaatte pojat“?

Jo luvataan. Jo aukeaa nuorten miesten taskujen suut. Eivät seiso enää tuppisuuna kuten vyöliinoja myydessä. Housuilla saatiin heidän kuollut omatuntonsa hereille, uhraamaan seurakunnalle. Seurakunnan naiset olivat kyllin ove-
laa väkeä keksimään avaimen intohimoisten nuorten miesten säästölaatikkoihin. Täydelliseen synnintuntoon he tulivatkin ja siksi heidän joukostaan alkoi kuulua valtavia ääniä: dollari, kaksi, kolme. „No, ei näin hyviä housuja niin vähällä myydä, ovat ne vähän rikkinäiset, mutta uudet ne ovat kuitenkin. Missä on viisi dollaria? — Kolme ja puoli, — neljä. — Ei mutta missä on viisi? — jo kuuluu ääni: täällä! — „Sillä lailla pojat, sillä lailla“, huutaa myöjä. „Hyvä on alku, jatkakaa, nämä eivät olekaan jokapäiväistä tavaraa, ei te aina saakaan näitä huutaa. Se on oikea mies, tuo mies“!

Sillä tavoin jatkui housujen myyntiä. Innostus oli ylimmillään, joskin eivät enää nousseet varsin viiteen dollariin.

Ensimmäisen housuparin huusi eräs nuorukainen, vyöliina hänellä oli jo entisestään. Tämä nuori tyttöjen lemmikki, joka oli tällä kertaa samoin kuin usein muulloinkin vähäsen hutikassa, pukee nuo naisen housut päälleen asianmukaiseen järjestykseen, sekä asettaa vyöliinan myöskin päälleen. Ja tämä kaikki tapahtuu keskellä tungosta. Tässä uudessa asussaan näyttää hän itseään neitosille, koettaen tavotella, näyttää miten neitokset housuja käyttävät. Hienot mamman työt hymyilevät tuolle päihtyneelle urheilijalle ja näyttävät viihtyvän tuon gentlemannin seurassa. Jopa tulee toisia nuoria miehiä hänen ympärilleen. Yksi alkaa hiljalleen kohottaa vyöliinaa aina ylös polvien, jolloin tämä urheilija asianmukaisesti kiljahtaa ja taas nauraa. Neitokset hymyilevät, ympärillä olevat miehet nauravat. Kukaan ei hänelle näytä vähääkään halveksimisen merkkiä. Samaa iloa jatkuu.

PAWTUCKETTIN, PA., SOS. OS. JASENIA

Kaikkialla on ilo ylimmillään, juodaan kahvia ja saiteria, juopot räyhäävät ja meluavat. Ja kaikki tuo tapahtuu seurakunnan hyväksi!

Ilta alkaa kulua lähelle kello yhtä, väki on vähentynyt. Päätin odottaa iltamain loppuun asti. Toimikunta laskee tulot, joita on ollut ihmeteltävä määrä, yli 200 dollaria ja vielä jäi esiliinoja myymättä, housut menivät kaikki. „Oli se sentään hyvä tuo housu-pisnes“, tuumi muuan. „Niitä on laitettava toistekin ja hätinäpä olisimme ilman niitä saaneet miehiä asiaan innostumaan“.

Läksin kävelemään. Päässäni pyöri vaan yksi ajatus — seurakunnan hyväksi!

*

Parisen kuukautta jälkeenpäin tuli paikkakunnalle silloinen oikein kristittyjen kauhu V. Kosonen, joka oli „nyrkkillään lyönyt ruumis-arkun kanteen“, kuten he sanoivat. Hän saapui kaupunkiin lauantaina. Sosialistein pienen lukumäärän tähden ei katsottu sopivaksi laittaa luentoa siksi illaksi, koska raittuseuran kokous oli samana iltana, vaan päätettiin mennä „kunniavieraksi“ rattiuskokoukseen. Ja onnistuttiin pääsemäänkin, sillä olihan V. Kosonen jo säärentensä puolesta niin huimaavan korkea, etteivät häntä uskaltaneet kieltää ja sitäpaitsi eivät he tietäneet kuka hän oli. Haali oli tavan mukaan väkeä täysi, naisia ja miehiä — suurin osa pääasiallisesti odottamassa hieriäisten alkua. Kun kokouksen virallinen puoli oli ohi tuli „seuran hyväksi puheita, lukemista, laulua y. m.“, mutta kun jäsenistössä ei satunut olemaan yhtään esiintyjää, niin ehdotettiin että josko „kunniavieras“ V. Kosonen saa esiintyä? Siitä äänestettiin ja tulos oli myöntävä. Mutta asian vakuudeksi kysyi V. K. vielä, josko hän ihan varmaan saa puhua vähän aikaa, johon

huudettiin että saa, saa. Sen kuultuaan otti hän muutaman pitkän harppauksen haalin perälle, pöydän taakse.

Hän puhui noin 10 tai 15 minuuttia pääomasta ja pääoman etuvartioista, kun naisten sivustasta alkoi kuulua lüan häiritsevää suhinää ja elämää joka vähitellen paisui. Vihdoin K. keskeytti puheensa ja yksinomaan alkoi puhumaan naisille. Hän pyysi heitä kauniisti vaikenemaan tai lähtemään ulos, joka ei viitsi kuulla. Se oli vaan niinkuin olisi kohentanut ampaispesää. Samassa juuri tuli ulkoa seuran johtomiesten suu, joka säännöllisesti kerran viikossa oli sika-humalassa, joi takkinsa ja saappaansakin, mutta, joka siitä huolimatta aina kuului raittiusseuraan ja oli pöytäkirja useinkin täytetty hänen rohkeasanaisilla päätelmillään ja puheenvuoroillaan. Niinpä nytkin, tultuaan ulkoa, astuu hän suoraan keskelle lattiaa, pysähtyy ja seisoo minuutin verran ja katsoo kiivaasti Kososeen. Samassa alkaa hän puhumaan: „Mikäs saatanan pitkätukka tänne on tullut? Lähte nyt perkele ulos vähä joutua! Vai sinä saatanan roikoreisu, hampuusi, olet tullut tänne meidän sivistyneitä naisia haukkumaan! Etkö meinaa lähteä, vai „tahrokko parempaa käsäkyä“? Samassa alkoi kuulua hyvä-huutoja, lyötiin käsiä ja jalkoja ja tuolia permantoon minkä kukin jaksoivat; juuri tuota hyvää alkua häiriöön olivat johtomiehet odottaneet ja heidän „suunsa“ tuli aivan kun käsketty. Haalissa vallitsi sellainen jyry ettei omaa ääntään voinut kuulla.

Kosonen alkoi nauramaan ja käveli luoksemme oven suuta kohti, jolloin edellinen puhuja jatkoi: „ja vielä perkele ilkeää nauraakin“! Hän käveli lattialla rinta pystyssä kun taistelussa voittanut urhoollinen ritari. Kaikki olivat kiittolisuuden velassa hänelle.

Alettiin pitämään nurkkakokousta oven suussa, missä miehet ympäröivät Kososen ja jossa yhdestä ja toisesta

asiasta tehtiin hänelle kysymyksiä ja niistä väiteltiin. Seuran johtomiestenkin puolelta saimme olla nurkassa rauhassa sillä pääasia oli onnellisesti toimitettu: hänen puheensa saatu häirityksi.

Muutamassa minuutissa oli tuolit työnnetty syrjään ja oli käymässä haalin täyteinen rinki, laulun säestyksellä: „Onko se tosi, jotta toinen sun ottaa, ja minä jään sitten suremaan, j. n. e.

REILU.

JAURES PUHUALAVALLA

MALLI.
Amerikkalainen kertomus.

HÄN OLI PITKÄ, solakka, kapeaharteinen ja hänen nukka-
vieru takkinsa riippui höllänä yllään. Hän asui pie-
nessä huoneessa, neljännessä kerroksessa, rouva Clauden tai-
teilijakodissa. Huone oli yksinkertaisesti, melkein päuut-
teellisesti kalustettu; mutta joka aamu virtasi auringonvalo
akkunasta sisään ja lankesi juuri siihen nurkkaan huoneesta,
missä hänen maalausstelineensä seiso.

Jokaisen kuluneen päivän perästä, tuli hänen muotonsa
yhä kalpeammaksi ja piirteet suun ympärillä yhä terävim-
miksi.

Rouva Claude, joka kuuli hänen melkein äänettömät
askeleensa rappusissa, tapasi usein katsahtaa ulos huonees-
taan ja tervehtää häntä, jonka jälkeen hän puisti myssykoris-

teista päättään, ajatellen hänen väsyneitä, turmeltuneita piirteitään.

Kerrosta alempana asui nuoria, iloisia taiteilijoita, jotka ottivat päivät vastaan sellaisina kun ne tulivat ja unhottivat murheensa lasien ääressä.

Eräänä päivänä hän ihmetteli, että mitä lie tuolla ahaalla tapahtunut, koska siellä oli tavallista iloisempaa.

Ja kun hän kulki heidän sulletun ovensa sivu, kuuli hän heleän, kauniin nais-äänien laulavan, kuuli lasien kilinää ja iloista naurua. Hän pysähtyi hetkiseksi kuuntelemaan tuota hilpeää hälinää ja sitten, kun hän tuli ylös huoneeseensa, tuntui hänestä, ikäänkuin se tänään olisi tavallista yksinäisempi, pienempi ja kylmempi.

Seuraavana aamuna kuuli hän puheliaalta emännältään, että ne nuoret taiteilijat ovat saaneet takasin suosikkimallinsa Florinen; hän oli jättänyt näyttämön ja tullut takasin ollakseen mallina heille.

— Hänellä on enkelin kasvot — sanoi rouva Claude.

Hänen hyvä sydämensä kielsi häntä kuitenkin lisäämästä, että tytön maine ei ollut sopusoinnussa hänen ulkomuotonsa kanssa.

Samana päivänä kun hän oli menossa huoneeseensa, näki hän Florinen. Tytön huoneen ovi oli auki ja Florine istui ikkunan luona pää taakse päin nojautuneena, puettuna heleän punaseen leninkiin ja kaulassa suuri valkoinen merimieskaulusta. Auringon säteet lankesivat hänen vaaleille hiuksilleen ja aikaansaivat ikäänkuin sädekehän hänen pänsä ympärille.

Hän joutui haltioihinsa; hän maalaisi Florinen juuri tuollaisena, auringonvalon langetessa hänen kasvoilleen ja siitä tulisi hänen mestariteoksensa. Tahtoisikohan Florine istua mallina hänelle, ajatteli hän itsekseen? Mutta hän

pyytäisi ja rukoilisi siksi kunnes tytön pitäisi myöntyä.

Seuraavan yön uneksi hän onnellisena taulustaan. Hän heräsi vasta myöhään, kun aurinko jo paistoi hänen huoneeseensa. Kiireesti puki hän vaatteet ylleen ja odottomatta tavallista yksinkertaista aamiaistaan, riensi hän alas ja naputti varovasti Florinen ovelle. Hän kuuli reippaita askeleita yli huoneen; ovi avattiin ja hän seisoj Florinen edessä. Hän katsoi tarkkaavaisesti ja taiteilijan todellisella kaiken kauniin rakkaudella Florinea. Olisiko se mahdollista että tämä nuori, kaunis tyttö tahtois istua mallina hänelle; hänestä tuntui ikäänkuin Flórine olisi joku satujen prinsessa ja hän menetti rohkeutensa.

Florine katsoi kysyvästi häneen.

— Minä olen Florine, sanoi hän yksinkertaisesti. — Tahdotteko minusta jotain?

Hän tunsi itsensä rauhoitetuksi Florinen ystävällisestä äänestä.

— Minä tahtoisin maalata teidät, änkytti hän innokkaasti. — Tahtoisitteko te istua mallina minulle? Minä asun seuraavassa kerroksessa ja jos te tahtoisitte suoda minulle pienen hetken kunakin aamuna, olisin äärettömästi kiitollinen. Siitä tulee kuuluisa taulu.

Tyttö ei hymyillyt eikä empinyt, vaan sanoi hyväilevällä, kauniilla äänellään:

— Kyllä, minä tulen huomenna, jos tahdotte!

Koko sen päivän oli hän kuin unessa. Menestys ja onni viimeinkin hänet saavuttaisivat, sillä hän ei epäillyt hetkeäkään, ettei hänen onnensa nyt olisi valmis! Siitä tulisi taulu suurta kokoa ja hän oli varma, että se taidenäyttelyssä palkittaisiin, ja paljas ajatus tulevasta onnesta sai veren kiihtyvämmiin kiehumiaan hänen sairaassa ruumiissaan. Hän huokasi kärsimättömästi, tuntiessaan että jokin tuskaisa ajatus

lensi hänen aivoissaan. „Kenties“, — kuiskasi hän, — „kenties tulee se liian myöhään! Oi, jos minä ehtisin edes lopettaa tauluni“!

Seuraavana aamuna oli hän hereillä paljon ennen aurin-
gon nousua. Hän puhdisti kaikki siveltimensä ja asetti
uuden kankaan telineeseensä. Hänen poskensa hohtivat
kuumeentapaisesti kun hän vastasi Florinen naputukseen.

— Te tulette hyvissä ajoin neiti — sanoi hän kohteliaasti. — Tahdotteko olla hyvä ja ottaa paikan ikkunan luona.

Florine totteli. Hänen tavallinen iloinen ylimielisyytensä oli kuin poispyyhkäisty tämän vakaisen miehen läsnäollessa. Taiteilijan käytöksessä oli jotain suurta, jota hän ei ollut toisissa taiteilijoissa huomannut. Ei hän tuhlanut Florinelle mitään lempinimiä eikä liehakoanut hänen edessään. „Hän on niin kovin erilainen kuin kaikki ne toiset“, päätteli Florine itsekseen.

Taiteilija teki työtä ahkeraan, hiljaisuudessa. Joskus kohtasivat heidän silmäyksensä ja silloin lensi äkisti lämmin punastus Florinen kasvoille.

Kun Florine oli istunut noin tunnin, lopetti taiteilija työnsä, tervehti kohteliaasti „hyvää huomenta“, kiitti ja avasi hänelle oven, syvään kumartaen.

Sama hiljaisuus ja sama ahkeruus vallitsi myös seuraavina aamuina; hiljaisuutta häiritsi ainoastaan jyminä kadulta.

Hän ei näyttänyt Florinelle tauluaan ennenkuin se oli likimittäin valmis ja ainoastaan muutamia pensselin vetäyksiä puuttui. Kun Florine sai sen nähdä, joutui hän ihmetyksiin. Myöskin hän voi nähdä, että se oli mestariteos. Itse muotoa hän tarkasti kauvimmin. Se oli harvinaisen kaunis muoto, joka ikäänkuin henki puhtautta ja hyvyyttä. Se oli naisen pää, säteillen suloisinta, parhainta ja korkeinta mitä löytyy.

Silmänräpäyksen seisoi hän hengittämättä; sitte sanoi hän ihmetellen: — Näytänkö minä tuollaiselta?

— Minä maalasin teidät sellaisena kun teidät ensikeran näin — vastasi aatteen ihantelija säteilevin silmin.

Heikosti huudahtain juoksi Florine ales huoneeseensa. Siellä istui hän tuntikausia, katsellen huoneensa seinää. Se oli melkein kokonaan peitettynä liituvärimaalauksilla, yksi esittäen jotain heleässä puvussa olevaa sirkustaiteilijataria, juuri tekemäisillään hyppäyksen ilmassa; toinen esittäen Florinea itseään punaisissa trikoissa.

Florine katseli niitä sumein silmin. Sillä kuvalla, joka oli vastaisella seinällä, oli kalpea muoto, tiukasti yhteen puristetut huulet, syvät, siniset silmät ja pitkä ruskea tukka, jota hän hermostuneesti koetti saada pysymään pois korkealta valkealta otsaltaan; väliin näytti ikäänkuin ne laihat kädet olisivat puristuneet nyrkkiin, epätoivoisena siitä ettei niiden työ onnistunut.

Äkisti murtausi se esiin kyynelissä. Hän nousi ylös, meni vaatuspeilinsä luo ja tarkasteli surullisin silmäyksin kasvojaan. Sitten otti hän hitaasti kallisarvoiset sormukset sormistaan, kätki ne kaikki erääseen laatikkoon; punasan ruusun hiuksistaan heitti hän nurkkaan; riisui heleänpunasan merimieskaulustalla varustetun lemmikki-leninkinsä ja puki ylleen yksinkertaisen, harmaan leningin. Koko päivän istui hän yksikseen ikkunansa luona, vastaamatta niihin iloisiin tervehdyksiin joita hänelle sulletun oven takaa annettiin. Vielä myöhään yöllä istui hän pää käsiin nojautuneena ja hiljaisuutta häiritsi ainoastaan oma nyhkytyksensä . . .

Seuraavana aamuna kun Florine tavanmukaisen noutuksen jälkeen avasi taitelijan oven, löysi hän hänet makaamassa vuoteella posket punaisina ja silmät kuumeesta hehkuen.

— Minä en voi tehdä työtä tänään, sanoi hän raukeasti. — Minä en jaksakaan käydä telineeni luo ja muotokuva on melkein valmis!

Florine katsoi tarkkaavaisesti häneen ja katkera totuus ilmeni hänelle heti. Hän juoksi kiireimmän kautta noutamaan lääkäriä.

— Se on seuraus nälän näkemisestä ja ylellisestä ponnistuksesta — selitti lääkäri tarkastuksen päätyttyä. — Ainoa mitä tässä on tehtävä, on saada olo hänelle niin mukavaksi kuin suinkin; mitään toivoa ei ole.

Hän kirjoitti muutamia määräyksiä paperille ja kiirehti pois. Hän oli nähnyt niin monta samallaista tapausta.

Katkerat, epätoivon kyneleet tulvehtivat Florinen silmiin, mutta hän koetti taistella, pidättääkseen niitä. Hetken seisoi hän käytävässä, ennenkuin meni sisään hänen luokseen.

— Hyvä Jumala, — mumisi hän — anna hänen elää, taikka ota myöskin minut mukaan!

Florine jäi hänen luokseen koko päiväksi ja seuraavaksi yöksi ja jätti hänet ainoastaan juostakseen lähimmästä ravintolasta noutamaan kosolta herkkuruokia, joita sairas ei kuitenkaan jaksanut syödä. Sairas ei liioin kysellyt hänen läsnäoloaan, sillä enemmän ajan makasi hän silmät suljetuina.

Aamupuoleen, kun Florine järjesti hänen pääalustojaan, avasi sairas silmänsä ja hymyili Florinelle yksinkertaisesti, melkein lapsellisella tavallaan.

— Te olette ystävällinen kun jäätte minun luokseni, — kuiskasi hän. — Taulu on melkein valmis; se on teidän, jos te vaan tahdotte pitää sen!

Florinen pää vaipui tyynylle hänen vierensä ja silmänräpäykseksi laski sairas kätensä hänen vaaleille kiharoil-

leen. Kun hän hetkisen kuluttua katsahti ylös; oli sairas hiljaa ja tyyneästi muuttanut pois, suureen tuntemattomuuteen.

Florine piti huolen kaikista erikoisseikoista, joita tällaisessa tapauksessa vaaditaan. Hän järjesti kuntoon sen pienen puutteenalaisen huoneen ja osti joukon valkosia kukkia, joilla kaunisti hänen arkkunsa. Tauluun ei hän uskaltanut kajoa. Se tuntui hänestä olevan ikäänk in jokin pyhä kapine.

Kun he tulivat viemään häntä pois, vaipui hän arkun viereen; hänestä tuntui että se melkein oli pyhyiden loukkausta, kuulla heidän ääniään ja raskaita askeleitaan huoneessa, missä kaikki oli ollut niin ihanaa ja rauhaisaa. Hän kuuli heidän kulkevan ja katselevan ympärilleen; kuuli heidän menevän siihen nurkkaan, missä maalausteline seisoi ja vetävän peitteen sen päältä. Ja hän kuuli hämmästyksen huudahduksia: — Sehän on mestariteos — sanoi yksi heistä — se on pyhimyksen muotokuva! — Voi raukkaa, sanoi toinen — se on varmaan muotokuva jostain jota hän rakasti.

Ja he katsoivat kunnioituksella taiteilijan kuihtuneita piirteitä.

* * *

Köyhienkaupunginosassa, jossa hän asuu, kutsuvat kaikki häntä „harmaaksi enkeliksi“, sillä hän on aina harmaaksi puettuna. Hän on ollut monen kärsivän kanssaihmisen lohduttaja ja auttaja, sillä he ovat näkevinään taivaan hänen kauneissa silmissään ja ystävällisessä hymyilyssään.

(Köyhälistön Nujalle suomensi R. K—i.)

ÄÄNIOIKEUSASIA.

Kuvaus v:lta 1905.

ISO JUHLASALI. Raittiusseuran virkailijat istuvat perällä pöydän ympärillä. Yleisö istuu pitkin salia.

Puheenjohtaja: On esitetty, että otettaisiin keskusteltavaksi, olsiko ryhdyttävä joihinkin toimenpiteisiin Suomen äänioikeusasian hyväksi. Kysymyksen esittäjä alustakoon kysymyksen.

Esittäjä: (astuu esiin väkijoukosta): Kaikille tunnettuja ovat ne suuremmoiset tapahtumat, jotka hiljattain ovat tapahtuneet kaukana kotimaassa. Yli Amerikan ovat suomalaiset mielenkiinnolla seuranneet kansamme vapaustaistelua. Onpa riemujuhliakin jo paikoin juhlittu. Mutta herännyt työväestö kotimaassa tietää että vielä täytyy pitää silmät auki, jos mieli voitoista saada hedelmät korjattua, kansan yleiseksi hyväksi. Sen vuoksi varustautuvatkin toverit kotimaassa, ajaakseen äänioikeusasian perille, ensi valtiopäivien aikana, jolloin siis voi syntyä toinen suurlakko, ja

Ironwoodin, Mich. Sos. os. talon perustusset.

avustaakseen tätä suurta taistelua ovat valveutuneet suomalaiset työläiset yli Amerikan, ryhtyneet keräämään varoja. Minä ehdotan, että mekin tämän paikkakunnan suomalaiset toimeenpanisimme yhteisen iltaman Suomen äänioikeustistelun hyväksi, taistelun, jonka tarkoitus on voittaa kansalle tärkein yhteiskunnallinen ja valtiollinen oikeus.

Puheenjohtaja: Minä ajattelen asiaa kokonaan toiselta kannalta. Minun mielestäni on kokonaan turhaa ruveta rahalla ostamaan ääniä Suomen kansalle. Tietysti olisi hyvä että olisi ääni miestä kohti, mutta siinä ei tarvita rahaa. Ja jos me nyt saisimmekin täällä kokoon jonkun kymmenen tai vaikka sata taalaa, niin mitä ne olisi, jos niillä lähetettäisiin ostamaan ääniä Suomen kansalle. On parasta, että he kokoontuvat näin niinkuin mekin ja päättävät asioistaan keskenään. Eihän valtiopäiville kaikki mahdu. Se on totta että esim. matka Oulusta Helsinkiin voi viedä rahat viimeiseen penniin, mutta saahan ne siellä sitten päättää ja ottaa omin käsin asioihin osaa. Minusta on kokonaan tarpeetonta ryhtyä mihinkään rahallisiin avustuksiin.

1:si ääni: Minä olen samaa mieltä kuin puheenjohtaja. Jos me nyt täällä kerättäisiin rahaa ja lähetettäisiin Suomeen, niin ne laittaisi niillä rahoilla vaan kiihoittajia, jotka kiihoittaisivat verisiin töihin.

2:nen ääni: Minä puolestani kehoitan, että mekin täällä yhdessä suomalaisten pesäpaikoissa — antaisimme, ei ainoastaan moraalista, vaan aineellistakin avustusta kotimaan suurelle asialle. Voi olla niin että juuri nyt on sopiva tilaisuus äänioikeusasian perille viemiseen ja että jollei sitä nyt käytetä, se ei vastaisuudessa niinkään tarjoudu. Kehoitän siis että kaikki seurat tällä paikkakunnalla toimisivat yhteiset iltamat tai juhlat Suomen äänioikeusasian hyväksi.

3:mas ääni: Minä olen sitä mieltä kuin puheenjohtaja-

kin, että rahalliset toimenpiteet ovat kokonaan turhat ja rahalla ostaa ääniä Suomen kansalle, ja jos otetaan huomioon esimerkiksi papin vaalit, niin siellä on äänet aivan suhteellisesti jaetut. Vielä kun otetaan huomioon sen puolueen vaatimukset, joka äänioikeus asiaa siellä ajaa, niin on nähtävänä viimeisen Amerikan Kaiun mukaan heidän vaatimuksensa — ne kaksitoista pykälää. Jos kymmenen niistä olisikin hyvää, niin ovat kaksi tällaista: „Raamattu pois ja uskonto pois kouluista.“ Eikö tämä ole hirveää, kuka ajatteleva ihminen yhtyy tällaisen puolueen vaatimuksiin.

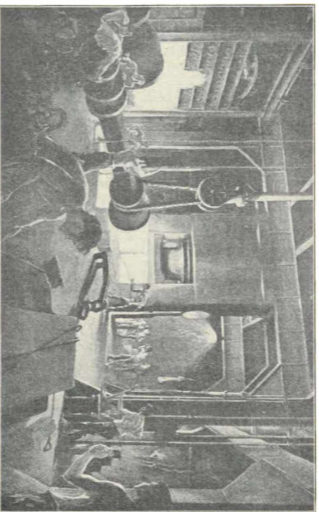
4:jas ääni: Sananlasku sanoo, että, „Kyll' on oksan ottajia, kuin ois' kuusen kaatajia“. Olen varma, että meitäkin jokainen iloitsisimme yleisen äänioikeuden tuomista eduista kotimaassa ja jos sinne joskus palajamme, olisimme valmiit nauttimaan voittojen hedelmiä. Kunhan ne vaan nyt jaksaisivat niitä siellä meille luoda, vaan täällä ei näy olevan kaikilla vähääkään käsitystä koko äänioikeusoloista yleensä kotimaassa. Puhutaan äänien ostamisesta — johon Amerikassa lie totuttu — kun pitäisi puhua äänioikeuden saamisesta. Ja sitte ne sosialistien ponnet, joihin äskenen puhuja tarttui. Niidenkään käsitteleminen ei oikein kuuluisi tähän, vaan koska niihin on kajottu, niin pyydän huomautuksen niistä viimesistä, että ne eivät kuulu niinkuin äskenen puhuja sanoi, vaan, kirkko ja valtio ovat eroitettavat toisistaan ja uskonnonopetus on poistettava kouluista. Mitä muuten tulee näiden pykälien tarkottamiin kysymyksiin, niin pitäisi niiden suhteen muillakin kuin sosialisteilla olemaan toivomisen varaa. Voidaanko puhua todellisesta kehityksestä kansan suhteen, joka henkisesti on pakkokahleissa? Te ette sitä tunne, mutta te olette itse niihin kahleisiin kiedottu. Mutta tässä ei ole paikka pitkille väittelyille. Onhan kysymys toimenpiteistä asian hyväksi, jonka jokaisen pitäisi täällä tuntea.

Puheenjohtaja: Kuinka ihan toiselta kannalta minä käsitän tuon asian. Minä en nyt ole niin paljon tietoja saanut, mutta jos meiltä tahdotaan ottaa uskonto pois, niin on se tosiaankin hirveää ja jos Suomessa esimerkiksi rovastilla olisi kolme sataa ääntä, niin ei hän niitä heti ole saanut, vaan sitä mukaa kuin hän hän palvelee. Ajatella nyt, että väkisillä ottaa pois oikeuksia. Jos minulla nyt esimerkiksi olisi kädessäni kova leivän pala, jota minä järsisin, tai (ottaa kellon pöydältä) tämä kello olisi minun ja se tahdottaisiin ottaa väkisin . . .

4: jäs ääni: Puheenjohtaja! Ajatelkaa tosiaankin sitä mahtavaa kelloa rovastin kädessä, jonka kimppuun työmiehet väkisten pyrkivät. Ja jonka avulla rovasti tähän asti on tukenut Suomen pappisluokan suuria etuoikeuksia. Jos nyt ne työmiehet, jotka rovastin rinnalla ovat tähän asti olleet nollan veroisia, tahtovat jakaa valtaa ja oikeuksia ihmisittain niin onko se väärin?

2: nen ääni: Minä vaan pyytäisin huomauttaa, että on hyvin ikävää, että tässä Suomen vapaustaistelukin käsittelyyn sotketaan paikallinen puoluekiikko. Äänioikeuskysymys on siksi tärkeä kaikille kansalaisille, että puoluekannat pitäisi tässä syrjäyttää. Minä puolestani vieläkin kehoitan toimenpiteisiin asian hyväksi.

Puheenjohtaja: Minä katson vallan tarpeettomaksi kaikki rahan keräykset. Se on kansa, joka siellä valitsee edusmiehet ja se puolue joka siellä nyt on vallassa, johtaa kyllä olot. Olen hitaanlainen ajatuksissa ja voin puhua heikosti, kun olen niin liikutettu, vaan jos me mentäisi niinkuin sosialistit mcinaa, niin meillä ei olisi kovaa kaulassa, eikä oikeita vaatteita, vaan käveltäisiin eläinten nahoissa, sen vuoksi minä ehdotan että tämä kysymys lopetetaan.

TERAKSEN VALMISTUS.

5:des ääni: Minäkin pyytäisin vähän puhua, vaikka en olekkaan mikään puhuja. Raittiusväen olisi otettava huomioon, mikä merkitys yleisellä äänioikeudella ja etenkin naisten äänioikeudella olisi raittustyöhön nähden, ja samalla huomata Suomen sosialistien kanta kieltolakiin. Muistan erään laulun, jonka muuan kansan nainen lauloi kerran kotipaikoillani:

Jos ei olis' kortteja,
ei olis' pelureja.
Jos ei olis' viinoja,
ei olis' juomareja.

Varmana voi sanoa, että jos näillä kansamme naisilla olisi äänioikeus, niin he sitä käyttäisivät väkijuomaliikkeen kukistamiseksi. Raittiusaatteen kannaltakin katsoen olisi meidän työskenneltävä yleisen äänioikeuden saamiseksi, sillä ilman valtiollista valtaa ja yhteiskunnallista toimintaa ei kansa voi väkijuomaliikettä kukistaa. Minä ehdotan puuhattavaksi iltamia.

6:des ääni: Minun mielestäni on tarpeetonta kerätä rahaa, eikä ne enään ehtisikään. Jos ne tahtoo siellä Suomessa levittää aatettaan niin tehkoot sen vapailla ovirahoilla, niinhän se kulki Matti Kurikkakin. (Naurua).

7:s ääni: Niin, ja jolla on liukoja rahoja niin lähettäkoon suoraan, sillähän siitä pääsee.

8:sas ääni: Äsken sanoi joku — tuo — tuolla että olisi oksan ottajia kuin ois' kuusen kaatajia ja että olisi mukavaa kuin menisi Suomeen ja olisi äänioikeus, mutta olisikohan se mukavaa jos meidän kirkot olisi tanssihaalina.

4:jäs ääni: (terävästi) Sanokaapa kuka noista on vaatinut!

9:säs ääni: Tässä näkyy olevan niin, että täällä on

henkilöitä, jotka eivät sovi yhden katon alle. Kieputaan paikallisessa puoluevimmassa, mennään persoonallisuuksiin ja unohdetaan itse asia. Suomen äänioikeus taistelijat tarvitsevat varoja, luodakseen tarpeelliset voimassuhteet. He tarvitsevat aseita — henkisiä aseita — agitaattoreja, kirjallisuutta, se kysyy varoja. He tarvitsevat varoja lakon varalta. Että täälläkin tarvittaisiin aseita, osoittaa se pintapuolisuus jolla asiaa käsitellään. Tässä lähelläni esimerkiksi — en sano kuka — huusi sama henkilö „hyvä“ kahdelle aivan vastakkaiselle mielipiteelle. Se osoittaa, että aseita, tietoa, teroittunutta tajuntaa, tarvittaisiin täälläkin. Ja kun nyt näyttää, että ei tässä keskustelulla päästä selville, niin minä ehdotan vanhan keinon, pannaan äänestykseen. (Hyvä, hyvä!)

Puheenjohtaja: Meillä ei ole oikeutta ottaa avonaisessa kokouksessa äänestystä. Minulla on tässä kädessäni raittiusveljeysseuran säännöt, ja koska asia on mennyt riitaiseksi, niin minä ehdotan että se lopetetaan.

10:nes ääni: Kyllä se niin on, että puolueelle, joka tahoo vuodattaa verta ja hävittää uskonnon ja kirkot, että ei sille mitään rahaa kerättäisi ja ett'ei tällaisia kysymyksiä ollenkaan keskusteltaisi.

Alustaja: Pitäisi pysyä totuudessa!

11:s ääni: (tullen juhlallisena salin etualalle) Minä pyytäisin, ettei tällaisia kysymyksiä koskaan enään otettaisi tässä huoneessa esille. (poistuu)

Alustaja: (tullen etualalle) Minä todellakin luulin, herättäessäni tämän kysymyksen, että minun ei tarvitsisi muuta kuin mainita ja esitys tapaisi yleisen vastakaiun. Tulimme tänne raittiusseuran talolle, toivossa saada seura kanssamme yhtymään yhteispuuhaan, jotta tulokset saataisiin jommoisetkin ja vielä siitä syystä että meillä työväenyhdistyksen talo

— kuten tiedätte — on vielä kesken tekoinen, joten isompia iltamia tai juhlia ei siellä vielä voi viettää, joten toivoimme saada käyttää raittiusseuran taloa. Olemme toivossamme pettyneet. Täällä ei Suomen kansan vapaustaistelua tunnetaakaan. Hyvät ihmiset! Kaikki me olemme täällä työläisiä, kuulumme samaan luokkaan, etumme siis täytyvät olla samat, ja edes jolloinkin pitäisi meidän voida yhtyä toimimaan yhteisten tarkoituksien hyväksi. Vaan niinhän se on, että vaan sitkeiden taistelujen kautta itse kansan kesken pääsee uudistusliikkeet kansojen elämässä uutta luomaan ja ajan kuluessa kukistamaan vapauden vihaajat. Lausun mielihahamme mielipiteiden räikeästä vastakkaisuudesta ja samalla minä tässä huomautan raittiusseuralle siitä alhaisesta menettelystä jota tällä paikkakunnalla harjoitetaan, kun käydään persoonallisesti yksityiskohtaisesti estämään ja kaikenlaisella vääristelyllä peloittamaan ihmisiä tutkimasta uudempi aatteita ja liittymästä köyhälistön riveihin, jos kenen oma vakaumus siihen kehoittaa. Ja vielä suotava olisi että toki tässäkin huoneessa sallittaisi puhevapaus kaikille, joilla on selvä järki ja tahtovat ottaa jonkun mielestään tärkeän ja hyödyllisen asian, muunkin kuin raittiuskysymyksen keskusteltavaksi. (poistuu)

Kolmas ääni: (tulee kiihkeästi etualalle) Koska ei enään penkissä puhuminen näy riittävän, niin pitää tulla tänne katsomaan vasten kasvoja. Mitä nyt tulee ensinnäkin raittiuskysymykseen, niin on väitetty, että se ei muka näin edisty, että kaikki on turhaa touhua. Mutta katsotaanpa. Jos otetaan huomioon kaikki se kirjallisuus mikä raittiusaatteesta on kirjoitettu, niin riittää siinä lukemista vaikka kuinka paljon. Nämä uuden ajan ihmiset! Otetaan huomioon miten he kohtelevat toisin ajattelevia, niin ymmärretään miksi yhteistyö heidän kanssaan on mahdotonta — pimentolaiset,

mädäntyneet — kas sünä nimiä, joita saa kuulla; ja mennäppä heiltä pyytämään apua kun joku on sairaana. Omasta kokemuksestani seurakunta-maksujen kerääjänä tiedän minkälaisia he ovat. Vaikka heille olisi kuinka kohtelias, tekisi seitsemännen luokan kumarruksen, niin kun sanot asian, niin silloin ne lähti. Tästä nähdään missä suhteessa he ovat kirkkoon. Tässä on sanottu että annettakoon vapaus lausua täällä ajatuksensa. Hyvä on! Minä lausun, että tämä kysymys lopetetaan tähän.

4:s ääni: Ilma on siksi paksua että toverit tuskin mitään enään jatkavat. Sallitaanko pieni runo mielten tyyntymiseksi.

Puhentohtaja: Olkaa hyvä.

4:s ääni: (tulee etualalle ja lausuu A. Kiven runon „Honka metsä”. Ryhmä sosialisteja poistuu salista .

Väliverho.

Toinen näytös.

Pieni huone. Äskeisiä tovereita istuu pöydän ympärillä.

Ensimmäinen tov.: E'hei pojat! Siellä ne pidetään iltamat raittiushaalilla, ja pian pidetäänkin. Kuinkas muutoin. Touhuun vaan ja . . .

Toinen tov.: Se hävettää ja naurattaa. Ihmiset istuvat vuosia matkimassa samaa ja veisaamassa (naurua) ja pitävät hieriäisiä, vaan kun pitäisi puhua selväperäisesti niin . . . (ottaa matkivan asennon) „jos me mentäisiin niinkuin sosialistit meinaa, niin käveltäisiin eläinten nahoissa”. Voi perhana! (naurua)

Kolmas tov.: Miten me nyt oikein meneteltäisiin. Eihän asia siihen saa jäädä, ettei täältä sitte lähetettäisi mitään.

Ensimmäinen tov.: Johan minä äsken sanoin, että ilta-
mat pidetään raittiustalolla. Ja nyt minä ehdotan, että kut-
sutaan kansalaiskokous ensi pyhäksi sinne. Saadaanpa nähdä
eikö siellä saada äänestä. Ei muuta kuin ilmoituslistat ulos.
Vai tässä jätettäisiin sikseen.

Toiset: Ei toki sikseen. Paras on että kutsutaan
kokous.

Yksi ääni: Eikö ole paras ensi sunnuntain ilta-päivällä
kello viisi. Seitsemältä ne jo taas siellä alkaa istumaan.

Toiset: Hyvä on.

Toinen tov.: Ja muistakaa sitte varustaa itsenne hengen
miekoilla, ett'ei se niin mene kuin äsken.

Kolmas tov.: Mitäs hittoa! Olisipas saatu äänestä.
Suuri joukko ei puhunut puoleen eikä toiseen. Ne pomot . .

Ensimmäinen tov.: (kärsimättömästi) Onko se päätetty
siis? Ensi pyhänä kello viisi iltapäivällä.

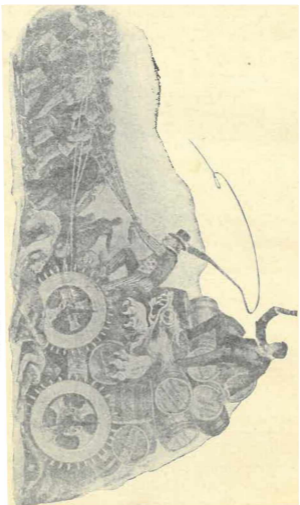
Toiset: Hyvä on.

Väliverho.

OLGA HEINONEN.

АЛКОХОЛН ВОЛТТОКУЛҔУ.

HYÖDYLLISIÄ TIETOJA

Presidentin vaali 1908.

Ensi presidentin vaali tapahtuu tiistaina Marraskuun 3 p. 1908.

Presidentin ja vara-presidentin valitsevat n. k. valitsijat, Electors, jotka taasen valitaan kussakin valtiossa voimassa olevien vaali-lakien mukaan. Valitsijain vaali tapahtuu joka neljäs vuosi, ensimmäisen maanantain jälkeisenä tiistaina Marraskuussa, presidentin virkaan astumisen edellisellä vuodella.

Yhdysvaltain perustuslaissa säädetään, että kunkin valtion on asetettava, lainlaatifakunnan (legislature) määrämällä tavalla, (niinkuin lainlaatifakunta määrää), tarpeellisen määrän valitsijoita, eli yhtä monta kun sillä valtiolla on edustajaa ja senaattoria kongressissa. Valitsijaksi ei saa asettaa senaattoria, edustajaa tahi ketään henkilöä, jolla on valtion luottovirka. Päivä, jolloin valitsijat valitaan, on sama kautta Yhdysvaltojen.

Tapa, kuinka valitsijain tulee kokoontua ja äänestää Yhdysvaltain presidenttiä ja vara-presidenttiä, on selitetty perustuslaissa, luvussa XII ja kuuluu:

Valitsijain tulee kokoontua kukin omassa valtiossaan ja valita suletulla äänestyksellä presidentin ja vara-presidentin, joissa kumminkin toinen ei saa olla saman valtion asukas kuin he itse; heidän tulee merkitä äänestyslippuun kenet he valitsevat presidentiksi ja eri lippuun kenet he valitsevat vara-presidentiksi, tehdä eri luettelo henkilöistä, joita on äänestetty presidentiksi, ja eri luettelo henkilöistä, joita on äänestetty varapresidentiksi sekä kuinka monta ääntä kukin on saanut, ja nämät listat heidän tulee allekirjoittaa ja todistaa sekä lähettää sinetillä varustettuina senaatin presidentille siihen paikkakunnalla, missä Yhdysvaltain hallitus sijaitsee.

OTTEITA VAALILAEISTA NIISSÄ VALTIOISSA, JOISSA SUOMALAISIA ENIN ASUU.

Kalkissa muissa valtioissa paitsi Colorado, Idaho, Utah ja Wyoming vaaditaan että äänestäjä yleisissä vaaleissa on vähintään 21 vuoden ikäinen. (Taulu seuraavalla sivulla).

Valtio	Oikeutetut äänestämään	Vaadittu paikalla asuttava aika			
		Valti- onssi	Count- tissa	Town- shippissa	Vaali- pitissä
Californ.	Kansalainen synnyltään, eli tullut kansal. 90 p. ennen vaalia	1 v.	90 p	—	30 p
Colorado	Kansalainen, mies tai nainen asianomaisesti rekisterattu	1 v.	90 p	—	10 p
Conn.	Lukutaitoinen Yhdysvaltain kansalainen	1 v.	—	6 k	—
Idaho	Yhdysvaltain kansalainen mies tai nainen	6 k.	30 p	—	—
Illinois	Yhdysvaltain kansalainen	1 v.	90 p	20 p	30 p
Indiana	Kansalainen, tai jolla on ensimmäiset paperit ja asunut 1 v. Yhdysvalloissa	6 k.	—	60 p	30 p
Maine	Yhdysvaltain kansalainen	3 k.	3 k	3 k	3 k
Mass	Luku- ja kirjoitustaitoinen kansalainen	1 v.	6 k	6 k	6 k
Mich.	Yhdysvaltain kansalainen	6 k.	20 p	20 p	20 p
Minn.	Ollut Yhdysvaltain kansalainen 3 kk. ennen vaalia	6 k.	30 p	30 p	30 p
Mont.	Yhdysvaltain kansalainen	1 v.	30 p	30 p	30 p
Nevada	"	6 k.	30 p	30 p	30 p
N.Hamp.	"	6 k.	6 k	6 k	6 k
N.Jersey	"	1 v.	1 k	—	—
Nev York	Ollut kansalainen 90 päivää ennen vaalia	1 v.	4 k	—	30 p
N. Dak.	Yhdysvaltain kansalainen	1 v.	6 k	—	50 p
Ohio	"	1 v.	30 p	20 p	20 p
Oregon	Kansalainen tai joka on ulosottanut ensin. paperit 1 vuosi ennen vaalia	6 k.	—	—	—
Penna.	Ollut vähintään 1 kuukausi kansalaisena	1 v.	—	—	2 k
Rhode I.	Yhdysvaltain kansalainen	2 v.	—	6 k	—
S. Dak.	Kansalainen tai jolla on ensimmäiset paperit	6 k.	30 p	10 p	10 p
Utah	Yhdysvaltain kansalainen, mies tai nainen	1 v.	4 k	—	60 p
Vermont	Yhdysvaltain kansalainen	1 v.	3 k	3 k	3 k
Wash	"	1 v.	90 p	30 p	30 p
Wisc.	Kansalainen tai jolla on ensimmäiset paperit	1 v.	10 p	10 p	10 p
Wyomin	Yhdysvaltain kansalainen, mies tai nainen	1 v.	60 p	10 p	10 p

Äänestys-oikeutta ei ole yleensä hulluilla, tylsämielillä, vaivaishoitolaisilla y. m. senkaltaisilla.

Äänestäjien registreeraus.

Äänestäjien registreeraus vaaditaan seuraavissa valtioissa ja territoreissa: Alabama, California, Colorado, Connecticut, Delaware, Florida, Georgia, Idaho, Louisiana, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi (neljä kuukautta ennen vaaleja), Montana, Nevada, New Jersey, N. Carolina, Oregon, S. Carolina, Tennessee, Utah, Vermont, Virginia, W. Virginia, Arizona ja New Mexico.

New Yorkin valtiossa vaaditaan registreeraus, paitsi sellaisissa kunnallisvaaleissa, jotka toimitetaan eri ajoilla kuin yleiset vaalit. Personalista läsnäoloa ei vaadita kaupungissa tai kylässä, joissa on vähemmän kuin 5,000 asukasta.

Pennsylvaniassa tekee luettelon (registreeraus) äänestäjistä verottajat. Jos joku jää pois luettelosta, voi hän vannon itsensä vaalikelpoiseksi.

Ohiossa vaaditaan registreeraus vuosittain kaupungeissa, joissa on 100,000 tai enemmän asukasta, ja joka neljäs vuosi kaupungeissa, joissa on 14,000 asukasta, tai vähempi kuin 100,000.

Illinoisissa vaatii laki äänestäjien registreerauksen, ja Cook kauntissa, jossa Chicago sijaitsee, henkilö, joka ei ole merkityttänyt itseään vaaliluetteloon, ei voi äänestää, mutta ulkopuolella Cook kauntia voi äänestää, joka ei ole registerattu, vannon itsensä vaalikelpoiseksi, hankkimalla yhden todistajan, jonka täytyy olla talonomistaja ja vaalikelpoinen äänestäjä siinä vaalipiirissä.

Rhode Islandissa ei-veronmaksajia vaaditaan merkittämään itsensä vaaliluetteloihin vuosittain, ennen kesäkuun 30 päivää.

South Dakotassa vaaditaan registreeraus ennen yleisiä vaaleja joka toinen vuosi.

Washingtonin valtiossa vaaditaan äänestäjien registreeraus kaikissa kaupungeissa ja kylissä, ja kaikissa vaalipiireissä, joissa on enemmän kuin 250 äänestäjää.

Indianassa ja New Hampshirissa ei vaadita registreerausta.

Wisconsinissa vaaditaan ainoastaan kaupungissa.

Wyomingissa ei kukaan voi äänestää, ellei ole merkitty vaaliluetteloihin. Jos henkilö on sairas tai poissa palkkakunnalta registreerauksen aikana, voi hän tulla luetteloihin merkityksi vaalipäivänä, jos esittää kaksi todistajaa.

Naisten äänioikeus.

Yhdysvalloissa on naisilla yhtäläinen äänioikeus kuin miehilläkin kaikissa vaaleissa, neljässä valtiossa: Wyomingissa, myönnetty 1896; Coloradossa, 1893; Utahissa, 1896 ja Idahossa, 1896.

V. 1905 Kansasin ja Montanan valtioiden lainlaatijakunnat hylkäsivät lakiehdotuksen äänioikeuden myöntämisestä naisille. Kansasiassa on naisilla äänioikeus kouluvaaleissa, vuodesta 1861, ja kunnallisissa vaaleissa 1887.

Kahdeksassatoista valtiossa on naisilla äänioikeus kouluvaaleissa: Minnesotassa ja Michiganissa, myönnetty 1875; New Hampshiressa ja Oregonissa, 1878; Massachusettsissa, 1879; New York ja Vermont, 1880; Nebraska, 1883; Wisconsin, 1900; Washington, 1886; Arizona, Montana, New Jersey, N. Dakota ja S. Dakota, 1887; Illinois, 1891; Connecticut 1893; Ohio, 1894.

Kahdessa valtiossa on naisilla oikeus äänestää kunnallsobligaationien liikkeeseen laskemisesta: Montana, v. 1887, ja Iowa, 1894.

Louisianassa on naisilla, jotka maksavat veroja oikeus äänestää kaikista veronmaksajien kesken äänestettävistä kysymyksistä; tämä laki astui voimaan v. 1898.

V. 1901 New Yorkin lainlaatijakunta hyväksyi lain joka säätää, että „nainen joka on vasällikelpoinen vaihtamaan kyllen ja kaupunkien virkailijoita, ja joka omistaa verotettua omaisuutta, on oikeutettu äänestämään verotuksen lautta hankittavissa rahojen hankkimis.kysymyksissä“.

Oregonin valtiossa v. 1906 toimitetussa yleisäänestyksessä äänioikeuden myöntämisestä naisille, tuli ehdotus

hyljättyksi, mutta äänestettiin siltä uudelleen 1908 vuoden vaaleissa. Valtion sosialistipuolue on tarmokkaasti ajanut asiaa yhdessä naisten äänioikeusliiton ja muiden yhdistysten kanssa.

Työväenjärjestöt.

American Federation of Labor: Liittoon kuuluu 118 kansallista ja kansainvälistä ammattioonia, eli noin 27,000 eri palkkiosastoa, 34 valtioliittoa ja 600 keskusunioonia kaupungissa. Jäsenmäärä kaikkiaan on noin 2,000,000. Eri yhdistykset kustantavat 245 viikko- ja kuukausilehteä. Virallinen äänenkannattaja on „American Federationist“, jota toimittaa liiton esimies Samuel Gompers. Noin 1,271 järjestäjää on liikkeellä, toimien liiton määräysten alaisena. American Federation of Labor-liiton ohjelma on vanhoillinen, ja on se näihin asti vielä vastustanut työväestön poliittista toimintaa. Merkkejä suunnan muutoksesta on viimeaikoina kyllä ollut huomattavissa.

Industrial Workers of the World: Kesäk. 27 p. — helinäk. 8 p. 1905 Chicagossa pidetyssä kokouksessa laskettiin varsinainen perustus tälle uudelle työväenjärjestölle. Kokouksessa oli 70 edustajaa, edustaen 51,430 työläistä, jotka olivat valmiit liittymään tähän uuteen järjestöön. Sitäpaitsi oli 72 edustajaa, edustaen 91,500 työläistä, jotka vaikkakin olivat myötätuntoisia tälle liikkeelle, eivät vielä olleet myöntäneet edustajiltaan oikeutta päättää lopullisesti yhitymisestä. Sitten oli vielä kokouksessa 61 osanottajaa, jotka olivat saapuneet persoonallisesti tutustuakseen tähän uuteen liikkeeseen. Kaikista päättäen oli uudella järjestöllä loistava tulevaisuus, ja tämän kokouksen ennustettininkin olevan uutena käänteenä amerikalaisen työväenliikkeen historiassa. Yhtenä kokouksen puheenjohtajista oli Wm. D. Haywood, I. K. Liiton kirjuri-rahasenjohtaja ja olikin I. K. Liitto tämän uuden järjestön varsinainen pohja.

V. 1906 syksyllä pidetyssä I. W. W. liiton ensimmäisessä vuosikokouksessa syntyi kuitenkin jo hajaannusta, ja siitä alkaen ovat nuo suuret toiveet pienentyneet. Vuosikokouksessa pääsi valtaan muutamien johtajahulluutta sairastavien fanatikkojen hourect; L. K. Liiton miehet, Haywood, y. m. olivat vankilassa, ja niin jakautui tuo suurilla toiveilla perustettu järjestö kahtia.

Western Federation of Miners (Lännen Kaivosmiesten Liitto), joka on pohjajärjestönä I. W. W. yleisliitossa, ei ole noista hajotustouhuista kärsinyt, vaan yhtämittää edistynyt, järjestäen yhteyteensä yhä uusia työläisjoukkoja keskilännessä ja Canadassa. Se on amerikalaisista työväenjärjestöistä lähimpänä sosialistipuoluetta, jopa suoraanaisesti hyväksyy sen ohjelman. L. K. Liiton jäsenluku on nykyisin noin 75,000.

Muita kansallisuunioita, jotka eivät ole A. F. L. yhteydessä, vaan toimivat itsenäisinä, on seuraavat: Muurarien unio, Veturin lämmittäjien unio, Rautatiejunamiesten unio, Rautatiekonduktöörin unio, Veturinkuljettajain unio, Rautateiden vaihdemiesten unio, Rapparien unio, Kirjeenkantajain kansallisyhdistys, Postipalvelijain kansallisuunio, Kivenhakkaajain yhdistys, Kivimuurarien kansainvälinen unio.

Knights of Labor (Työnritarit) on myöskin eräs kansallisyhdistys, jossa ilmoitetaan olevan 200,000 jäsentä, ja joka alkanaan on ollut hyvinkin mahtava yhdistys.

Tietoja muutamista tärkeimmistä työväestöä koskevista lakisäädöksistä Yhdysvalloissa.

Koston uhalla estäminen (boycotteeraus) on kielletty määrittävillä säädöksillä seuraavissa valtioissa: Alabama, Colorado, Illinois, Indiana ja Texas.

Seuraavissa valtioissa on kielletty, määrittävillä säädöksillä „mustan kirjan“ käyttäminen: Alabama, Colorado, Connecticut, Florida, Illinois, Indiana, Iowa, Kansas,

Minnesota, Missouri, Montana, Nevada, North Dakota, Oklahoma, Oregon, Texas, Utah, Virginia, Washington ja Wisconsin.

Seuraavissa valtioissa on voimassa lakeja, joita voidaan pitää boycotteerauksen kieltävinä: Connecticut, Florida, Georgia, Maine, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, New Hampshire, New York, North Dakota, Oklahoma, Porto Rico, South Dakota, Utah, Vermont ja Wisconsin.

Lakeja, joita voidaan pitää „mustan kirjan“ käyttämistä kieltävinä, on seuraavissa valtioissa: Georgia, Michigan, New Hampshire, New York, Rhode Island ja South Dakota.

Seuraavissa valtioissa on laitonta työnteettäjän kiertää, työnsaannin ehtona, työntekijältä kirjotettua tai suullista sopimusta siitä, ettei hän liity jäseneksi mihinkään työväenjärjestykseen: California, Colorado, Connecticut, Idaho, Indiana, Kansas, Massachusetts, Minnesota, Nevada, New Jersey, New York, Ohio, Oregon, Pennsylvania, Porto Rico ja Wisconsin.

Lakisäädöksiä 8.tunnin työpäivästä.

Arizona — Kahdeksan tuntia muodostaa päivän työn kaikissa kalvoksissa ja maanalaisissa töissä.

Arkansas — Kahdeksan tunnin työ muodostaa työpäivän yleisillä teillä, maanteillä ja silloilla.

California — Kahdeksan tunnin työ muodostaa päivän työn, ellei molemminpuolin tehdyssä sopimuksessa toisin määrätä. Työaika kaikissa yleisissä ja valtion töissä urakalla tai muuten tehdessä, on rajoitettu ja määrätty kahdeksaksi tunniksi päivässä ja kaikkiin sopimuksiin, joissa valtio suoranaisesti tai välillisesti on toisena sitoumuksen tekijänä, sisällytettäväksi määräys, että työnteot, jotka ei saa vaatia tai sallia pitempää kuin kahdeksan tunnin työpäivää, paitsi jossain odottamattomassa hätätilassa.

Colorado — Kahdeksan tuntia muodostaa päivän työn kaikille työmiehille valtion, kauntin, township'in, koulupiirin, tai kylän eli lallistatun kaupungin töissä, ja työmiehille kaikissa maanlaisissa kalvoksissa tai työpaikoissa ja sulmoissa sekä puhdistustöissä.

Connecticut — Kahdeksan tunnin työ muodostaa lallisen päivätyön ellei sopimuksella toisin määrätä.

Delaware — Kahdeksan tuntia muodostaa lallisen työpäivän kaikissa kunnallistöissä Wilmington'in kaupungissa.

District of Columbia — Kahdeksan tuntia muodostaa päivän työn kaikille työläisille, jotka työskentelevät District of Columbian rahastosta suoritettavissa töissä.

Hawaii — Kaikille mekaniikolle, konttorityöläisille, ja muille työläisille, jotka työskentelevät yleisissä töissä tai yleisissä virastoissa, kahdeksan tunnin varsinainen työaika muodostaa päivän työn.

Idaho — Kahdeksan tunnin varsinainen työskentely muodostaa lallisen työpäivän kaikissa valtion, kauntien ja kuntien töissä.

Illinois — Kahdeksan tuntia on lallinen työpäivä kaikissa mekaniikkisissa työpaikoissa, paitsi maanviljelysseuduilla ja milloin toisin sovitaan. Tähän ei sisälly päivä-, viikko- tai kuukausityö eikä tämä estä sopimusta pitemmästä työpäivästä. Kahdeksan tuntia muodostaa päivän työn henkilöille, jotka työskentelevät verojen suoritustöissä yleisillä maanteillä.

Indiana — Kahdeksan tuntia muodostaa lallisen päivän työn kaikissa mekaniikkisissa töissä, paitsi maanviljelys- ja perhepalvelus-töissä. Ylityö, sopimuksen mukaan ja erityisellä korvauksella, on sallittu. Työn teettämisen enempää kuin kahdeksan tuntia päivässä on ehdottomasti kielletty, jos työntekijä on alle neljäntoista ikävuoden.

Iowa — Kahdeksan tuntia muodostaa päivän työn yleisillä teillä.

Kansas — Kahdeksan tuntia muodostaa työpäivän

kaikeissa valtion, kauntien, kaupunkien tai muissa kunnallisisissa töissä.

Kentucky — Kahdeksan tuntia muodostaa päivän työn yleisillä teillä.

Maryland — Käsiyöläisiltä tai muilta työläisiltä, jotka työskentelevät Baltimoren kaupungin töissä, ei saa vaatia pitempää työaikaa kuin kahdeksan tuntia päivässä.

Massachusetts — Kahdeksan tuntia muodostaa päivän työn kaikille työläisille ja käsiyöläisille, jotka työskentelevät jonkun kaupungin eli kylän töissä Massachusettsin valtiossa; tämä lakisäädos voidaan esittää äänestäjien enemmistön hyväksyttäväksi jokaisessa yleisessä äänestyksessä.

Minnesota — Kahdeksan tuntia muodostaa päivän työn kaikille työläisille ja käsiyöläisille valtion töissä, olkoonpa työ urakka, tai muullaisen sopimuksen alasta työskentelyä.

Missouri — Kahdeksan tuntia muodostaa lallisen työpäivän. Laki ei kuitenkaan kiellä erityisen sopimuksen nojalla työskentelemästä pitempää tai lyhyempää aikaa päivässä, eikä laki myöskään koske maanviljelystöissä työskenteleviä. Työläinen rikkoo lakia, jos työskentelee kaivostyössä pitemmän ajan kuin kahdeksan tuntia päivässä. Kahdeksan tuntia muodostaa työpäivän maan tiellä.

Montana — Kahdeksan tuntia on lallinen työpäivä henkilöille, jotka työskentelevät suoranaisesti tai välillisesti toimivien nostokoneiden hoitamisessa tai käsittelemisessä kaivoksessa, joissa työskentelee viisitöistä tai useampia miehiä maanalaisissa töissä, ja kun lämmittäjän velvollisuudet kuuluvat myöskin tuota toimia hoitavalle henkilölle; samoin palkkaan toimivan koneen käyttäjälle, jos kone on viisikymmenen eli enemmän hevosvoimainen, ja jos koneenkäyttäjän täytyy huolehtia muiden toimilensa ohella myöskin höyrypannusta. Laki koskee ainoastaan sellaisia höyrylaitoksia, jotka ovat käynnissä kuusitöistä tai useampia tuntia vuorokauden ajalla; laki ei koske henkilöihin, jotka työskentelevät enemmän kuin kahdeksan

tuntia vuorokaudessa siinä tapauksessa, että he avustavat toista työlläistä sairauden tai jonkun muun odottamattoman tapauksen sattua. Kahdeksan tuntia muodostaa työpäivän yleisillä teillä ja maanteillä työskennellessä.

Nebraska — Kahdeksan tuntia muodostaa työpäivän yleisten teiden rakentamis, ja korjaustöissä ja kaikissa yleisissä töissä ensiluokan kaupungissa.

Nevada — Työskennellessä yleisillä maanteillä, maanalaissa kaivoksissa, sulmoissa, ja ka...issa töissä, joita teettää tai avustaa valtion, kauntin tai kunnallishallinnon, on työpäivän pituus määrätty kahdeksaksi tunniksi.

New Mexico — Kahdeksan tuntia on määrätty työpäivän pituudeksi yleisillä teillä ja maanteillä.

New York — Kahdeksan tuntia muodostaa työpäivän kaikilla aloilla, paitsi maanviljelys ja perhepalvelus-töissä. Ylityö, erityistä maksua vastaan on sallittua muissa töissä, vaan ei valtiolle tehtävissä tai valtion teettämässä, eikä minäkään laillistetun kunnan tai sen urakoitsijan töissä. Kaikissa valtion eli jonkun kunnan suoranaisesti tai välit. käsien kautta teettämässä töissä tehtäköön sopimus, että työntekijä ei saa vaatia eikä sallia enemmän kuin kahdeksan tunnin työpäivää, paitsi jos odottamaton hätätila sitä väkijättömästi vaatii.

Ohio — Kahdeksan tuntia muodostaa työpäivän kaikissa työpaikoissa, käsityö-, tehdas- ja kaivostöissä, ellei toisin nimenomaisen sopimuksen kautta ole sovittu.

Oklahoma — Kahdeksan tuntia muodostaa työpäivän yleisillä maanteillä.

Oregon — Kahdeksan tuntia muodostaa työpäivän yleisillä teillä.

Pennsylvania — Kahdeksan tuntia on laillinen työpäivä kaikissa päivätöissä, ellei sopimuksella toisin määrätä. Tämä ei koske maanviljelystyöläisiin tai vuosi-, kuukausi- eli viikkosopimuksella työskenteleviin työläisiin.

Kahdeksan tuntia vuorokaudesta muodostaa työpäivän kaikissa valtion eli jonkun laillistetun kunnan teettämässä yleisissä töissä, ja koskee tämä säädös kaikkia urakoitsijoita ja välikäsiä, jotka tuollaisia yleisiä töitä teettävät.

Porto Rico — Kukaan työlläinen ei ole oikeutettu työskentelemään useampaa kuin kahdeksan tuntia päivässä yleisissä töissä.

South Dakota — Yleisissä töissä on työpäivän pituudeksi määrätty kahdeksan tuntia.

Tennessee — Kahdeksan tuntia on työpäivän pituus yleisillä teillä työskenteleville työläisille.

Texas — Yleisten töiden rakennustöissä on työpäivä kahdeksan tuntia.

Utah — Kahdeksan tuntia muodostaa työpäivän kaltaissa yleisissä töissä, ja kaikissa maanalaisissa kaivos- y. m. töissä, sulmoissa, ja kaikissa muissa laitoksissa, joissa malma puhdistetaan ja erotetaan.

Washington — Kahdeksan tuntia muodostaa päivän työn kaikissa valtion ja kauntien töissä. Jonkun odottamattoman hätätilan sattuessa voidaan vaatia pitempääkin työpäivää, eri maksua vastaan.

West Virginia — Kahdeksan tuntia muodostaa työpäivän kaikellisissa valtion töissä.

Wisconsin — Kaikissa käsi- tai koneellisissa töissä, jollei mikään sopimus toisin määrää, työpäivän pituudeksi laskeutetaan kahdeksan tuntia, mutta ei tämä säädös koske työlläisiä, jotka työskentelevät viikko-, kuukausi- tai vuosi- sopimuksen mukaan. Tehtaissa, työpajoissa tai muissa käsityö- eli tehdaslaitoksissa ei kuitenkaan sallittako alle kahdeksantolsta vuotiaiden lasten tai naisten työskennellä enempää kuin kahdeksan tuntia päivässä. Kahdeksan tuntia on lillinen työpäivä yleisillä teillä.

Wyoming — Kahdeksan tunnin varsinainen työ muodostaa lillisen työpäivän kaikissa kaivoksissa, ja valtion sekä kuntien töissä.

Yhdysvallat — Kahdeksan tuntia muodostaa työpäivän kaikille työlläisille, ja käsityölläisille, jotka työskentelevät Yhdysvaltain palveluksessa.

Kansalaistuttamisasetus.

Kesäkuun 29 p:ltä 1906.

Pyk. 1. Amerikan Yhdysvaltain Senaatin ja Edustaja-huoneen kautta Kongressiin kokoon:utuneina olkoon säädetty, että nimitys Siirtolaisvirasto Kauppa- ja Työhallinto-osastossa täten muutetaan „Siirtolais- ja Kansalaistuttamis-Virastoksi“, joka mainittu virasto Kauppa- ja Työsihteerin johdon ja määräyksen alaisena nyt laissa määrättyjen tehtäviensä lisäksi, pitääkseen huolenaan kaikki ulkomaalaisten kansalaistuttamista koskevat asiat. Että mainitun Viraston tehtävänä olkoon toimittaa Yhdysvaltain siirtolaisvirastojen käytettäväksi kirjoja, joihin siirtolaiskomissionerit merkitsevät tiedonannon jokaisesta ulkomaalaisesta, joka saapuu tähän maahan senjälkeen kun tämä laki on astunut voimaan, hänen nimensä, ikänsä, toimensa, persoonallisen kuvauksen (sisältäen pituuden, kasvovärin, hiusten värin ja silmien värin), syntymäpaikan, edellisen asuinpaikan, ai jotun asuinpaikan Yhdysvalloissa ja mainitun ulkomaalaisen saapumispäivänmäärän ja, jos on saapunut jonkun sataman kautta, laivan nimen, jolla hän on tullut. Ja sanotun siirtolaiskomissionerin velvollisuus on toimittaa sellaiselle ulkomaalaiselle todistus sellaisesta kirjaanpanosta yksityiskohtineen.

Pyk. 2. Että Kauppa- ja Työsihteerit toimittaa mainitulle Virastolle sellaisia kalustettuja lisäkonttoreita Washingtonin kaupungissa, sellaisia kirjoja ja mukavuuksia ja sellaisia lisäapulaisia, kirjureita, pikakirjoittajia, konekirjoittajia ja muita palvelijoita, jotka ovat tarpeellisia niiden tehtävien oikein toimittamiseksi, joita tämä laki sääntää sellaiselle Virastolle, määräten sellaisten lisäapulaisten palkkion Heinäkuun ensimmäiseen päivään asti vuonna yhdeksäntoista sataa ja seitsemän, niiden rahamääräysten rajain esillä, jotka tätä tarkoitusta varten ovat myönnettyt.

Pyk. 3. Että yksinomainen oikeusvalta kansalaistuttaa ulkomaalaisia Yhdysvaltain kansalaisiksi, täten annetaan seuraaville erittäin mainituille oikeuslaitoksille:

Yhdysvaltain nykyiselle kierto- ja piiri-oikeuksille, taikka joita Kongressi perustaa johonkin valtioon, Yhdysvaltain piiri-oikeuksille Arizonan, New Mexican, Oklahoman, Havaijin ja Alaskan Territorioissa, District of Columbian yllöikeudelle ja Yhdysvaltain oikeuksille Indian Territorioissa; samoin kaikille arktisto-oikeuksille nyt olevissa valtioissa ja territorioissa taikka joita tästä lähten muodostetaan, joilla on sinetti, kirjuri- ja oikeusvaka laki- tahi kohtuullisuus-aloissa taikka molemmissa, joissa riittämäärä on rajoittamaton.

Että kansalaistuttamisen oikeusvalta kaikissa näissä erittäin mainituissa valtion, territorion ja liittokunnan oikeuksissa, ulottuu ainoastaan ulkomalaisiin, jotka asuvat kunkin sellaisen oikeuslaitoksen oikeuspiirissä.

Tällaisille tässä erityisesti mainituille oikeuslaitoksille varustakoon, sellaisen oikeuksien kirjuriin pyynnötä Siirtolais- ja Kansalaistuttamis-Virasto tuon tuostakin sellaisla kaava-papereita, joita tarvitaan ulkomaalaisten kansalaistuttamiseksi ja kaikki kansalaistodistukset numeroitakoon peräkkäin ja painettakoon lujalle paperille, jonka mainittu Virasto toimittaa.

Pyk. 4. Että ulkomaalaisen sallitaan päästä Yhdysvaltain kansalaiseksi seuraavalla tavalla, eikä mitenkään muuten:

Ensiksi. Hänen täytyy tehdä valallinen ilmoitus kirjuriin edessä jossakin oikeudessa, jonka tämä laki on valtuuttanut kansalaistuttamaan ulkomaalaisia, taikka hänen valtuuttamansa upulaisen edessä, siinä piirissä missä sellainen ulkomaalainen asuu, vähintään kaksi vuotta ennen kansalaiseksi päästämistään ja senjälkeen kun hän on täyttänyt kahdeksantoista vuotta, että hänen viipitön aikomuksensa on tulla Yhdysvaltain kansalaiseksi ja kieltää kaikiksi ajoiksi kaikki alamaisuutensa ja uskollisuutensa jokaiselle ulkomaalaiselle prinssille, vakijaalle, valtiolle taikka ylivaltiudelle ja erittäinkin, nimeltä sille prinssille, vakijaalle, valtiolle taikka ylivaltiudelle, jonka kansalainen taikka alamaalainen ulkomaalainen siihen aikaan on. Ja sellaisessa ilmoituksessa pitää olla mainittuna sanotun ulko-

maalaisen nimi, ikä, toimi, persoonallinen kuvaus, syntymäpaikka, edellinen asuinpaikka ja alamaisuus saapumisen päivänmäärä, laivan nimi, jos sellaisella on tullut Yhdysvaltoihin.

Paitsi, kuitenkin, Ettei ketään ulkomaalaisista, joka voimassaolevan lain mukaan silloin kun hän ilmoituksensa teki, on ilmoittanut aikomuksensa tulla Yhdysvaltain kansalaiseksi, vaadita uudistamaan sellaista ilmoitusta.

Toiseksi. Ei vähemmän kuin kaksi vuotta eikä enemmän kuin seitsemän vuotta sen jälkeen kun hän on tehnyt sellaisen ilmoituksen aikomuksestaan, on hänen tehtävä ja tallotettavaksi jätettävä, kahdessa kappaleessa, kirjoitettu anomus, anojan omin käsin allekirjoittama ja asianmukaisesti todistettu, jossa anomuksessa sellainen anoja mainitsee täyden nimensä, asuinpaikkansa (kadulla ja numerolla jos mahdollista), toimensa ja jos mahdollista syntymäpäivämäärän ja palkan, palkan mistä hän läksi ja tulonsa päivämäärän ja palkan Yhdysvalloissa ja, jos hän saapui jonkun sataman kautta, laivan nimen jolla hän saapui; ajan ja palkan ja sen oikeuden nimen, jossa hän ilmoitti aikomuksensa tulla Yhdysvaltain kansalaiseksi; jos hän on naimisissa on hänen mainittava vaimonsa nimi ja jos mahdollista vaimonsa syntymämaa ja olinpaikka anomustansa ohdessa: **Paitsi,** Ettei jos hän on teubyt sellaisen ilmoituksen ennenkuin tämä laki hyväksyttiin, niin ei häntä vaadita allekirjoittamaan anomusta omalla käsialallaan.

Anomuksessa täytyy olla mainittuna että hän ei ole järjestetyn hallituksen kieltäjä, eikä ole sitä vastaan, ettei hän ole jäsenenä eikä riippuvainen mistään järjestöstä taikka ihmisistä, jotka opettavat epäuskoa järjestettyä hallitusta kohtaan taikka ovat sitä vastaan, ettei hän ole moniavioinen taikka moniavioisuuden harjoittamisen uskoja ja että hänen aikomuksensa on tulla Yhdysvaltain kansalaiseksi ja luopua ehdottomasti ja ainalsiksi kaikesta alamaisuudestaan ja uskollisuudesta jokaiselle ulkomaalaisprinsssille, valtiijaalle, valtiolle taikka yllivaltudelle ja erittainkin nimeltä sille prinsssille, valtiijaalle, valtiolle, taikka yllivaltudelle, jonka kansalainen taikka alamainen hän a-

nomusta tehdessään on ja että hänen aikomuksensa on asua vakituisesti Yhdysvalloissa ja jos häneltä on kielletty pääsö Yhdysvaltain kansalaiseksi ja, jos kielletty, kiellon syy taikka syyt, oikeus taikka oikeudet, jossa sellainen päätös on annettu ja että sellaisen kiellon syy on sittemmin korjattu taikka poistettu ja jokainen selkka, joka on tarpeellinen hänen kansalaistuttamiskseen ja vaaditaan todistettavaksi hänen anomuksensa viimeisessä kuulustelussa.

Anomus täytyy myöskin todistaa ainakin kahden luotettavan vieraanmiehen valallisella todistuksella, jotka ovat Yhdysvaltain kansalaisia ja jotka valatodistuksissaan vakuuttavat tunteneensa anojan olleen Yhdysvaltain asukkaana ainakin viiden vuoden ajan yhteen menoon ja sen valtion, territorion taikka piirin asukkaana, jossa anomus on tehty ainakin yhden vuoden lähinnä hänen anomuksensa sisäänantopäivää ja että molemmilla on henkilökohtainen tieto siitä että anojalla on hyvä siveellinen luonne ja että hän kaikissa suhteissa on, heldän mielestään, kelloallinen pääsemään Yhdysvaltain kansalaiseksi.

Samaan aikaan kun hän antaa sisään anomuksensa pitää myöskin oikeudenkirjurin antaa sen mukana sisään todistus Kauppa- ja Työvirastolta, jos anoja saapuu Yhdysvaltoihin senjälkeen kun tämä laki on astunut voimaan, jossa ilmoitetaan hänen Yhdysvaltoihin tulonsa päivämäärä, palkka ja tapa ja sellaisen anojan aikomusilmoitus, joka todistus ja ilmoitus pitää kiinnittää ja tehdä osaksi mainittuun anomukseen.

Kolmanneksi. Hänen pitää, ennenkuin hänet hyväksytään kansalaiseksi, valallisesti vakuuttaa avoimessa oikeudessa, että hän tahtoo kannattaa Yhdysvaltain perustuslakia ja että hän ehdottomasti kokonaan luopuu ja kieltäytyy kaikesta alamaisuudesta ja uskollisuudesta jokaiselle ulkomaalaiselle prinsille, valtiijaalle, valtiolle taikka ylivaltiudelle ja erittäinkin nimeltä sille prinsille, valtiijaalle, valtiolle taikka ylivaltiudelle, jonka kansalainen taikka alamaalainen on, että hän tahtoo kannattaa ja puolustaa Yhdysvaltain perustuslakia ja lakeja kaikkia vihol-

lta, ulkomaalaisia ja kotimaisia vastaan, ja pitää todelista uskollisuutta niitä kohtaan.

Neljännöksi. Täytyy tehdä selväksi sen oikeuslaitoksen tyydytykseksi, joka hyväksyy jonkun ulkomaalaisen kansalaiseksi, että lähinnä ennen anomuksensa päivänmäärää hän on asunut yhteenmenoon Yhdysvalloissa ainakin viisi vuotta ja siinä valtiossa taikka territorissa, jossa sellainen oikeus siihen aikaan istuu, ainakin yhden vuoden ja että hän sillä ajalla on käyttäytynyt kuin hyvä siveellisuontoinen ihminen, mieltynyt Yhdysvaltain perustuslain periaatteisiin ja myötänön sen hyvään järjestykseen ja onnellisuuteen. Anonjan valan lisäksi ainakin kahden vieraanmiehen, Yhdysvaltain kansalaisen, todistus vaittamaan asumista, siveellistä luonnetta ja perustuslain periaatteiden omaksumista koskeviin selkkoihin nähden ja kunkin vieraanmiehen nimi, asuinpaikka ja toimi on mainittava asiakirjassa.

Viidenneksi. Siinä tapauksessa että ulkomaalainen, joka aiotaan hyväksyä kansalaiseksi, on kantanut jotakin perinnöllistä arvonimeä taikka kuulunut johonkin aatellistoasteihin siinä kuningaskunnassa taikka valtiossa, josta hän on tullut, pitää hänen, ylläolevain ehtojen lisäksi, tehdä erikoinen luopumus arvonnimistään taikka aatellistoasteestaan siinä oikeudessa, jolle hänen anomuksensa on tehty, ja hänen luopumisensa pitää merkitä oikeudessa.

Kuudenneksi. Jos joku ulkomaalainen, joka on ilmoittanut aikomuksensa tulla Yhdysvaltain kansalaiseksi, kuolee ennenkuin hän on lopullisesti kansalaistunut, niin sellaisen ulkomaalaisen leski ja alaikäiset lapset, voivat, noudattamalla toisia määräyksiä tässä laissa, kansalaistua tekemättä mitään aikomusilmoitusta.

Pyk. 5. Että oikeudenkirjurin pitää, heti anomuksen sisäänjätön jälkeen, antaa ilmoitus siitä, kiinnittämällä yleiselle ja huomattavalle paikalle konttorissaan taikka siinä rakennuksessa, jossa hänen konttorinsa sijaitsee, sopivalla päällekirjoituksella, ulkomaalaisen nimi, syntyperä ja asuinpaikka, hänen Yhdysvaltain tulonsa päivänmäärän ja paikka ja päivämäärä, niin tarkoin kuin se on mahdollis-

ta, hänen lopulliselle kuulustelulleen, ja vieraidenmiesten nimet, jotka anoja aikoo kutsua puolestaan; ja kirjuriin pitää, jos anoja sitä vaatii, antaa käskykirje mainitun anojan nimittämihe vieraille miehille edesvastuun uhalla saapumaan lopullista kuulustelua varten määrättyinä päivinä, mutta jos sellaisia vieraitamiehiä ei voida saada lopulliseen kuulusteluun niin voidaan toisia vieraita mieliiä kutsua.

Pyk. 6. Että kansalaistuttamis-anomuksia voidaan tehdä ja jättää sisään oikeuden Istuntokaubena talkka lomaaikana ja ne pitää viedä kirjaan samana päivänä kun ne ovat sisäänjätetyt, mutta lopullisiin toimiin on ryhdyttävä vain määrättyinä päivinä, jotka oikeus säädöksellään määrää, eikä missään tapauksessa saa lopullisiin toimiin ryhtyä anomuksen suhteen, ennenkuin ainakin yhdeksänkymmentä päivää on kulunut sellaisen anomuksen sisäänjättämisestä ja ilmoituksen kiinnittämisestä: **Paitsi.** Että ketään saa kansalaistuttaa, eikä mikään oikeus saa antaa kansalaistodistusta kolmenkymmenen päivän aikana ennen minkään yleisen vaalin pitämistä sen oikeuspiirin alalla. On laillista jonkun ulkomaalaisen kansalaistuttamisen aikana ja osana siitä, oikeuden tehdä, harkintansa mukaan sellaisen ulkomaalaisen anomuksesta, päätös, joka muuttaa mainitun ulkomaalaisen nimen ja hänen kansalaistodistuksensa on annettava hänelle sen mukaisesti.

Pyk. 7. Että ketään henkilöä, joka epäilee talkka on järjestettyä hallitusta vastaan, talkka joka on jäsen talkka riippuvainen jostakin sellaisesta epäilystä talkka vastustusta järjestettyä hallitusta kohtaan kannattavasta ja opettavasta yhdistyksestä, talkka joka puhuu ja opettaa velvollisuutta, tarpeellisuutta talkka sopivaisuutta jonkun virkamiehen talkka virkamiesten talkka Yhdysvaltain hallituksen, tai muun järjestetyn hallituksen joko erityisten henkilöiden talkka virkamiesten ylimalkaan päällehyökkäyksessä talkka tappamisessa, hänen talkka heidän virallisen toimen tähden, talkka joka on moniavolinen, ei kansalaistuteta talkka tehdä Yhdysvaltain kansalaiseksi.

Pyk. 8. Että ketään ulkomaalaista ei tästä lähtien

kansalaistuteta taitka sallita tulla Yhdysvaltain kansalaisokoi, joka ei osaa puhua englanninkieletä: **Paitsi**, että tämä vaatimus ei pidä sovelluttaa ulkomaalaisiin, jotka ovat ruumillisesti kykenemättömät sitä täyttämään, jos muuten ovat kelvolliset tulemaan Yhdysvaltain kansalaisiksi: **Ja paitsi sitä**, että tämän pykälän vaatimukset ei pidä sovelluttaa kehenkään ulkomaalaiseen, joka ennen tämän lain voimaan astumista on ilmoittanut aikomuksensa tulla Yhdysvaltain kansalaiseksi sen lain mukaan, joka oli voimassa sellaisen ilmoituksen tekemispäivänä. **Paitsi sitä**, että kahdeksannen pykälän vaatimuksia ei pidä sovelluttaa ulkomaalaisiin, jotka tästä lähtien ilmoittavat aikomuksensa tulla kansalaisiksi ja tekevät homestead-anomukseen Yhdysvaltain yleiselle maalle ja kaikissa suhteissa noudattavat lakeja, jotka säättävät homestead-anomuksista sellaisille maille.

Pyk. 9. Että jokainen sellaisen anomuksen lopullinen kuulustelu on pidettävä avoimessa oikeudessa sen tuomarin taitka tuomarien edessä ja jokainen lopullinen määräys joka mahdollisesti tehdään sellaisen anomuksen johdosta pitää olla tuomarin allekirjoittama ja vietävä sitä tarkoitusta varten pidettyyn kirjaan ja sellaisen anomuksen sellaisen lopullisen kuulustelun jälkeen on sekä anoja että vieraat miehet tutkittava valan alla oikeuden edessä ja tuomarin läsnäollessa.

Pyk. 10. Että jos anoja ei ole asunut valtiossa, territoriossa taitka piirissä viiden vuoden aikaan yhteenmenoon ja lähinnä ennen anomuksensa sisäänjättämistä niin voi pi hän kahden vieraanmiehen kautta sekä anomuksessaan että kuulustelussa, todistaa sen ajan, jonka hän on asunut valtiossa, ehdolla, että se on ollut enemmän kuin yhden vuoden aika ja muu osa hänen viisivuotisesta asumisestaan Yhdysvalloissa, jotka laki vaatii, voidaan todistaa kahden taitka useamman vieraanmiehen lausunnon kautta, jotka ovat Yhdysvaltain kansalaisia kun siitä on ilmoitettu Siirtolais- ja Kansalaistutamis-Virastolle ja Yhdysvaltain asianajajalle siinä piirissä, jossa vieraat miehet asuvat.

Pyk. 11. Että Yhdysvalloilla pitää olla oikeus olla läsnä jokaisessa oikeudessa taikka oikeuksissa, jotka harjoittavat oikeutta kansalaistuttamis-asioissa, tarkoituksella pitää ristikuulustelua anojan ja vieraidenmiesten kanssa, joka koskee taikka jotenkin vaikuttaa hänen oikeuteensa päästä kansalaiseksi ja oikeus kutsua vieraittamiehiä, esittää todistuksia ja tulla kuulluksi vastustaessaan anomuksen hyväksymistä kansalaistuttamisasioissa.

Pyk. 12. Että tämän kautta tehdään velvollisuudeksi jokaiselle kirjurille kussakin ja jokaisessa oikeudessa, jonka oikeuspiiriin kuuluu toimintavalko kansalaistuttamis-asioissa tämän lain nojalla pitää ja säilyttää ote kustakin alkopus-ilmoituksesta, joka on tehty hänen edessään ja lähettää Siirtolais- ja Kansalaistuttamis-Virastolle Washingtonissa kolmenkymmenen päivän sisällä kansalaistodistuksen antamisesta, kopio sellaisesta todistuksesta ja pitää ja säilyttää komttorissaan muisiinpano jokaisesta sellaisesta hänen kirjoittamastaan todistuksesta, jossa muisiinpanossa on mainittu kaikki tärkeimmät asiat, jotka ovat mainitut sellaisessa todistuksessaakin. Myöskin on jokaisen mainitun oikeuden kirjurin velvollisuus ilmoittaa mainitulle Virastolle kolmenkymmenen päivän sisällä luuyllisesta kuulustelusta ja oikeuden päätöksestä, kunkin ja jokaisen ulkomaalaisen nimi, jolle ei kansallisuutta ole myönnetty ja toimittaa mainitulle Virastolle kopiat kaikista anomuksista kolmenkymmenen päivän sisällä niiden jättämisestä ja todistetut kopiat sellaisista muista toimituksista ja määräyksistä, joita on tehty taikka kirjoitettu mainitusta oikeudesta ja koskevat taikka kuuluvat ulkomaalaisten kansalaistuttamiseen, joita tuon tuostakin mainittu Virasto vaatii.

Jos milloin joku salainen kirjuri taikka virkamies, joka toimii hänen määräyksensä alaisena, kieltäytyy taikka laiminlyöpi täyttämästä mitään yllämainituista säädöksistä, menettäköön ja maksakoon Yhdysvalloille summan kaksikymmentä viisi dollaria kussakin ja jokaisessa tapauksessa, jolloin sellainen rikkominen taikka laimin-

lyönti tapahtuu ja sellaisen menettämisen summan voi pi Yhdysvallat saada velkajutulla sellaista kirjuria vastaan.

Kirjurit oikeuksissa, joilla on ja toimittavat oikeutta kansalaistuttamisasioissa, ovat vastuunakaiset kaikista kansalaistodistusten kaavapapereista, joita aika-ajoin saavat Siirtolais- ja Kansalaistuttamis-Virastolta ja pitää heidän tehdä tili niistä mainitulle virastolle milloin vain virasto sellaista heiltä vaatii. Ei mitään kansalaistodistusta, jonka sellainen kirjuri vastaanottaa ja on kulunut tai vahingoittunut tavalla, joka estää käyttämästä sitä, kuten tässä on määrätty, saa hävittää, mutta pitää sellainen todistus palauttaa mainitulle virastolle ja jos sellainen kirjuri ei palauta ja tyydyttävästi selvitä jokaisesta todistuksesta, jonka mainittu Virasto on lähettänyt, kuten tässä on säädetty, niin on hän velvollinen suorittamaan Yhdysvalloille summan viiskymmentä dollaria ja perittävä velkavaatimuksena jokaisesta ja kustakin todistuksesta, josta ei ole selkoa tehty taikka takasin lähetetty.

Pyk. 13. Että kirjuri kussakin ja jokaisessa oikeudessa, joka toimittaa oikeutta kansalaistuttamisasioissa vaatimaan, ottakoon vastaan ja tilittääköön seuraavat maksut kussakin kansalaistuttamis-toimituksessa.

Aikomusilmoituksen vastaanottamisesta ja tallettamisesta ja otteen antamisesta yksi dollari.

Ulkomaalaisen anomuksen pääsystä Yhdysvaltain kansalaiseksi tekemisestä, tallettamisesta ja kirjaan viennistä sekä sen lopullisesta kuulustelusta, kaksi dollaria; ja lopullisen määräyksen kirjaanviennistä ja kansalaistodistuksen antamisesta, jos sellainen myönnetään, kaksi dollaria.

Kirjuri jossakin sellaisessa oikeudessa, joka vastaanottaa sellaisia maksuja, on täten oikeutettu pidättämään puolet maksuista, joita hän vastaanottaa sellaisessa kansalaistuttamis-toimituksessa; jäljellä oleva puoli kansalaistuttamis-maksusta kussakin tapauksessa, jonka sellaiset kirjurit vastaanottavat, pitää kukin erikseen tilittää heidän vuosineljännes-tileissään, jotka heidän täten velvoitetaan tekemään Siirtolais- ja Kansalaistuttamis-Virastolle ja maksettava sanotulle Virastolle kolmenkymmenen päivän

sisällä, lukien kunkin vuosineljänneksen lopusta kunkin ja jokaisena fiskaalivuonna ja täten saadut rahat ovat maksettavat kauppa- ja Työ-hallinto-osaston maksukonttoristille, joka sen jälkeen tallettaa rahat Yhdysvaltain rahastoon antaen siitä tilin vuosineljänneksittäin Valtio- ja mulle hallinto-osastolle ja mainittu maksu-konttoristi on vastuunalainen takuutansa vastaan sanotuista näin saaduista maksuista.

Tässä vaadittujen maksujen lisäksi, pitää anojan, jätettyään sisälle anomuksensa päästä Yhdysvaltain kansalaiseksi, talletuttaa ja maksaa oikeuden kirjurille riittävä rahasumma kulunkien maksamiseksi vierasmiesten laillisesta kutumisesta ja laillisen palkan maksamisesta, jolle hän tahtoo laillisen kutsun antaa ja näiden vierasmiesten lopullisesti pois päästettäessä on heidän saatava, jos sitä kirjurilta vaativat, tavallinen ja käytännössä oleva vierasmiespalkka rahoista, jotka anoja on maksanut sellaiselle kirjurille sellaista tarkoitusta varten ja jäänös, jos sellaista on, pitää kirjurin antaa anojalle takaisin: Paitsi, että kirjurit oikeuksissa, jotka toimittavat oikeutta kansalaistuttamis-toimissa, saavat pidättää puolet maksuista kunkin fiskaalivuotena aina kolmentuhannen dollarin summaan saakka ja että kaikki sellaisten kirjurien vastaanottamat maksut kansalaistuttamis-toimissa, jotka ovat tästä summasta liikaa, pitää tilittää ja maksaa mainitulle Virastolle, kuten muittenkin maksujen suhteen, joihin Yhdysvalloilla on oikeus tämän lain määräysten mukaan. Kirjurit eri oikeuksissa, jotka toimittavat oikeutta kansalaistuttamis-toimissa, maksakoot kaikesta lisä-konttoriavusta, jota ehken tarvitaan niiden velvollisuuksien oikein toimittamiseksi, joita tämä laki säätää oikeuden kirjureille, maksuista, joita sellaiset kirjurit ovat vastaanottaneet kansalaistuttamis-toimissa. Ja siinä tapauksessa että jonkun oikeuden kirjuri vastaanottaa maksuja yli kuudentuhannen dollarin kunkin yhden vuoden aikana, niin antaa koon Kauppa- ja Työ-sihteerin sellaiselle kirjurille niistä rahoista, joita Yhdysvallat vastaanottavat, lisäkorvauksen lisäkonttoriavun paikkaamiseksi, mutta ei mitään muuta

tarkoitusta varten, jos sanotun sihteerin mielestä sellainen kirjuriin toimittama työ oikeuttaa sellaisen apurahan saantiin.

Pyk. 14. Että alkopus-ilmoitukset ja kansalais-anomukset pitää sidottaa päivämäärän jälkeen eri kirjoihin, numeroitavat peräkkäin ja pidettävät oikeuden kirjain osana. Kussakin annetussa kansalaistodistuksessa pitää olla erityisessä sitä varten varustetussa paikassa, merkittynä kirjan numero ja anomuksen sivunumero, jossa sellainen todistus oli kirjoitettu ja kirjan numero ja sellaisen todistuksen muistilpanokirjan sivunumero.

Pyk. 15. Että Yhdysvaltain piirilakimiesten velvollisuus kussakin piirissä on, valatodistuksen nojalla, jossa osoitetaan riittävä syy, aloittaa oikeudenkäynti siinä oikeudessa, jolla on oikeus kansalaistuttaa ulkomaalaisia siinä oikeuspiirissä, jossa kansalaistettu kansalainen oikeudenkäynnin alkaessa asuu, tarkoituksella panna syrjään ja peruuttaa kansalaistodistus petoksen perustuksella, taikka sentähden että sellainen kansalaistodistus oli laittomasti saatu. Jokaisessa sellaisessa toiminnassa pitää asiantomaisen, jolla on kansalaistodistus, jota väitetään petollisesti taikka laittomasti saaduksi, saada kuudenkymmenen päivän persoonallinen ilmoitus, jolloin hänen on tehtävä vastaus Yhdysvaltain anomukseen; ja jos sellaisen todistuksen pitäjä on poissa Yhdysvalloista taikka siitä piiristä, jossa hän viimeksi asui, on sellainen ilmoitus annettava ilmoittavalla, joka on säädetty oikeuden kutsunnalle ilmoittamalla taikka poissaoleville valtion taikka sen palkan lakien mukaan, jossa sellainen oikeuden käynti on aloitettu.

Jos joku ulkomaalainen, joka on saanut kansalaistodistuksen tämän lain määräysten mukaisesti; viiden vuoden sisällä sellaisen todistuksen antamisesta, palaa takaisin syntymämaahansa taikka mence johonkin muuhun ulkomaahan ja ottaa vakituksen asunnonsa siinä, niin pidetään se riittäväksi todistuksena ettei sellaisen ulkomaalaisen puolelta ole ollut aikomusta ruveta Yhdysvaltain vakituiseksi kansalaiseksi silloin kun hän jätti sisään kansalaisanomuksensa ja päinvastalsten todistusten puutteessa pi-

dettäköön riittävänä muuten oikeiden toimenpiteiden yhteydessä oikeuttamaan hänen kansalaistodistukseensa peruuttamisen petokseellisena ja Yhdysvaltain diplomaattiset ja konsullivirkamiehet ulkomailla lähettäkööt aika ajoin Valtiohallinto-osaston kautta Oikeushallinto-osastolle niiden heidän oikeuspiirissään olevain nimet, joilla on sellaiset kansalaistodistukset ja jotka ovat ottaneet vakituisen asuntonsa syntymämaassaan taikka jossakin muussa vierasmaassa ja sellaiset listat asianmukaisesti todistetuna sallittakoon todistukseksi kaikissa oikeuksissa kansalaistodistusten peruuttamistoimissa.

Milloin jokin kansalaistodistus pannaan syrjään taikka peruutetaan, kuten tässä on säädetty, niin se oikeus, jossa sellainen tuomio taikka päätös tehdään, lähetetään todistetun otteen sellaisesta määräyksestä Siirtolais- ja Kansalaistuttamis-Virastolle; ja jollei sellainen todistus ole annettu alkuperäisesti siinä oikeudessa, joka sellaisen määräyksen tekee, niin pitää sen velvoittaa oikeudenkirjurinsa lähettämään ote sellaisesta määräyksestä ja tuomiosta siihen oikeuteen, jossa sellainen kansalaistodistus on alkuperäisesti annettu. Ja sen jälkeen on oikeudenkirjurin velvollisuus siinä oikeudessa, joka saapi sellaisen todistetun otteen oikeuden päätöksestä ja tuomiosta, kirjoittaa se kirjaan ja pois pyyhkiä sellainen alkuperäinen kansalaistodistus kirjoista ja ilmoittaa sellainen poispyyhkiminen Siirtolais- ja Kansalaistuttamis-Virastolle.

Tämän pykälän määräykset ovat sovellettavat ei ainoastaan kansalaistodistuksiin, jotka ovat tämän lain määräysten mukaan annetut, mutta myös kaikkiin kansalaistodistuksiin, jotka ovat annetut tähän asti jostakin oikeudesta, jolla on ollut toiminta-oikeus kansalaistuttamistoimissa entisten lakien mukaan.

Pyk. 16. Että jokainen henkilö, joka väärin tekee, väärentää, jäljittelee, taikka aiheuttaa tai alkaansaapi väärin tehdyksi, väärennetyksi taikka jäljitellyksi, taikka tietensä avustaa taikka myötävalkuttaa jonkun kansalaistodistuksen väärinteossa, väärentämisessä taikka jäljittelemisessä tarkoituksella käyttää sitä tai tarkoituksella että

sellaista joku henkilö ta...ka jotkut henkilöt käyttäisivät, pidetään syyppäänä rikoksen ja henkilö, joka löydetään syylliseksi sellaisesta rikoksesta, rangaistaan vankeudella ei enempää kuin kymmenen vuotta taikka sakolla ei enempää kuin kymmenellä tunnalla dollarilla, taikka sekä sakolla ja vankeudella.

Pyk. 17. Että jokainen henkilö, joka piirtää taikka aiheuttaa taikka alkaansaapi piirretyksi, taikka avustaa jonkun levyn piirtämisessä, joka on samanlainen kuin se, joka on tehty kansalaistodistusten painattamiseksi, taikka joka myöpi sellaisen levyn taikka tuopi Yhdysvaltoihin jostakin ulkomaan paikasta sellaisen levyn, paitsi Kauppa- ja Työsihteerin, taikka jonkun muun oikeutetun virkamiehen määräyksestä, ja jokainen henkilö, jonka määrättävänä, hoidettavana taikka hallussa on yhtään metallilevyä, joka on piirretty minkään levyn kanssa samalliseksi, josta sellainen todistus on painettu, tarkoituksella käyttää sellaista levyä, taikka sallii sitä käytettävän minkään sellaisen todistuksen taikka sen osan väärentämisessä taikka jäljittelemisessä; ja jokainen henkilö, joka painaa valokuvaa, taikka jollain muulla tavalla aiheuttaa minkään sellaisen todistuksen taikka sen osan samallaisen painoksen taikka jäljennöksen painattamista, valokuvaamista, tekoa taikka valmistusta, taikka joka myypi sellaisen todistuksen taikka tuopi sen Yhdysvaltoihin jostakin ulkomaan paikasta, paitsi jonkun oikeutetun Yhdysvaltain virkamiehen määräyksestä, taikka jolla on hallussaan erityinen paperi, jonka Yhdysvaltain oikeutettu virkamies on hyväksynyt sellaisen todistuksen painattamiseksi, tarkoituksella käyttää sitä lain omasta, rangaistakoon sakolla ei enemmän kuin kymmentuhatta dollaria taikka vankeudella kuritustyössä ei enemmän kuin kymmenen vuotta taikka sellaisella sakolla ja vankeudella.

Pyk. 18. Että täten tehdään rikokseksi jokaiselle kirjurille taikka muulle henkilölle ulosantaa taikka olla osallisena ulosantamassa kansalaistodistusta, joka on vastoin tämän lain määräyksiä, paitsi lopullisella käskyllä sen oikeuden tuomarin käskystä, jolla on toiminta-oikeus antaa

sellainen käsky ja sellaisesta toteennäytettynä sellainen kirjuri taikka muu henkilö rangaistavan vankeudella ei enemmän kuin viisi vuotta ja sakolla ei enemmän kuin viisentuhatta dollaria oikeuden harkinnan mukaan.

Pyk. 19. Että jokainen henkilö, jolla ilman laillista syytä on hallussaan kansalaistodistuskaavapaperia, jonka Siirtolaisten ja Kansalaistuttamis-Virasto on valmistuttanut, alkomuksella laittomasti käyttää sitä, vangitaan kuritustyöhön ei enemmän kuin viideksi vuodeksi taikka sakotetaan ei enemmän kuin tuhannen dollaria.

Pyk. 20. Että jokainen kirjuri taikka muu virkamies oikeudessa, jolla on valta tämän lain nojalla kansalaistuttaa ulkomaalaisia, joka tietensä laiminlyöpi antamasta todenperäistä tiliä rahoista, joita hän on vastaanottanut kansalaistuttamistoimia varten, taikka joka tietensä laiminlyöpi maksaa takasin jäännöksen sellaisista rahoista, jotka kuuluvat Yhdysvalloille, kolmenkymmenen päivän sisällä siitä kun sellaisen maksu on tehtävä ja käsky siitä on saatu ja kielletty, pidetään syyllisenä yleisten rahojen kavaltamiseen ja on rangaistava vankeudella ei enemmän kuin viisi vuotta taikka sakolla ei enemmän kuin viisentuhatta dollaria, taikka molemmilla.

Pyk. 21. Että on laitonta minkään kirjurin missään oikeudessa taikka hänen valtuuttamansa apulaisen taikka sijaisen, jolla on toiminta-oikeus kansalaistuttamistoimissa, vaatia, pyytää, ottaa vastaan taikka saada mitään muita lisämaksuja taikka rahoja kansalaistuttamistoimissa, paitsi niitä maksuja ja rahoja, jotka ovat määräytyt tässä; ja niinkään tämän pykälän, taikka sen osan määräysten rikkominen pidetään täten lainrikkoksena ja rangaistavan vankeudella ei enemmän kuin kaksi vuotta, taikka sakolla ei enemmän kuin tuhannen dollaria, taikka sakolla ja vankeudella.

Pyk. 22. Että jos kirjuri jossakin oikeudessa, jolla on toimivalta kansalaistuttamisasioissa taikka joku muu henkilö, joka toimii tämän lain oikeuttamana, tietensä todistaa, että joku anoja, valatodistaja taikka vierasmies, joka on mainittu valatodistuksessa, anomuksessa taikka kansa-

laistodistuksessa taikka muussa paperissa taikka kirjoituksessa, jota tämä laki vaatii toimitettavaksi, persoonallisesti esiintyi hänen edessään ja vannotettiin taikka tunnusti sellaisen tehdyn taikka allekirjoitti sen, vaikka itseasiassa sellainen anoja, valatodistaja taikka vierasmies ei persoonallisesti esiintynyt hänen edessään eikä vannotettu eikä tehnyt sitä eikä tunnustanut sitä tehdyksi, pitää rangaista sakolla ei enemmän kuin viisituhatta dollaria taikka vankeudella ei enemmän kuin viisi vuotta.

Pyk. 23. Että jokainen henkilö, joka tietensä hankkii kansalaisuuden tämän lain määräyksiä rikkomalla, sakotetaan ei enemmän kuin viisituhatta dollaria taikka vangitaan ei enemmäksi kuin viideksi vuodeksi taikka molemmat ja siitä tuomittuna määrätköön ja selittäköön se oikeus, jossa tällainen tuomio on tehty, lopullisen määräyksen, jonka kautta hänet hyväksyttiin kansalaiseksi, laittomaksi. Oikeusvalta annetaan täten oikeuksille, joilla on oikeusvalta tällaisissa rikoksissa, tehdä tällainen tuomio. Jokainen henkilö, joka tietensä auttaa, neuvoo taikka kehottaa jotakin henkilöä, joka ei ole oikeutettu siihen, anomaan taikka saamaan kansalaisoikeutta ja jättämään sisään alustavat paperit, jotka selittävät hänen alkumuutensa tulla Yhdysvaltain kansalaiseksi, taikka joka jossakin kansalaistuttamis-toimituksessa tietensä tuopi esille taikka antaa väärän todistuksen johonkin asialliseen seikkaan nähden, joka sellaisessa toimituksessa vaaditaan toimitettavaksi, sakotettakoon ei enemmän kuin viisituhatta dollaria taikka vangittakoon ei enemmän kuin viideksi vuodeksi, taikka molemmat.

Pyk. 24. Että ketään henkilöä ei syytetä, tutkita taikka rangaista mistään rikoksesta tämän lain määräyksiä vastaan, jollei syytöstä tehdä taikka ilmoitusta sisään jätetä viiden vuoden sisällä sen jälkeen kuin sellainen rikos on tehty.

Pyk. 25. Että syytöksen tekemistä varten kaikista rikoksista ja loukkauksista Yhdysvaltain kansalaistuttamislakeja vastaan, jotka ovat tehdyt ennen sitä päivää, jolloin

tämä laki astuu voimaan, voimassa olevat kansalaisuttamääräilait ovat täydessä voimassa ja vaikutuksessa.

Pyk. 26. Että pykälät kaksituhatta sata ja kuusikymmentäviiisi, kaksituhatta sata ja kuusikymmentäseitsemän, kaksituhatta sata ja kuusikymmentäkahdeksan, kaksituhatta sata ja seitsemänkymmentäkolme, Amerikan Yhdysvaltain Tarkastetuista Säädöksistä ja pykälä kolmekymmentäyhdeksän, luvusta yksituhatta ja kaksitoista Amerikan Yhdysvaltain Ylimalkaisista Säädöksistä vuodelle tuhat yhdeksän sataa ja kolme ja kaikki lait taikka lakien osat, jotka ovat ristiriidassa taikka vastoin tämän lain määräyksiä, ovat ääten peruutetut.

Pyk. 27. Että pääasiallisesti seuraavia kaavoja on käytettävä toimituksessa, joihin ne kuuluvat:

Aikomus selitys.

(Voimaton kaikissa suhteissa seitsemän vuoden kuittua tässä olevasta päivänmäärästä).
.....ss.

Minä,, ikä vuotta, toimi,
täten selitän valalla (vakuutan), että minun personallinen kuvaukseni on: Väri, kasvojen väri pituus, paino, hiusten-väri, silmien väri, muut näkyväiset erikoismerkit; Minä synnyin päivänäkuuta Herran vuonna; Minä asun nyt; Minä siirryin Amerikan Yhdysvaltoihinsta laivalla; Minun viimeinen asuinpalkkani oli Minun vilpittön aikomukseni on kieltää ainiaaksi kaikki velvollisuus ja uskollisuus millekkään ulkomaiselle prinssalle, valtiaille, valtiolle taikka valtiudelle ja erittäinkin, jonka kansalainen (olemainen) minä nyt olen; Minä saavuin (saatamaan) valtiossa (Territorissa taikka plirikunnassa) päivänäkuuta Herran vuonna; Minä en ole anarkisti; Minä en ole polygamisti taikka monivalmoisuuteen uskoja; ja minun tarkoitukseni on totisesti tulla Amerikan Yhdysvaltain kansalaiseksi ja vakituisesti asua siinä, niin totta kuin Jumala minua auttakoon.

(Omakätinen anojan nimikirjoitus)
 Allekirjoitettu ja vannottu (vakuutettu) minun edes-
 säni tänä päivänä kuuta Herran vuonna

 (Todistajan virallinen arvo.)

Kansalaisuuttamis-anomus.

..... Oikeus

Anomusaslassa tullakseen hyväksytyksi Ameri-
 kan Yhdysvaltain kansalaiseksi,olkeudelle

Anomus, jonka on tehnyt, näyttää kunnioittaen:

Ensiksi. Minun täydellinen nimeni on

Toiseksi. Minun asuntoni numero on..... katu
 kaupunki valtio (Territorio taikka piirikun-
 ta)

Kolmanneksi. Minun ammattini on

Neljänneksi. Minä synnyin päivänä
 kuutassa.

Viidenneksi. Minä siirryin Yhdysvaltoihinsta
päivänä satamaan Yhdysvalloissa laivalla

Kuudenneksi. Minä ilmoitin aikomukseni tulla Yh-
 dysvaltain kansalaiseksipäivänä kuutassa
 olkeudessa.

Seitsemänneksi. Minä olen (en ole) nainut. Vaimoni
 nimi on.....: Hän syntyi ja asuu ny: Mi-
 nulla on lasta ja kunkin lapsen nimi, syntymä päi-
 vämäärä ja palkka ja asuinpalkka on kuin seuraa:;
;

Kahdeksanneksi. Minä en ole epäuskoja järjestettyyn
 hallitukseen, enkä sitä vastusta, enkä ole jäsen taikka kuu-
 lu mihinkään järjestöön taikka seuraan, joka opettaa epä-
 uskoa järjestettyä hallitusta kohtaan. Minä en ole polyga-
 misti enkä monivaimoisuuteen uskoja. Minä olen kiinty-
 nyt Yhdysvaltain perustuslain periaatteisiin ja minun ai-
 komukseni on tulla Yhdysvaltain kansalaiseksi ja kieltää
 ehdottomasti ja ainlaaksi kaikki velvollisuus ja uskollisuus

jokaiselle ulkomaiselle prinsalle valtiaalle, valtiolle taikka valtiudelle ja erittäinkin, jonka kansalainen (alainen) minä tätä nykyä olen ja minun alkumukseni on esua vakituisesti Yhdysvalloissa.

Yhdeksänneksi. Minä osaan puhua englanninkieltä.

Kymmenenneksi. Minä olen asunut yhteen menoon Amerikan Yhdysvalloissa viiden vuoden ajan ainakin lähinnä ennen tämän anomuksen päivämäärää, nimittäin, sittenpäivänkuuta, Herran vuotta ja valtiossa (Territoriossa taikka piirikunnassa) ainakin yhden vuoden lähinnä ennen tämän anomuksen päivämäärää, nimittäin, sittenkuunpäivän, Herran vuotta

Yhdenneksitoista. Minä en ole tätä ennen tehnyt kansalaisanomusta mihinkään oikeuteen. (Minä tein kansalaisanomuksen oikeuteenssa, ja mainittu anomus hyljättiin sanotussa oikeudessa seuraavista syistä ja vaikuttimista, nimittäin,, ja syy sellaiseen kieltoon on senjälkeen parannettu taikka poistettu).

Tähän liitettyä ja tehtyä osaksi tästä anomuksesta, on alkumus ilmoitukseni tulla Yhdysvaltain kansalaiseksi ja Kauppa- ja Työhallinto-osaston todistus, jota laki vaatii. Jonka tähden anojanne pyytää päästä hyväksytyksi Amerikan Yhdysvaltain kansalaiseksi. Päivätty

(Omistajan nimikirjoitus

.....ss.

..... asianmukaisesti vannotettuna selittää ja sanoo, että hän on lukenut edellä olevan anomuksen ja tietää sen sisällön; että on tosi hänen omasta tiedostaan, paitsi niissä siinä mainituissa asioissa, jotka koskevat hänen saamia tietoja ja uskoa ja että näihin asioihin nähden hän luulee niiden olevan totta.

Allekirjoitettu ja vannottu edessäni tänä päivänäkuuta Herran vuonna

.....
Kirjuri oikeudessa

Vierasmiesten valatodistus.

..... Oikeus

Anomusasiassa tuokseen hyväksytyksi Amerikan Yhdysvaltain kansalaiseksi.

.....ss.

....., ammatti, asuva....., ja, ammatti, asuva....., kumpikin erikseen asiansaomaisesti vannotettuna, selittää ja sanoo, että hän on Amerikan Yhdysvaltain kansalainen; että hän on persoonallisesti tuntenut....., yllämainitun anojan, olleen Yhdysvaltain asukkaan ainakin viiden vuoden ajan yhteen menoon lähinnä ennen anomuksensa sisäänjättämispäivää ja sen valtion (Territorion taika piirikunnan) asukkaana, jossa yllämainittu anomus on tehty vuoden ajan lähinnä ennen anomuksensa sisäänjättämispäivää; että hän persoonallisesti tietää, että sanottu anoja on hyvä, siiveellisuontoinen, Yhdysvaltain perustuslain periaatteisiin mieltynyt ja että hän kaikkiin tavoin on sovelias, hänen mielestään hyväksyttäväksi Yhdysvaltain kansalaiseksi.

.....

Allekirjoitettu ja vannottu minun edessäni tänä päivänäkuuta yhdeksäntoista sataa ja

.....

(Todistajan virallinen arvo).

Kansalaistuttamis todistus.

Numero.

Anomus, kirja, sivu.....

Muistilnpano, kirja, sivu

(Omistajan nimikirjoitus)

Sellys omistajasta. Ikä....., pituus....., väri....., kasvojen väri....., silmien väri....., hiusten väri....., näkyväiset erikoismerkit Vaimon nimi, ikä ja asuinpaikka, Alkikäisten lasten nimet, iät ja asuinpalkat,,ss.

Muistettakoon, että oikeudenistunnossa pidettyssapäivänäkuuta meidän Herramme vuonna yhdeksäntoista sataa ja,, joka ennen kansalaistuttamisiaan oli kansalainen taikka alamainen, ja nykyään asuu numerokadulla,kaupungissa,valtiossa (Territoriossa taikka piirikunnassa), anottuansa päästä Amerikan Yhdysvaltain kansalaiseksi lain mukaan, ja kun oikeus on havainnut, että anoja on asunut yhteen menoon Yhdysvalloissa ainakin viisi vuotta ja tässä valtiossa yhden vuoden lähinnä ennen anomuksensa kuulustelemispäivää, ja että sanottu anoja aikoo asua vakituisesti Yhdysvalloissa, oli kaikissa suhteissa täyttänyt sitä koskevan lain ja oli oikeutettu tulemaan hyväksytyksi, niin käski sanottu oikeus tämän nojalla että hänet hyväksytään Amerikan Yhdysvaltain kansalaiseksi.

Jonka todistukseksi sanotun oikeuden sinetti on tähän kiinnitettypäivänäkuuta, meidän Herramme vuonna yhdeksäntoista sataa ja, ja meidän riippumattomuutemme vuonna.....

.....
(Todistajan virallinen arvo).

Kansalaistuttamis todistuksen muistilpano.

Todistuksen numero.

Nimi, ikä

Aikomus ilmoitus, kirja.....(sivu.....

Anomus, kirja....., sivu.....

lasten nimet, iät ja asuinpalkat

Vaimo, nimi, ikä ja

Vaimon nimi, ikä ja asunto,,

.....,,

Määräyksen päivänmäärä, kirja, sivu

(Omistajan nimikirjoitus)

Pyk. 23. Että Kauppa ja Työ sihteerillä on valta tehdä sellaisia sääntöjä ja järjestyssääntöjä mitkä näyttäy-

tyvät tarpeelliseksi tämän lain määräysten oikein toimeenpanemiseksi. Todistetut kopiat kaikista paperista, asiakirjoista, todistuksista ja muistiinpanoista, joita vaaditaan käytettäväksi, säilytettäväksi, kirjaan vietäväksi taikka pidetyksi jonkun ja kaikkien tämän lain määräysten mukaan, pitää hyväksyä todistukseksi, alkuperästen kanssa jokaisessa ja kaikissa tämän lain alla tehdyissä toimituksissa, joissa alkuperäisotkin ovat hyväksytyt todistukseksi.

Pyk. 29. Että tämän lain määräysten toimeenpanemiseksi täten myönnetään summa sata tuhatta dollaria Yhdysvaltain rahaston rahoista, joita ei muulla tavoin ole myönnetty, joka myönnytyys olkoon kylliksi tässä mainittuihin tarkoituksiin Kesakuun kolmanteenkymmenenten päivään, yhdeksäntoista sataa ja seitsemän; ja pykälän kolme tuhatta kuusi sataa ja seitsemänkymmentä yhdeksän määräykset Yhdysvaltain Tarkastetuista Säädökistä ei pidä millään tavalla sovittaa tähän myönnytykseen.

Pyk. 30. Että kaikki tähän soveltuvat määräykset Yhdysvaltain kansalaisuttamislaista pitää soveluttaa, pitää lakivoimaisina kaikkien henkilöiden, ei kansalaisten, hyväksymiseksi kansalaisuuteen, joilla on vakinainen Yhdysvaltain alamaisuus-velvollisuus ja jotka voivat tulla jonkun Yhdysvaltain valtion taikka järjestetyn Territorion asukkaaksi, seuraavilla ehdoilla: Anojaa ei vaadita kieltämään alamaisuuttaan jollekin vieraalle hallitukselle; hänen pitää tehdä alkumusiiloituksensa tulla Yhdysvaltain kansalaiseksi vähintään kaksi vuotta ennen hyväksymistään; ja asumista Yhdysvaltain oikeusvallan piirissä, sen vakinaisen alamaisuus-velvollisuuden takia, pidetään asumisensa Yhdysvalloissa samassa merkityksessä kuin viiden vuoden asuinajka määräys voimassa olevassa laissa.

Pyk. 31. Että tämä laki alkaa vaikutuksensa ja on voimassa yhdeksänkymmenen päivän kuluttua sen hyväksymisestä. Palta, Että pykälät yksi, kaksi, kaksikymmentä kahdeksan ja kaksikymmentä yhdeksän astuvat voimaan heti tämän lain hyväksytyä.

